

รายงานการประชุม
คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ วันพุธที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓
ณ ห้องประชุม ๓๐๑ ตึกบัญชาการ ชั้น ๓
ทำเนียบรัฐบาล

ผู้มาประชุม

๑. นายวิชณุ เครืองาม	รองนายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
๒. นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ	ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	ที่ปรึกษา
๓. นางสาวสุรังลักษณ์ เมฆอำนวยชัย	รองเลขาธิการ ก.พ.ร.	ที่ปรึกษา
๔. ศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย	เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า	ที่ปรึกษา
๕. นายนิรัตน์ พงษ์สิทธิถาวร	รองปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๖. นายพรชัย ลีระเวช	แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	
	ที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจการเงิน	กรรมการ
๗. นายสมาธิชัย สุพรรณไพ	แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง	
	หัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐาน	กรรมการ
	การบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น	
๗. นายชุมพล สุวรรณกิจบริหาร	แทนปลัดกระทรวงมหาดไทย	
	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายการคลัง	กรรมการ
	แทนปลัดกระทรวงการคลัง	
๘. นายธนู ขวัญเดช	รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
	แทนปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	
๙. นายโกเมนทร์ ทิวทอง	นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ปฏิบัติราชการที่	กรรมการ
	สำนักสนับสนุนระบบปฐมภูมิ	
	แทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข	
๑๐. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	กรรมการ
	แทนเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	
๑๑. นางสาวสุลักษณ์ ธรรมานุสติ	รองเลขาธิการ ก.พ.	กรรมการ
	แทนเลขาธิการ ก.พ.	
๑๒. นายเอนก มีมงคล	รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ	กรรมการ
	และสังคมแห่งชาติ	
	แทนเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	
๑๓. นายเฉลิมพล เพ็ญสูตร	รองผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ
	แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	
๑๔. นายสันติธร ยิ้มละมัย	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	กรรมการ
	แทนอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	
๑๕. นายวัลลภ พริ้งพวงษ์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารราชการแผ่นดิน	กรรมการ
๑๖. นายวิบูลย์ สงวนพงศ์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารราชการแผ่นดิน	กรรมการ
๑๗. ร้อยตำรวจโท อาทิตย์ บุญญะโสภิต	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารราชการแผ่นดิน	กรรมการ

๑๘. นายธนา ยันตรโกวิท	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาท้องถิ่น	กรรมการ
๑๙. นายเลอพงศ์ ลิ้มรัตน์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาท้องถิ่น	กรรมการ
๒๐. ศาสตราจารย์สกันธ์ วรญาณวัฒนา	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์	กรรมการ
๒๑. ศาสตราจารย์ชาติชาย ณ เชียงใหม่	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่น	กรรมการ
๒๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล	ในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์	
๒๓. รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่น	กรรมการ
๒๔. ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์	ในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์	
๒๕. นายสุตจิต นิมิตรกุล	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่น	กรรมการ
๒๖. นางสาวทิพย์ สนเอี่ยม	ในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์	
๒๗. นายสุรศักดิ์ จันทร์สมบูรณ์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย	กรรมการ
๒๘. นายพงษ์ศักดิ์ ยิ่งชนม์เจริญ	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย	กรรมการ
๒๙. นายประเสริฐ วชิรเชื้อนขันธ	ผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล	กรรมการ
๓๐. นายธนศักดิ์ มาคะสิระ	แทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	
๓๑. นายชูศักดิ์ วสันต์	ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่	กรรมการ
๓๒. นายชัยรัตน์ ทองใบ	แทนนายกเมืองพัทยา	
๓๓. นายกัมพล กลั่นเนียม	นายกเทศมนตรีนครยะลา	กรรมการ
๓๔. นายวิชัย ไตรรัตน์	นายกเทศมนตรีเมืองพระประแดง	กรรมการ
๓๕. นายวิฑูร เอี่ยมโอภาส	นายกเทศมนตรีตำบลวัดเพลง	กรรมการ
	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงบัง	กรรมการ
	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลร่องเคาะ	กรรมการ
	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลตาหลวง	กรรมการ
	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกะไหล	กรรมการ
	ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ	เลขานุการ
	การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	

ผู้ไม่มาประชุม

๑. ศาสตราจารย์ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์	ติดภารกิจ
๒. นายวิสุทธิ ธรรมเพชร	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง	หมดวาระ
๓. นายมังกร ยนต์ตระกูล	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด	หมดวาระ
๔. นายสำเนา รัชมิตต์	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง	ลาออก

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายชัยวัฒน์ ภัทรกานต์	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๒. นางสาวพิมพ์นารา บัวเกิด	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๓. นางประภา วงศ์วิญญะ	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๔. นายสมบัติ ธนพัฒน์พงศ์	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๕. นายกิตติชัย เอ่งฉ้วน	รองเลขาธิการสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย
๖. นายทิวากร พิศาลสถิตกรรม	สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
๗. นายทองดี มุ่งดี	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
๘. นางสาวภัทราวรรณ แท้เที่ยง	สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
๙. นายอุปราษ พันธุ์ภักดี	สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๑๐. นายธณัฐ พวงนวม	สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
๑๑. นางสาวสุกัสนี ดุลยเกษม	สำนักงาน ก.พ.ร.
๑๒. นายโกมินทร์ อินรสังข์	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๑๓. นางสาวรุจิรา กองลาแซ	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๑๔. นางสาวกันทิมา ใจดี	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๑๕. นายผจญ มหันตปัญญา	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๑๖. นางธีรวรรณ บุญรอด	กรุงเทพมหานคร
๑๗. นางศิรินทรีย์ ครุฑสูตร	กรุงเทพมหานคร
๑๘. นายสมพร ทองทวี	กรุงเทพมหานคร
๑๙. นางสาวกัญญาณัฐ อ่อนศรี	สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย
๒๐. นางสาวอรดี พรหมคำ	สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๐๐ น.

เนื่องจากรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ประธาน ก.ก.ธ. ดิตราชการสำคัญ จึงมอบหมายให้นายนิรัตน์ พงษ์สิทธิถาวร รองปลัดกระทรวงมหาดไทย หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านการพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธานในที่ประชุมแทนชั่วคราว

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

- ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓

เลขาธิการ รายงานว่า ได้จัดทำร่างรายงานการประชุมคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ธ.) ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ และได้แจ้งเวียนให้กรรมการทุกท่านพิจารณา ตามหนังสือ ก.ก.ธ. ที่ นร ๐๑๐๗/ว ๑๓๒๘ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ แล้ว โดยมีกรรมการขอแก้ไข คือ นายชุมพล สุวรรณกิจบริหาร ผู้อำนวยการสำนักนโยบายการคลัง แทนปลัดกระทรวงการคลัง ระเบียบวาระที่ ๔.๑ เรื่อง แนวทางการขดเชยรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีรายได้ลดลง เนื่องจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ หน้าที่ ๑๐ บรรทัดที่ ๑๑ จากเดิม “นายชุมพล สุวรรณกิจบริหาร ผู้อำนวยการสำนักนโยบายการคลัง แทนปลัดกระทรวงการคลัง มีข้อสังเกตว่าการขดเชยรายได้ให้ อบท. ควรจะเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีที่เห็นชอบ เรื่องการบรรเทาหรือการขดเชยรายได้... และภาษีบำรุงท้องที่ซึ่งถูกยกเลิกด้วยพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง”

ขอแก้ไขเป็น “นายชุมพล สุวรรณกิจบริหาร ผู้อำนวยการสำนักนโยบายการคลัง แทนปลัดกระทรวงการคลัง มีข้อสังเกตว่าการขดเชยรายได้ให้ อบท. ควรจะเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีที่เห็นชอบ เรื่องการบรรเทาหรือการขดเชยรายได้กรณีนำพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างมาบังคับใช้ ควรพิจารณาการบรรเทาผลกระทบให้แก่ อบท. บางแห่งที่จัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างอย่างเต็มประสิทธิภาพแล้ว แต่มีรายได้ลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับรายได้เดิมที่เกิดจากการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน และภาษีบำรุงท้องที่ โดยออกเป็นประกาศ ก.ก.ธ. กำหนดหลักเกณฑ์จัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. ที่ได้รับผลกระทบเป็นรายปี”

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม ก.ก.ธ. ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓

รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ได้เดินทางมาถึงห้องประชุมและทำหน้าที่ประธาน ก.ก.ถ.

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

๓.๑ คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาการถ่ายโอนถนนทางหลวงชนบทให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สภาผู้แทนราษฎร ขอพบรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ประธาน ก.ก.ถ. เพื่อพิจารณาศึกษาปัญหาการถ่ายโอนถนนทางหลวงชนบทให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เลขานุการ รายงานว่า คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาการถ่ายโอนถนนทางหลวงชนบทให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ขอเข้าพบ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ประธาน ก.ก.ถ. เพื่อพิจารณาศึกษาปัญหาการถ่ายโอนถนนทางหลวงชนบทให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๓ ณ ห้องประชุม ๑๐๙ อาคารสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยผลการประชุมสรุปว่า คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) ได้มีการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ เกี่ยวกับการขอโอนคืนภารกิจถนนที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) โดยมอบหมายให้คณะอนุกรรมการบริหารแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการถ่ายโอนภารกิจใน ก.ก.ถ. ไปทบทวนแนวทางปฏิบัติ เรื่อง การขอโอนคืนภารกิจถนนที่อยู่ในความรับผิดชอบของ อปท. และให้กรมทางหลวงชนบท (ทช.) ระวังการขอรับคืนถนนไว้อีก และคณะอนุกรรมการบริหารแผนการกระจายอำนาจ ด้านการโอนภารกิจได้ดำเนินการสั่งการให้สำรวจข้อมูลถนนทางหลวงทั่วประเทศแล้ว ซึ่งคณะอนุกรรมการฯ จะได้นัดประชุมอีกครั้งในวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๓ ซึ่งคาดว่าจะสามารถเสนอความเห็นต่อ ก.ก.ถ. ได้ในเดือนธันวาคม ๒๕๖๓ สำหรับปัญหาที่คณะอนุกรรมการอำนวยการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับจังหวัด ที่มีความเข้าใจคลาดเคลื่อนต่อแนวทางและหลักเกณฑ์การแก้ไขปัญหาการถ่ายโอนภารกิจทางหลวงนั้น ขอให้ทุกฝ่ายเร่งทำความเข้าใจและรวบรวมปัญหาส่งให้ ก.ก.ถ. ทราบ ซึ่งคณะกรรมการฯ ขอให้ดำเนินการประชุมคณะอนุกรรมการฯ ระดับจังหวัดให้มีการประชุมมากขึ้นเพื่อพิจารณาเร่งแก้ไขปัญหาดังกล่าว อนึ่ง คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า เงินอุดหนุนทั่วไปที่เป็นงบประมาณจัดสรรให้กับเรื่องการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพคนพิการและการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์ ควรโอนภารกิจไปให้หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงจะทำให้ อปท. มีงบประมาณเหลือเพิ่มมากขึ้น ซึ่งคณะกรรมการฯ จะได้เสนอเป็นข้อเสนอแนะและข้อสังเกตไว้ในรายงานต่อสภาผู้แทนราษฎร

มติที่ประชุม รับทราบ

๓.๒ รายงานผลการดำเนินงานของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามรายงานการติดตามผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

เลขานุการ รายงานว่า คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่พุธที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ได้มีมติเห็นชอบรายงานการติดตามผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และให้มีหนังสือแจ้งส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อรับทราบรายงานการติดตาม ปัญหาอุปสรรคของ อปท. และนำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง และรายงานผลการดำเนินงานให้ ก.ก.ถ. ทราบ

ฝ่ายเลขานุการได้มีหนังสือแจ้งส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๘ หน่วยงาน ได้แก่ ๑. กระทรวงสาธารณสุข ๒. กรมอนามัย ๓. สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ๔. กรมกิจการผู้สูงอายุ ๕. กรมการพัฒนาชุมชน ๖. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ๗. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และ ๘. กรมส่งเสริม

การปกครองท้องถิ่น เพื่อดำเนินการตามมติ ก.ก.ถ. และแจ้งผลการดำเนินงานให้สำนักงาน ก.ก.ถ. ทราบ ภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓

ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๔ หน่วยงาน ได้แก่ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กรมการพัฒนาชุมชน กรมกิจการผู้สูงอายุ และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีหนังสือแจ้งรายงานผลการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายของ ก.ก.ถ. ให้สำนักงาน ก.ก.ถ. ทราบ สรุปรายละเอียด ดังนี้

ส่วนราชการ	สรุปผลการดำเนินงาน
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	รับทราบรายงานผลการติดตามฯ และได้แจ้งผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคของกระทรวงการท่องเที่ยวฯ ซึ่งส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องตามรายงานการติดตามฯ ของสำนักงาน ก.ก.ถ. และกระทรวงการท่องเที่ยวฯ ได้เสนอปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายด้านอื่น ๆ พร้อมแนวทางเพิ่มเติมที่จะดำเนินงานหรือมีส่วนร่วมกับ อปท. ในด้านการท่องเที่ยว เช่น การบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง การเตรียมความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว ในสถานการณ์ปกติ/ไม่ปกติ การดูแลความปลอดภัยและช่วยเหลือนักท่องเที่ยว สร้างเครือข่ายอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยว เพื่อสนับสนุนบริการสุขภาพด้านการท่องเที่ยว
กรมการพัฒนาชุมชน	รับทราบรายงานผลการติดตามฯ และพร้อมสนับสนุนการเป็นพี่เลี้ยงและร่วมเป็นวิทยากรในการดำเนินงานของ อปท. ด้านการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน โดย อปท. สามารถประสานการดำเนินงานกับสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด/อำเภอ และในการปฏิบัติงานในพื้นที่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานพัฒนาชุมชนได้ประสานงานกับ อปท. ตามภารกิจดังกล่าวเป็นปกติ นอกจากนี้ได้ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชนในชนบท กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากของประเทศ การเป็นพี่เลี้ยงและร่วมเป็นวิทยากรในการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ การบรรจุและส่งเสริมการรักษาสิ่งแวดล้อม การเพิ่มมูลค่าสินค้า การยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP การแสวงหาตลาดให้แก่ชุมชนในการจำหน่ายสินค้า และให้ อปท. เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการตามอัตลักษณ์ของแต่ละพื้นที่ โดยหน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุนช่วยเหลือด้านความรู้ เทคโนโลยี ทุน การบริหารจัดการเชื่อมโยงสินค้าจากชุมชนไปสู่ตลาดทั้งในและต่างประเทศ
กรมกิจการผู้สูงอายุ	รับทราบรายงานผลการติดตามฯ และที่ผ่านมาได้ร่วมกับสถาบันการศึกษา ดำเนินการติดตามและประเมินผลการถ่ายโอนสถานสงเคราะห์คนชรา และศูนย์บริการทางสังคมผู้สูงอายุให้แก่ อปท. ซึ่งพบว่า ขาดการตรวจและประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการจัดบริการสังคมผู้สูงอายุ บุคลากรขาดความก้าวหน้า ส่งผลให้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ กรมกิจการผู้สูงอายุได้บูรณาการงานด้านผู้สูงอายุ โดยมีกลไก อปท. และชมรมผู้สูงอายุเป็นแกนหลักในการดำเนินงานในรูปแบบ หุ่นส่วนในงานพัฒนาด้านผู้สูงอายุ และในระยะต่อไปได้กำหนดให้มีการจัดทำคู่มือการดำเนินงานตามมาตรฐาน

ส่วนราชการ	สรุปผลการดำเนินงาน
	การดำเนินงานและจัดอบรมการจัดทำงานรายการประเมินตนเอง รวมถึงแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจติดตามและประเมินผลมาตรฐาน เพื่อลงพื้นที่ในเทศให้คำปรึกษา และได้เสนอต่อ ก.ก.ธ. เพื่อถ่ายโอนศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุซึ่งมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุใน ๔ มิติ ได้แก่ ด้านสังคม ด้านสุขภาพ ด้านเศรษฐกิจ และด้านสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก ทั้งนี้ ได้ดำเนินการขับเคลื่อนบทบาทและภารกิจให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ และกำหนดบทบาทและภารกิจให้ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ และศูนย์การเรียนรู้และฝึกอบรมด้านผู้สูงอายุ ในการเป็นศูนย์แห่งการเรียนรู้และพัฒนาแบบเบ็ดเสร็จครบวงจร (ศูนย์ต้นแบบ) นอกจากนี้ ได้ดำเนินโครงการอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้านซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินการจัดทำหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุขั้นเบื้องต้น จำนวน ๑๘ ชั่วโมงออนไลน์ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่อาสาสมัครและผู้สนใจทำห้ลดภาระงบประมาณของ อปท.
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สถ.)	รับทราบรายงานผลการติดตามฯ และได้ดำเนินการ ดังนี้ ๑. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ. สต.) ที่ถ่ายโอนให้แก่ อปท. กรณีการกำหนดโครงสร้างอัตรากำลังในการจัดสรรอัตราทดแทนของ รพ.สต. ว่าจะมีสัดส่วนตามที่กระทรวงสาธารณสุข (สธ.) กำหนดเป็นอำนาจของ ก.ก.ธ. ในการพิจารณาให้เป็นไปตามโครงสร้างอัตรากำลัง รพ.สต. ของ สธ. ซึ่งคณะกรรมการกลางข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นได้กำหนดโครงสร้างส่วนราชการใน อปท. หาก อปท. มีภารกิจด้านสาธารณสุขให้กำหนดกอง/สำนักงานสาธารณสุขได้ สำหรับเงินเดือน ค่าจ้าง สิทธิประโยชน์ สถ. ได้ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานงบประมาณ โดยจัดสรรตามข้อเท็จจริงที่บุคลากรถ่ายโอนได้รับเช่นเดียวกับบุคลากร สธ. โดยรวมถึงข้าราชการในกลุ่มที่ได้รับการจัดสรรอัตราทดแทนให้กับ รพ.สต. ด้วย นอกจากนี้ สถ. ได้ดำเนินการจัดสอบแข่งขัน โดยคณะกรรมการกลางการสอบแข่งขันพนักงานส่วนท้องถิ่น เพื่อบรรจุบุคคลเป็นข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ในตำแหน่งทางด้านสาธารณสุข เช่น เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข เจ้าพนักงานสาธารณสุข พยาบาลวิชาชีพ ซึ่งได้บรรจุแต่งตั้งไปแล้ว และในบางตำแหน่งยังมีการขึ้นบัญชีไว้ ซึ่ง รพ.สต. ที่ถ่ายโอนหากมีอัตราว่างก็สามารถขอใช้บัญชีในตำแหน่งที่มีการสอบแข่งขันได้ ประกอบกับได้กำหนดเงื่อนไขว่าจะต้องบรรจุใน อปท. ที่ได้รับการแต่งตั้ง ๒ ปี จึงจะสามารถโอนย้ายได้ ๒. การดูแลผู้สูงอายุ ได้จัดทำมาตรฐานการดำเนินการผู้สูงอายุ เพื่อให้ อปท. มีแนวทางในการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดมาตรฐานไว้ ๕ ด้าน ได้แก่ ๑) การเตรียมความพร้อมของประชากร เพื่อวัยผู้สูงอายุ

ส่วนราชการ	สรุปผลการดำเนินงาน
	๒) ส่งเสริมการพัฒนาผู้สูงอายุ ๓) การคุ้มครองทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ ๔) การบริหารจัดการเพื่อพัฒนางานด้านผู้สูงอายุและการพัฒนาบุคลากรด้านผู้สูงอายุ และ ๕) การพัฒนาและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านผู้สูงอายุ ประเด็นแนวทางในการกำหนดกรอบโครงสร้าง อปท. ทุกประเภท ให้จัดตั้งกองสวัสดิการสังคม เพื่อรองรับภารกิจด้านผู้สูงอายุ รวมทั้งเด็ก สตรี และผู้ด้อยโอกาส และควรกำหนดเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำในการดูแลผู้สูงอายุ เพื่อให้มีระเบียบรองรับการเบิกจ่ายงบประมาณในการปฏิบัติงานดูแลผู้สูงอายุ ให้สอดคล้องกับระเบียบการเบิกจ่ายของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้มีประกาศมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของกองสวัสดิการสังคมและมาตรฐานกำหนดตำแหน่งข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น เช่น นักพัฒนาชุมชน นักสังคมสงเคราะห์ นักกายภาพบำบัด นักอาชีพบำบัด พยาบาลวิชาชีพ เพื่อรองรับภารกิจ ด้านผู้สูงอายุ เด็ก สตรี และผู้ด้อยโอกาสของ อปท. แต่ละประเภทไว้แล้ว หาก อปท.ใด มีภารกิจ ลักษณะงาน ปริมาณงานด้านผู้สูงอายุ เด็ก สตรี และผู้ด้อยโอกาส สามารถเสนอขอความเห็นชอบในการกำหนดโครงสร้างส่วนราชการ กองสวัสดิการสังคม และกรอบอัตรากำลังเกี่ยวกับภารกิจงานในตำแหน่งด้านสวัสดิการสังคมได้ ๓. การส่งเสริมการท่องเที่ยว อปท. มีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยการจัดทำแผนบำรุงรักษา ปรับสภาพแวดล้อม ปรับปรุงซ่อมแซม และพัฒนาภูมิทัศน์ให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวและพักผ่อนหย่อนใจ ซึ่ง อปท. จำเป็นต้องดำเนินการให้นักท่องเที่ยวเข้าถึงการท่องเที่ยวในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน ทั้งนี้ อปท. จะดำเนินการขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวตามหลักเกณฑ์ ดังนี้ ๑) เป็นโครงการที่ อปท. ได้รับการถ่ายโอนภารกิจจากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาหรือจากส่วนราชการอื่นหรือเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในความรับผิดชอบของ อปท. เอง ซึ่งมีสภาพชำรุดเสียหายจนไม่สามารถใช้งานได้หรือชำรุดเสียหายบางส่วน และมีความจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาและปรับปรุงให้สามารถใช้ประโยชน์ได้ ๒) ประเภทของการสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อการพัฒนาฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ การดำเนินการเพื่อส่งเสริม อนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางกายภาพ โดยมีขอบเขตของการสนับสนุน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว ด้านความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว และด้านการปรับปรุงภูมิทัศน์และการจัดระเบียบพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว นอกจากนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ร่วมกับภาคส่วนราชการต่าง ๆ และ สส. ได้ร่วมกันจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว และได้มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือด้านต่าง ๆ ในการเพิ่มศักยภาพด้านการท่องเที่ยว รวมทั้งร่วมกับ Airbnb ทำงานในลักษณะประชารัฐ และส่งเสริมนโยบายของไทยแลนด์ ๔.๐ เพื่อกระจายรายได้

ส่วนราชการ	สรุปผลการดำเนินงาน
	สู่ชุมชนบนแพลตฟอร์มออนไลน์ด้านที่พักและกิจกรรมวัฒนธรรมท้องถิ่นและ สส. ได้แจ้งให้ อบท. มีมาตรการในการรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว โดยมีการบูรณาการสนับสนุนการทำงานของฝ่ายปกครอง และตำรวจ ๔. การส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน สส. ได้ออกระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือ ประชาชนตามอำนาจหน้าที่ของ อบท. พ.ศ. ๒๕๖๐ และ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่ง อบท. สามารถช่วยเหลือได้ตามอำนาจหน้าที่ภายใต้กฎหมาย ของ อบท. ในด้านบำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร และได้ จัดทำคำของบรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โครงการสร้างคู่มือ เส้นทางการท่องเที่ยวท้องถิ่น โดยความร่วมมือของชุมชน และโครงการจัดทำ ดิจิทัลแพลตฟอร์มพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน เพื่อพัฒนาระบบดิจิทัล แพลตฟอร์มการท่องเที่ยวชุมชน เพื่อรองรับการบูรณาการข้อมูลและบริการ ด้านการท่องเที่ยวชุมชนของ อบท. แบบครบวงจร

มติที่ประชุม รับทราบ

๓.๓ รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง อาสาสมัครในท้องถิ่นของคณะอนุกรรมการ เฉพาะกิจเพื่อศึกษาการดำเนินการของอาสาสมัครในท้องถิ่น

เลขานุการ รายงานว่า คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
(ก.ก.ถ.) ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ได้พิจารณาเรื่อง รายงานผลการพิจารณา
ศึกษา เรื่องอาสาสมัครในท้องถิ่นของคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อศึกษาการดำเนินการของอาสาสมัครในท้องถิ่น
และมีมติ ดังนี้

๑. แจ้งรายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง อาสาสมัครในท้องถิ่น และข้อเสนอแนะ
ให้กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ประกอบด้วย กระทรวงสาธารณสุข,
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) รับไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่
เกี่ยวข้องต่อไป

๒. มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยรับไปพิจารณาดำเนินการในการจัดทำ (ร่าง) ระเบียบ
กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยอาสาสมัครพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการเบิกค่าใช้จ่าย พ.ศ.
เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงาน ก.ก.ถ. ได้ดำเนินการแจ้งรายงานผล
การพิจารณาศึกษา เรื่อง อาสาสมัครในท้องถิ่นและข้อเสนอแนะให้กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รับไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง และแจ้งให้กระทรวงมหาดไทย
รับไปพิจารณาดำเนินการในการจัดทำ (ร่าง) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยอาสาสมัครพัฒนาท้องถิ่นขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นและการเบิกค่าใช้จ่าย พ.ศ. เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สส.) มีหนังสือแจ้งให้ทราบว่า ได้เสนอ (ร่าง) ระเบียบ
กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยอาสาสมัครพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการเบิกค่าใช้จ่าย พ.ศ.

ให้คณะทำงานศึกษาเพื่อปรับปรุงอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณา โดยการประชุมคณะทำงานฯ ดังกล่าว ครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๓ ได้มีมติให้ปรับแก้ร่างระเบียบฯ ตามความเห็นของคณะทำงานฯ ซึ่งได้เสนอร่างระเบียบฯ เพื่อขอความเห็นชอบในหลักการต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อนำเสนอให้คณะกรรมการร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยพิจารณาตามขั้นตอนของการเสนอกฎหมายต่อไป

นายสันติธร ยิ้มละมัย รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น แทนอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กล่าวว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้เห็นชอบในหลักการแล้ว อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย ผลการดำเนินการจะได้นำเรียนที่ประชุมและฝ่ายเลขานุการทราบต่อไป

ประธาน กล่าวว่า ต้องใช้งบประมาณหรือไม่ ตั้งงบประมาณไว้ที่หน่วยงานใด

นายสันติธร ยิ้มละมัย กล่าวว่า การเบิกจ่ายเกี่ยวกับการดำเนินงานส่วนของอาสาสมัครท้องถิ่น ตั้งงบประมาณไว้ที่ท้องถิ่น ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถเบิกจ่ายได้โดยที่หน่วยตรวจสอบไม่มีปัญหา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่นในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์ กล่าวว่า ประเด็นนี้คิดว่าเป็นประเด็นสำคัญ ร่างระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้เห็นชอบในหลักการแล้ว เขียนได้ครอบคลุมใช้ได้ มีการแบ่งการจ่ายคิดเป็นรายชั่วโมง ซึ่งเป็นเงินค่าจ้าง จะตอบโจทย์กับหน่วยงานท้องถิ่น โดยเฉพาะพื้นที่ทางเหนือซึ่งจะต้องใช้ชาวบ้านในการดับไฟป่า ตอนนี้ในกรุงเทพมหานคร ปัญหาฝุ่น PM ๒.๕ มาเร็วกว่าที่คาดไว้ ถ้าทางกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นหรือกระทรวงมหาดไทยช่วยเร่งรัดให้ทันเดือนมกราคม เพราะปกติฤดูไฟป่าจากช่วงเดือนธันวาคมไปประมาณปลายเดือนมกราคม ท้องถิ่นก็จะได้เบิกจ่ายเงินตรงนี้ได้ รัฐบาลจะได้ไม่ต้องมาแก้ปัญหาว่าใครจะดับไฟป่า ถึงแม้จะทราบ รัฐบาลจัดสรรเงินงบกลางไปให้กับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชแล้ว แต่ในความเป็นจริงหน่วยดับไฟป่าของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พื้นที่เต็มไปหมดก็ต้องใช้ท้องถิ่นช่วย ดังนั้น ขอกราบเรียนท่านประธานว่าขอให้กระทรวงมหาดไทยช่วยเร่งรัดระเบียบนี้ให้ทันภายในเดือนมกราคม

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ แนวทางการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

เลขานุการ รายงานว่า พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ (๓) (๑๑) และ (๑๕) กำหนดให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) มีอำนาจหน้าที่ในการปรับปรุงสัดส่วนภาษีและอากร รายได้ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และระหว่าง อปท. ด้วยกันเอง โดยคำนึงถึงภาระหน้าที่ของรัฐกับ อปท. และระหว่าง อปท. ด้วยกันเอง และพิจารณาหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อปท. ตามความจำเป็น โดยออกประกาศในราชกิจจานุเบกษา

คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ ในการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๓ ได้พิจารณาเรื่อง แนวทางการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ มีมติเห็นชอบให้เสนอแนวทางการจัดสรรรายได้ให้แก่ อปท. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อ ก.ก.ถ. พิจารณาดังนี้

๑. **ประเภทเงินอุดหนุน** เงินอุดหนุนที่จัดสรรให้แก่ อปท. ให้แบ่งเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ เงินอุดหนุนทั่วไป และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ โดยจะต้องมีสัดส่วนเงินอุดหนุนทั่วไปมากกว่าเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ

๒. การจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. แต่ละประเภท

ให้จัดสรรเงินอุดหนุนเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ ๑ กรุงเทพมหานคร กลุ่มที่ ๒ เมืองพัทยา และกลุ่มที่ ๓ องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) โดยให้ อบท. แต่ละกลุ่มได้รับการจัดสรรเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ในสัดส่วนที่เท่ากัน

๓. การจัดทำคำขอตั้งงบประมาณ

๓.๑ ให้ อบท. ที่เสนอขอตั้งงบประมาณโดยตรง และหน่วยงานที่เสนอขอตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. เสนอตั้งงบประมาณที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนปฏิรูปประเทศ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

๓.๒ กรณี อบท. ที่เสนอคำขอตั้งงบประมาณไปยังสำนักงบประมาณ (สงป.) โดยตรง

๓.๒.๑ กทม. และเมืองพัทยา

๑) ให้เสนอขอตั้งงบประมาณไปยัง สงป. และให้ สงป. พิจารณารายละเอียดงบประมาณที่เหมาะสมและอยู่ในกรอบวงเงินที่ กทม. และเมืองพัทยา ได้รับการจัดสรร

๒) ให้ตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไป สำหรับชดเชยรายได้ให้แก่ อบท. ที่ได้รับผลกระทบจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามมติคณะรัฐมนตรี

๓.๒.๒ อบจ. เทศบาลนคร (ทน.) และเทศบาลเมือง (ทม.) ให้เสนอขอตั้งงบประมาณโดยแบ่งเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ดังนี้

๑) เงินอุดหนุนทั่วไปตามอำนาจหน้าที่และภารกิจถ่ายโอน ซึ่งจัดสรรเพื่อให้ อบท. มีอิสระในการใช้จ่ายเงินตามความเห็นชอบของสภาท้องถิ่นให้จัดสรร โดยร้อยละ ๓๐ จัดสรรเท่ากัน ร้อยละ ๑๕ ตามจำนวนประชากร ร้อยละ ๑๕ ตามพื้นที่ และร้อยละ ๔๐ ผกผันตามรายได้ กรณี อบท. ได้ได้รับการจัดสรรน้อยกว่าปีที่ผ่านมาให้ได้รับการจัดสรรเท่ากับปีที่ผ่านมา

๒) เงินอุดหนุนทั่วไปที่กำหนดวัตถุประสงค์สำหรับใช้จ่ายเพื่อดำเนินภารกิจต่าง ๆ ให้ตั้งงบประมาณตามรายการที่เคยได้รับจัดสรร ตามเป้าหมายและความจำเป็นในการใช้จ่ายเงิน

๓) เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ เป็นเงินอุดหนุนที่จัดสรรให้แก่ อบท. เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของเงินอุดหนุนแต่ละประเภท ให้ตั้งงบประมาณสำหรับรายการที่เคยได้รับจัดสรรตามเป้าหมายและความจำเป็นในการใช้จ่ายเงิน

๔) กรณี ทน. และ ทม. ให้ตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไป สำหรับชดเชยรายได้ให้แก่ อบท. ที่ได้รับผลกระทบจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามมติคณะรัฐมนตรี

๓.๓ กรณี อบท. ที่เสนอขอตั้งงบประมาณผ่านกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ได้แก่ เทศบาลตำบล (ทต.) และ อบต. โดยแบ่งเป็นเงินอุดหนุนทั่วไป และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ

๓.๓.๑ เงินอุดหนุนทั่วไปตามอำนาจหน้าที่และภารกิจถ่ายโอน ซึ่งจัดสรรเพื่อให้ อบท. มีอิสระในการใช้จ่ายเงินตามความเห็นชอบของสภาท้องถิ่น ควรตั้งงบประมาณเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๕ โดยร้อยละ ๓๐ จัดสรรเท่ากัน ร้อยละ ๑๕ ตามจำนวนประชากร ร้อยละ ๑๕ ตามพื้นที่ และร้อยละ ๔๐ ผกผันตามรายได้ กรณี อบท. ได้ได้รับการจัดสรรน้อยกว่าปีที่ผ่านมาให้ได้รับการจัดสรรเท่ากับปีที่ผ่านมา

๓.๓.๒ เงินอุดหนุนทั่วไปที่กำหนดวัตถุประสงค์สำหรับใช้จ่ายเพื่อดำเนินภารกิจต่าง ๆ ให้ตั้งงบประมาณตามรายการที่เคยได้รับจัดสรร ตามเป้าหมายและความจำเป็นในการใช้จ่ายเงิน

๓.๓.๓ เงินอุดหนุนทั่วไปสำหรับชดเชยรายได้ให้แก่ อบท. ที่ได้รับผลกระทบจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามมติคณะรัฐมนตรี

๓.๓.๔ เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ เป็นเงินอุดหนุนจัดสรรให้แก่ อบท. เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของเงินอุดหนุนแต่ละประเภท ให้ตั้งงบประมาณสำหรับรายการที่เคยได้รับจัดสรรตามเป้าหมายและความจำเป็นในการใช้จ่ายเงิน

๓.๔ กรณีการเสนอขอตั้งงบประมาณไว้ที่หน่วยงานอื่น

๓.๔.๑ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีให้เสนอขอตั้งงบประมาณเป็นเงินอุดหนุน ๒ รายการ ดังนี้ ๑) เงินอุดหนุนเพื่อเป็นแรงจูงใจในการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการท้องถิ่น และ ๒) เงินอุดหนุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ของ อปท.

๓.๔.๒ สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้เสนอขอตั้งงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนโครงการตามแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

๔. การเสนอขอตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนให้แก่ อปท. ซึ่งเป็นรายการใหม่ ให้เสนอ ก.ก.ถ. ให้ความเห็นชอบด้วย

๕. ให้ สป. พิจารณาจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนให้แก่ อปท. ตามความเหมาะสมและความจำเป็นในการใช้จ่ายเงินต่อไป

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาการถ่ายโอนถนนทางหลวงชนบท ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สภาผู้แทนราษฎร ได้มีข้อเสนอแนะการตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนเพื่อก่อสร้าง ปรับปรุงและบำรุงรักษาดูแล โดยแบ่งเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ ๑) เงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อบำรุงรักษาดูแลของ อปท. และ ๒) เงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพื่อก่อสร้างและพัฒนาถนนของ อปท. ซึ่งรายการเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อบำรุงรักษาดูแลของ อปท. เป็นรายการใหม่

คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ได้พิจารณาเรื่อง สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ขอรับการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินงานโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพ ในระดับจังหวัดตามมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และโครงการผูกพันต่อเนื่อง ภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. รวม ๔๓ รายการ วงเงินงบประมาณ ๑,๔๓๐.๖๘๔๗ ล้านบาท มีมติให้เสนอ ก.ก.ถ. พิจารณาเห็นชอบให้ส่งเรื่องสำนักงบประมาณใช้ประกอบการพิจารณาจัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อดำเนินงานโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการ เพื่อการจัดการคุณภาพและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดของ สผ. ดังกล่าว โดยที่ประชุมมีข้อสังเกตว่า ควรให้มีการรายงานหลักเกณฑ์การนำเงินงบประมาณไปใช้ และผลสัมฤทธิ์การดำเนินโครงการในแต่ละปี ให้ ก.ก.ถ. ทราบ

ฝ่ายเลขานุการพิจารณาแล้ว เห็นสมควรพิจารณาเห็นชอบ ดังนี้

๑. แนวทางการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามข้อเสนอของคณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ และรายการเงินอุดหนุนก่อสร้าง ปรับปรุงและบำรุงรักษาดูแลตามข้อเสนอของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาการถ่ายโอนถนนทางหลวงชนบทให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สภาผู้แทนราษฎร

๒. การขอรับการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินงานโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการ เพื่อการจัดการคุณภาพ ในระดับจังหวัด ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และโครงการผูกพันต่อเนื่อง ภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. รวม ๔๓ รายการ วงเงินงบประมาณ ๑,๔๓๐.๖๘๔๗ ล้านบาท

ประธาน กล่าวว่า เงินอุดหนุนรายการต่าง ๆ ที่คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษา ปัญหาการถ่ายโอนถนนทางหลวงชนบทให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สภาผู้แทนราษฎร นายวิระกร คำประกอบ ซึ่งเป็นประธาน เสนอแนะให้ ก.ก.ถ. ถอดรายการเงินอุดหนุนออก เช่น เงินเบี้ยยังชีพต่าง ๆ ฯลฯ เพื่อนำไปใช้ในการตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนเพื่อก่อสร้าง ปรับปรุงและบำรุงรักษาดูแล ฝ่ายเลขานุการได้นำมารวมไว้ในแนวทางการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อปท. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ด้วยหรือไม่

เลขานุการ กล่าวว่า เงินอุดหนุนรายการต่าง ๆ ที่เป็นรายการเงินอุดหนุนรายการเดิม ได้กำหนดเป็นแนวทางการตั้งงบประมาณของ อบท. ไว้แล้ว และรายการเงินอุดหนุนเบี้ยยังชีพต่าง ๆ ฝ่ายเลขานุการ ได้บรรจุไว้ในวาระที่จะพิจารณาต่อจากนี้ด้วยแล้ว

ประธาน กล่าวว่า สำนักงบประมาณมีความเห็นหรือไม่

นายเฉลิมพล เพ็ญสูตร รองผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ กล่าวว่า เรื่องของการจัดสรรเงินอุดหนุนที่ท้องถิ่นได้รับผลกระทบจากภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง สำนักงบประมาณไม่ขัดข้องที่จะให้ท้องถิ่นจัดทำคำตั้งงบประมาณขอมาได้ แต่สำนักงบประมาณขอให้ อบท. รายงานผลการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ณ สิ้นปี เปรียบเทียบกับผลการจัดเก็บภาษีฯ ในปีที่ผ่านมาเพื่อความชัดเจนว่า อบท. มีการจัดเก็บภาษีได้ขาดหรือเกินอย่างไร เพื่อใช้ประกอบการจัดทำงบประมาณ ในส่วนของงบประมาณภาพรวมของ อบท. ต้องดูรายได้สุทธิของรัฐบาลเป็นหลัก ขณะนี้ยังไม่มั่นใจว่ารายได้สุทธิของรัฐบาลจะมีจำนวนเท่าใด สำหรับเงินอุดหนุนที่คณะกรรมการกล่าวมา ๒ เรื่อง คือ การบำรุงรักษาดูแล และการก่อสร้างถนน อบท. สามารถเสนอขอเงินอุดหนุนเฉพาะกิจรายการดังกล่าวได้อยู่แล้ว สำหรับเงินอุดหนุนทั่วไปตามภารกิจถ่ายโอน อบท. ก็สามารถนำไปใช้ได้ คาดว่าถ้าแยกจัดสรรเงินอุดหนุนส่วนนี้ออกมาจะทำให้เงินอุดหนุนในส่วนอื่นลดลงไป รวมทั้งทำให้ภาพรวมเงินอุดหนุนด้านอื่น ๆ ลดลงด้วย ในส่วนของเงินอุดหนุนเพื่อเป็นแรงจูงใจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ของ อบท. ที่จะขอเพิ่มรายการใหม่ ก็ไม่ขัดข้องที่จะเสนอมา แต่สำนักงบประมาณขอรับไปศึกษาว่ามีความแตกต่างหรือมีการจัดการแตกต่างกับเงินอุดหนุนแรงจูงใจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการท้องถิ่นอย่างไร เนื่องจากเมื่อกำหนดรายการเงินอุดหนุนรายการนี้ขึ้นมาจะทำให้ไปลดวงเงินอุดหนุนรายการอื่น เพราะในกรอบวงเงินอุดหนุนที่กำหนดในแนวทางจะอยู่ในกรอบเงินอุดหนุนในภาพรวม

ประธาน กล่าวว่า สำนักงบประมาณจะเริ่มพิจารณาคำขอตั้งงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เมื่อใด

นายเฉลิมพล เพ็ญสูตร กล่าวว่า ในช่วงเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔ แต่มีการประสานงานกันภายในเพื่อดำเนินการเรื่องดังกล่าวแล้ว

รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่นในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์ กล่าวว่า มีข้อสังเกต ๓ ประเด็น ประเด็นที่ ๑ มติที่ประชุมกรณีเงินอุดหนุนรายการค่าป่วยการ อสม. มีบทสรุปว่าให้ถอดออกจากสัดส่วนของ อบจ. และคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องได้หารือกันหาข้อสรุปเรียบร้อยแล้ว แต่ฝ่ายเลขานุการนำเสนอเหมือนกับว่ายังคงให้ตั้งเงิน อสม. อยู่ในส่วนของเงินอุดหนุนในท้องถิ่นอยู่ ซึ่งเข้าใจว่าจะต่างจากมติของที่ประชุม ขอเรียนถามว่าควรจะดำเนินการอย่างไรในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เนื่องจากกระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือแจ้งไปยังท้องถิ่นให้ตั้งรายการเงินอุดหนุนรายการค่าป่วยการ อสม. แล้ว ประเด็นที่ ๒ แนวทางการจัดสรรเงินอุดหนุน มีการกำหนดประเภทของเงินอุดหนุนเพื่อชดเชยรายได้ของท้องถิ่นที่ลดลง เนื่องจากได้รับผลกระทบจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ซึ่งในแนวทางฯ ได้กำหนดหน่วยงานตั้งงบประมาณตรงได้แก่ กทม. เทศบาลนคร เทศบาลเมือง ตั้งงบประมาณรายการดังกล่าวด้วย ส่วนเทศบาลตำบล และ อบต. ให้ตั้งงบประมาณรายการดังกล่าวผ่านกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ถ้าตีความแล้ว เกรงว่าการจัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อชดเชยจะกลายเป็นว่าเงินอุดหนุนที่มีอยู่เท่าเดิมแต่นำมาชดเชยให้กับท้องถิ่นที่มีรายได้ลดลงจากภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ซึ่งไม่ถูกหลักการ และไม่ได้เป็นการเพิ่มเงินอุดหนุนเพื่อไปชดเชยให้กับท้องถิ่น และเห็นว่าการกำหนดแนวทางฯ อาจจะเป็นเรื่องที่ดีในการชดเชยรายได้ของท้องถิ่นที่ลดลง แต่เหมือนเดิมมีข้อสังเกตหรือข้อกำหนดเพิ่มเติมไปว่าเงินที่จะนำมาชดเชยไม่ควรเป็นการไปดึงเงินอุดหนุนท้องถิ่นด้วยกันมาชดเชยกันเอง เพราะไม่ใช่การชดเชยแต่เป็นการโยกเงินอุดหนุนที่ท้องถิ่นจะได้รับมากำหนดเป็นรายการใหม่จึงต้องเขียนเงื่อนไขเพิ่มเข้าไปในประเด็นนี้ ประเด็นที่ ๓ กรณีของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เสนอขอตั้งงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนโครงการตามแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดปรากฏอยู่ในรายการเงินอุดหนุนเฉพาะกิจที่เป็นเวลาเกิน ๑๐ ปี หากเป็นนโยบายการจัดการสิ่งแวดล้อมซึ่งกำหนดมาจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ควรจะเป็นนโยบายที่จัดสรรตรงมาจากรัฐบาล แต่การดำเนินการ

มาใช้เงินของท้องถิ่น ซึ่งผิดหลักการไปพอสมควรจึงขอตั้งเป็นข้อสังเกตเพื่อให้มีการทบทวนต่อไป

ศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า เสนอความเห็นเกี่ยวกับการจัดทำคำของบประมาณว่ามีเรื่องการถ่ายโอนภารกิจจำนวนมาก โดยเฉพาะเรื่องทางหลวง การขอคืนและรับคืนภารกิจ เนื่องจากขาดงบประมาณในการซ่อมบำรุง เพราะฉะนั้นควรมีแนวทางปฏิบัติในการแบ่งถนนให้ชัดเจนว่าจะถ่ายโอนให้หน่วยงานใด ซึ่งเดิมจะต้องยุบกรมทางหลวงชนบท ต่อมายังคงให้มีกรมทางหลวงชนบทที่มีกระบวนการออกกฎหมายใหม่ ซึ่งมีนิยามและแนวทางเปลี่ยนไป ระบบของการถ่ายโอนก็เปลี่ยนไป ถนนหลายสายที่เคยตกลงกันไว้ว่าจะถ่ายโอนให้ท้องถิ่นถูกเปลี่ยนเป็นถนนรองซึ่งไม่ถ่ายโอน เห็นด้วยกับคณะกรรมการการวิสามัญฯ ที่จะแบ่งเงินอุดหนุนเรื่องถนนเป็น ๒ ส่วน คือ เงินอุดหนุนทั่วไปที่กำหนดวัตถุประสงค์รายการซ่อมบำรุงถนนและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ดังนั้นถ้าจะให้เป็นไปตามความเห็นของคณะกรรมการการวิสามัญฯ คือ เป็นทั้งเรื่องสร้างถนนใหม่ให้เป็นเงินอุดหนุนเฉพาะกิจกับเงินอุดหนุนทั่วไปรายการซ่อมบำรุง ซึ่งหลักเกณฑ์การจัดสรรโดยสำนักงบประมาณทำไม่ยากเพราะว่ามีข้อมูลอยู่แล้วว่ามีถนนเท่าใด ก็ปีต้องซ่อมบำรุง หลักเกณฑ์คล้ายกับการจัดสรรให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นหรือกรมทางหลวง ซึ่งถ้าเห็นว่างค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นหน่วยรับมีสัดส่วนของการรับโอนเท่าใด และภาระที่จะต้องซ่อมบำรุงอย่างไร สำนักงบประมาณสามารถจัดสรรเงินงบประมาณตามนั้น จะหมดปัญหาและจะไม่มีปัญหาเรื่องการถ่ายโอนต่อไป ขอเสนอเป็นข้อสังเกตว่าการจัดทำคำขอตั้งงบประมาณทำได้แต่ผู้พิจารณาคือสำนักงบประมาณ อาจจะต้องศึกษาหลักเกณฑ์เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

ศาสตราจารย์สกันธ์ วรวิญญูวัฒนา ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์ มีข้อสังเกตเรื่องงบประมาณสำหรับดูแลสิ่งแวดล้อมของกรมควบคุมมลพิษ การก่อสร้างโรงบำบัดน้ำเสีย หรือโรงขยะต่าง ๆ ว่าที่ผ่านมาการรายงานผลการดำเนินการเงินอุดหนุนเรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมมีเพียงเรื่องความคืบหน้าในการก่อสร้าง สถานที่ที่ก่อสร้างอยู่ที่ใด และงบประมาณที่ได้รับเป็นอย่างไร ตามที่รองศาสตราจารย์ วีระศักดิ์ฯ ได้กล่าวไปตอนต้นว่างบประมาณในส่วนนี้ตั้งแต่ ๑๐ กว่าปีแล้ว ประเด็นคือความสำเร็จของการก่อสร้างเพื่อจัดการเรื่องสิ่งแวดล้อมไม่ว่าเรื่องของขยะ เรื่องน้ำเสีย สภาพการที่ได้มีการลงทุนโดยผ่านท้องถิ่น มีความคืบหน้าหรือมีความสำเร็จเป็นอย่างไรบ้าง คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ ได้มีมติให้ขอข้อมูลตรงนี้จึงขอตั้งข้อสังเกตว่าการพิจารณาเรื่องนี้ในอนาคตจำเป็นต้องพิจารณาเรื่องความสำเร็จด้วยหรือไม่ เนื่องจากเป็นความผูกพันของภารกิจกับท้องถิ่น

นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวว่า ในฐานะที่ปรึกษามีเรื่องเกี่ยวข้องกับทางสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ในส่วนของการเสนอตั้งงบประมาณที่เป็นเงินอุดหนุนสำหรับเป็นแรงจูงใจในการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการท้องถิ่น ซึ่งมีการดำเนินการมารวม ๑๘ ปี สำหรับการเสนอของงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ปรากฏว่าคณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้องได้พิจารณา ตอนแรกจะตัดหมดทั้งจำนวน เนื่องจากพิจารณาแล้วเห็นไม่มีความจำเป็นและไม่เห็นความสำคัญ ซึ่งเห็นว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่สำคัญมากเนื่องจากเป็นการส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจท้องถิ่นจะนำเงินรางวัลที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ อาจจะมีคณะอนุกรรมการฯ ยกประเด็นนี้ขึ้นมาอีก ขอให้กระทรวงมหาดไทยกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นช่วยชี้แจง รวมทั้งสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจะได้แจ้งให้ อบท. ที่ได้รับรางวัลต่าง ๆ ใช้จ่ายเงินรางวัลให้เป็นประโยชน์ต่อการบริการประชาชน โดยเฉพาะเรื่องของการเพิ่มประสิทธิภาพให้มากที่สุด เป็นรูปธรรมและอาจจะต้องมีผลงานที่เตรียมไว้สำหรับชี้แจงเพิ่มเติมให้กับทางคณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้องด้วย

ประธาน กล่าวว่า ขอให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีประเมินผลด้วยว่า อบท. นำเงินรางวัลไปต่อยอดอย่างไร

เลขาธิการ กล่าวว่า คณะกรรมการมีข้อสังเกตในหลายประเด็น เช่น เรื่องเงินอุดหนุนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) มติ ก.ก.ธ. ในการประชุมครั้งที่ผ่านมาให้เสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบให้ตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนรายการดังกล่าวไว้ที่กระทรวงสาธารณสุข สำนักงาน ก.ก.ธ. รอให้ที่ประชุม ก.ก.ธ. รับรองรายงานการประชุมและจะนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป ทั้งนี้ฝ่ายเลขาธิการ

ได้ประสานงานกับกระทรวงสาธารณสุขเบื้องต้นแล้วว่ากระทรวงสาธารณสุขต้องตั้งงบประมาณรายการดังกล่าวด้วยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ก่อนการประชุมก็ได้มีการประสานผู้แทนกระทรวงสาธารณสุขในเรื่องนี้ด้วย จึงขอนำเรียนที่ประชุมว่าถ้าคณะรัฐมนตรียังไม่มีมติจะขออนุญาตให้คณะกรรมการฯ มีมติให้แจ้งยืนยันให้กระทรวงสาธารณสุขตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนสำหรับ อสม. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ไปก่อน เพื่อที่จะไม่ให้ซ้ำซ้อนกับ อบจ. หรือเพื่อป้องกันว่าไม่มีหน่วยงานใดตั้งงบประมาณ ประเด็นที่ ๒ ตามที่รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ฯ มีความกังวลเรื่องการตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนเพื่อชดเชยรายได้ที่ท้องถิ่นได้รับผลกระทบจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณได้กำหนดแนวทางไว้ว่าเงินอุดหนุนทั่วไปตามอำนาจหน้าที่ซึ่งท้องถิ่นมีอิสระในการใช้จ่ายเงิน ให้ อบท. ตั้งงบประมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๕ หากมีความกังวลอาจเพิ่มเติมว่าการตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนรายการชดเชยดังกล่าวจะต้องไม่ให้เกิดผลกระทบต่อเงินอุดหนุนที่เคยได้รับการจัดสรร สำหรับเงินอุดหนุนเฉพาะกิจรายการโครงการตามแผนปฏิบัติการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ที่ต้องตั้งงบประมาณและนับอยู่ในสัดส่วนรายได้ของท้องถิ่น เนื่องจากแผนการกระจายอำนาจและแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๑ กำหนดไว้ชัดเจนว่าเป็นภารกิจถ่ายโอนให้แก่ อบท. และพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาสิ่งแวดล้อมชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ระบุให้ตั้งไว้ที่ สผ. แต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการ โดยผ่านขั้นตอนกระบวนการของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมจึงเป็นสาเหตุของการตั้งเงินอุดหนุนเฉพาะกิจโครงการนี้ไว้ในเงินอุดหนุนของ อบท.

ศาสตราจารย์สกลธี วรวิญญาวัฒนา กล่าวว่า ฝ่ายเลขานุการเสนอให้ ก.ก.ธ. พิจารณาเห็นชอบตามข้อเสนอของอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ กรอบแรกคือแนวทางการจัดสรรเงินตามข้อเสนอแนะตามคณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ ซึ่งผ่านการพิจารณาของคณะอนุกรรมการฯ แล้ว สำหรับรายการเงินอุดหนุนก่อสร้างและบำรุงรักษาดนตามข้อเสนอของคณะกรรมการวิสามัญฯ ไม่แน่ว่าผ่านการพิจารณาของคณะอนุกรรมการฯ หรือไม่ กรอบที่สองถ้ารายการดังกล่าวมีเอกสารแนบในวงเงินมาด้วย ต้องเห็นชอบวงเงินไปด้วยหรือไม่ กรอบที่สาม คือ ในวาระที่ ๔.๙ ที่ศาสตราจารย์วุฒิสารฯ กล่าวไว้มีวาระที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้จะเสนอ ก.ก.ธ. พิจารณาเห็นชอบหรือไม่อย่างไร

เลขานุการ กล่าวว่า คณะกรรมการวิสามัญฯ เสนอให้กำหนดเป็นรายการเงินอุดหนุน ๒ ประเภท คือ เงินอุดหนุนทั่วไปกับเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพื่อการก่อสร้างบำรุงรักษาดน สำหรับรายการเงินอุดหนุนทั่วไปเป็นรายการใหม่ ซึ่งในแนวทางข้อสุดท้ายกำหนดไว้ว่าให้สำนักงานงบประมาณรับไปพิจารณาตามความเหมาะสมของงบประมาณ ก.ก.ธ. เพียงแต่พิจารณากำหนดกรอบแนวทางเงินอุดหนุน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่ อบท. ควรจะตั้งสำหรับเงินอุดหนุนรายการต่าง ๆ และให้สำนักงานงบประมาณรับไปพิจารณาความเหมาะสมของงบประมาณอีกเรื่องหนึ่ง คือ งบประมาณโครงการตามแผนปฏิบัติการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด โดยปกติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้พิจารณาโครงการมีมติเห็นชอบแล้วจะเสนอให้ ก.ก.ธ. พิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วจึงส่งให้สำนักงานงบประมาณรับไปพิจารณา ซึ่งมีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่าเนื่องจากที่ผ่านมาได้มีการดำเนินการตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมเสนอในเรื่องของการตั้งงบประมาณ แต่ยังไม่มีการรายงานผลการดำเนินงาน คณะอนุกรรมการฯ จึงมีมติว่าทั้งนี้ควรมีข้อสังเกตให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรายงานผลการดำเนินงานในเรื่องดังกล่าวด้วย

ประธาน กล่าวว่า เห็นชอบตามที่ฝ่ายเลขานุการเสนอและให้ชี้แจงเรื่องการตั้งงบประมาณเงิน อสม. มิฉะนั้น อบจ. กับกระทรวงสาธารณสุขจะต่างคนต่างรอกันตั้งงบประมาณ กระทรวงสาธารณสุขก็ไม่ตั้งงบประมาณเพราะรอมติคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ได้เรียนผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณไปแล้ว และเห็นชอบว่าเงิน อสม. จะต้องตั้งไว้ที่กระทรวงสาธารณสุข

นายสันติธร ยิ้มละมัย กล่าวว่า กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ประสานภายในกับสำนักงานงบประมาณยังคงให้รมติคณะรัฐมนตรี โดยให้คงค่าป่วยการ อสม. ไว้ในการแนวทางการจัดสรรของเงินอุดหนุนของท้องถิ่นไว้ก่อน

นายเฉลิมพล เพ็ญสูตร กล่าวว่า เงินอุดหนุนเฉพาะกิจได้กำหนดไว้เป็นในเรื่องของ ค่าบำรุงรักษาดนน้ำอยู่แล้ว ซึ่งสำนักงบประมาณมีการแบ่งรายการเงินอุดหนุนไว้หลายเรื่อง เช่น การพัฒนาแหล่งน้ำ การศึกษา ฯลฯ และเงินอุดหนุนทั้งหมด อบท. จะมีอิสระในการเลือกที่จะดำเนินการในเรื่องใด โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ยังมีเงินในส่วนต่าง ๆ ที่จะต้องมาคำนวณนอกงบประมาณ ๓๖,๐๐๐ ล้านบาท นอกจากนั้น ยังมีเงินอุดหนุนทั่วไปตามอำนาจหน้าที่ประมาณ ๕๐,๐๐๐ กว่าล้านบาท ถ้าเงินอุดหนุนทั่วไปรายการบำรุงรักษาดนน้ำ จะตั้งตามที่คณะกรรมการพิจารณา เสนออีกจะมี อบท. รายงานเรื่องของการซ่อมถนน ปรับปรุงถนน และเรื่องอื่น ๆ อีก

นายประเสริฐ วชิรเขื่อนขันธ์ นายกเทศมนตรีเมืองพระประแดง ขอสอบถาม ฝ่ายเลขานุการในรายละเอียดกรณีแนวทางการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ กรณี การจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. แต่ละประเภท ปกติจะแยกเป็น ๓ กลุ่ม คือ กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และ องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) โดยกำหนดให้จัดสรรเงินอุดหนุน ให้แก่ อบท. แต่ละประเภทแต่ละกลุ่มให้ได้รับการจัดสรรเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ในสัดส่วนที่เท่ากัน หมายถึงอะไร เพราะ อบจ. มีเพียง ๗๖ จังหวัด เทศบาล ๒,๐๐๐ กว่าแห่ง อบต. ๕,๐๐๐ กว่าแห่ง ทำอย่างไรไม่ให้เกิด ความเหลื่อมล้ำ ประเด็นที่ ๒ สัดส่วนที่เป็นของเทศบาลกำหนดเป็นเงินอุดหนุนตามอำนาจหน้าที่และภารกิจถ่ายโอน ซึ่งจัดสรรให้แก่ อบท. ตามอัตราร้อยละที่ได้กำหนดไว้ นอกจากนี้มีเรื่องของภาษีมูลค่าเพิ่มตามพระราชบัญญัติกำหนด แผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ โดย อบจ. กำหนดให้ได้ ภาษีมูลค่าเพิ่มก่อนร้อยละ ๕ และได้เงินภาษีมูลค่าเพิ่มตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนฯ อีกร้อยละ ๑๐ ถ้าตรงนี้ อบจ. ได้อีกร้อยละ ๓๐ อบจ. ก็จะมาแบ่งสัดส่วนตรงนี้ ขอความชัดเจนในส่วนที่ว่าร้อยละ ๓๐ จัดสรรเท่ากัน ร้อยละ ๑๕ ตามจำนวนประชากร ร้อยละ ๑๕ ตามพื้นที่ และร้อยละ ๔๐ ผกผันตามรายได้ เพราะภาระหน้าที่ในการดำเนินการ โดยตรงเป็นเรื่องของเทศบาล และ อบต. ประเด็นที่ ๓ คือ เงินอุดหนุนเฉพาะกิจเป็นเงินอุดหนุนที่จัดสรรให้แก่ อบท. ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของเงินอุดหนุนแต่ละประเภทให้ตั้งงบประมาณสำหรับรายการที่เคยได้รับการจัดสรร ตามเป้าหมายและความจำเป็นในการใช้เงิน ได้ประชุมร่วมกับคณะกรรมการพิจารณาวิสามัญพิจารณาร่าง พ.ร.บ. งบประมาณ รายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งได้สอบถามผู้แทนสำนักงบประมาณมีเป้าหมาย ของ อบท. แต่ละแห่งว่าจะมียอดสัดส่วนในการจัดสรรเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเท่าใด แต่สำนักงบประมาณไม่ทำหนังสือ แจ้ง อบจ. เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง ซึ่งเป็นหน่วยเสนองบประมาณตรงต่อสำนักงบประมาณ โดยเทศบาลเมือง เทศบาลนคร ส่วนใหญ่ไม่ทราบว่าได้รับจัดสรรเงินอุดหนุนเฉพาะกิจตามสัดส่วนเท่าใด ขอสอบถามสำนักงบประมาณ ว่าปีนี้ได้มีหนังสือแจ้งทางเทศบาลนคร เทศบาลเมือง หรือไม่ รวมทั้งเทศบาลตำบลและ อบต. ด้วย อบท. ทุกแห่งมีสิทธิ ที่จะได้รับเงินอุดหนุนเฉพาะกิจแต่ไม่ทราบขั้นตอนของสำนักงบประมาณ

เลขานุการชี้แจงในประเด็นแรก เรื่อง การกำหนดสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นระหว่าง อบท. แต่ละกลุ่ม ยกตัวอย่างเงินอุดหนุนที่จัดสรรให้ท้องถิ่นปีที่ผ่านมาสมมติได้รับจัดสรร ๓๐,๐๐๐ ล้านบาท หากปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เพิ่มในอัตราร้อยละ ๑๐ เป็นเงิน ๓๓,๐๐๐ ล้านบาท กรุงเทพมหานครจะเพิ่มร้อยละ ๑๐ เมืองพัทยาเพิ่มร้อยละ ๑๐ กลุ่มของ อบจ. เทศบาล และ อบต. ก็จะเพิ่มร้อยละ ๑๐ ประเด็นที่ ๒ ในส่วนของ เงินอุดหนุนทั่วไปอำนาจหน้าที่ฯ ที่กำหนดไว้ร้อยละ ๓๐ แบ่งเท่ากัน ร้อยละ ๑๕ ตามจำนวนประชากร ร้อยละ ๑๕ ตามพื้นที่ ร้อยละ ๔๐ ผกผันตามรายได้ เป็นหลักเกณฑ์ที่ใช้กับ เทศบาลนคร เทศบาลเมือง อบจ. โดย อบท. แต่ละประเภท จะมียอดรวมเงินอุดหนุนทั่วไปของแต่ละกลุ่มอยู่แล้ว การจัดสรรระหว่าง อบท. ในกลุ่มเดียวกัน จะใช้เกณฑ์นี้และจะเป็นหลักเกณฑ์ทำนองเดียวกับที่สำนักงบประมาณใช้ ประเด็นที่ ๓ เงินอุดหนุนเฉพาะกิจที่กำหนด ว่าให้ตามรายการต่าง ๆ ตามเป้าหมายและความจำเป็นในการใช้จ่ายเงินเพื่อให้ อบท. ตระหนักและให้ความสำคัญ มิฉะนั้น หาก อบท. ไม่ได้ตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนรายการใดแล้วจะส่งผลกระทบต่อ อบท. นั้นเอง โดยเฉพาะ อบท. ที่ตั้งงบประมาณตรงกับสำนักงบประมาณ

นายประเสริฐ วชิรเชื่อนพันธ์ กล่าวว่า ขอทราบความชัดเจนเรื่องการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. เพื่อที่จะได้แจ้งเทศบาล และ อบต. โดยการจัดกรุงเทพมหานครแยกเป็นกลุ่มที่ ๑ เมืองพัทยาเป็นกลุ่มที่ ๒ และ อบจ. เทศบาลและ อบต. เป็นกลุ่มที่ ๓ มีความเสียเปรียบเรื่องในการจัดสรรเงินภาษี เทศบาลอยู่ตรงกลางและรู้สึกอึดอัดในเรื่องของการจัดสรรภาษี และพยายามเสนอเรื่องนี้มาตลอด อีกเรื่องหนึ่งที่จะเสนอคือ เรื่องเงินชดเชยรายได้จากภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่กำหนดเป็นเงินอุดหนุน แต่นำเงินมาจากที่ใด สำนักงาน ก.ก.ธ. จัดสรรเงินส่วนหนึ่งให้ต่างหากเป็นการชดเชยรายได้หรือนำมาจากเงินอุดหนุนที่จัดสรรตามสัดส่วนที่กำหนด ถ้าที่มาจากเงินอุดหนุนที่จัดสรรให้ก็ใช้เงินเดิมของเราที่ได้ไม่ได้ชดเชยแต่เป็นการโยกเงิน ถ้าจะชดเชยขอให้แยกเงินออกไปให้ชัดเจน จะได้มีการชดเชยจริง ต้องยอมรับว่าเทศบาล และ อบต. ได้รับผลกระทบจากภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างทุกที่ เทศบาลนคร เทศบาลเมืองกระทบมากที่สุด นอกจากจะเก็บภาษีได้น้อยลงและเก็บไม่ได้แล้วยังจะได้รับการจัดสรรลดลงอีก อีกทั้งรัฐบาลประกาศในเรื่องของค่าธรรมเนียมการจัดเก็บขยะก็ทำให้รายได้ อบท. ลดลง ยอมรับว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ทำให้ประเทศมีปัญหาแต่ก็ทำให้ท้องถิ่นมีปัญหามากเรื่องเงินไม่เข้าเป้า ต้องระงับโครงการทั้งหลายโครงการ รัฐบาลบอกว่าจะมีการกระจายอำนาจ ให้มีการไปเพิ่มเงินในเรื่องของเงินชดเชยว่าจะได้หมื่นกว่าล้านบาท แต่เท่าที่รับฟังเป็นการใช้เงินในสัดส่วนที่ อบท. ที่ได้รับการจัดสรรเป็นปกติ ไม่ได้เงินพิเศษมาชดเชยแต่อย่างใด

นายเฉลิมพล เพ็ญสูตร กล่าวว่า ในส่วนของเงินชดเชยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างมาจากหลาย ๆ ที่ประมาณหมื่นกว่าล้านบาท ที่ไม่เกี่ยวข้องกับฝ่ายเลขานุการเสนอ ได้เตรียมรองรับไว้อยู่แล้ว ทั้งนี้ต้องศึกษาข้อเท็จจริงว่าผลจากการจัดเก็บภาษี ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ต่ำกว่า ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ อย่างไร ซึ่งต้องยึดตามนั้น ส่วนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ต้องศึกษาจากที่รัฐบาลได้มีนโยบายการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ว่าเป็นอย่างไร สำหรับการกำหนดสัดส่วนการจัดสรรในเงินอุดหนุนเฉพาะกิจในอัตราร้อยละต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ สำนักงานประมาณไม่ได้แจ้งให้กับ อบท. ทราบ เนื่องจากการจัดสรรเงินอุดหนุนมีในส่วนอื่น ๆ ที่ต้องจัดสรรตามกฎหมายให้ครบก่อน แล้วจึงจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปตามอำนาจหน้าที่และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจจึงทำให้แจ้งล่าช้า และสำนักงานประมาณได้มีการปรับปรุงใหม่สำหรับปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๖๕ โดยจะแจ้งให้ทราบโดยเร็ว เพื่อ อบท. จะได้จัดทำคำขอได้ทัน

นายพงษ์ศักดิ์ ยิ่งชนม์เจริญ นายกเทศมนตรีนครยะลา กล่าวว่า มีข้อสังเกต ๒ ประเด็น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เงินอุดหนุนทั่วไปที่กำหนดวัตถุประสงค์ ได้รับการจัดสรรขาดไปทุกรายการไม่ว่าจะเป็นอาหารกลางวัน นมโรงเรียน เช่น โรงเรียนได้รับการจัดสรรขาดไปประมาณร้อยละ ๔๐ เงินอาหารกลางวันขาดไปประมาณร้อยละ ๒๐ เทศบาลต้องใช้เงินรายได้ของเทศบาลมาชดเชยให้ ขณะเดียวกันประเด็นปัญหา คือ นมโรงเรียน อาหารกลางวันในโรงเรียนในสังกัดตำรวจตระเวนชายแดน (ตชด.) ไม่มีหน่วยงานใดดูแล สำนักงานประมาณจึงขอให้ อบท. นำเงินที่ได้รับการจัดสรรเงินอาหารกลางวันมาจุนเจือให้โรงเรียนในสังกัดหน่วย ตชด. ก่อน แล้วค่อยดูว่าขาดเท่าไร ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ควรมีการทำข้อมูลเป็นตัวเลขที่เชิงประจักษ์ ซึ่งจะสามารถสอบถามได้ก่อน และไม่ควรที่จะมีการจัดสรรให้ไม่ครบแล้วให้ท้องถิ่นใช้เงินสะสมมาชดเชยอีกส่วนที่จะเรียนเป็นข้อเสนอ คือ ท้องถิ่นมี ๒ ระดับ คือ ระดับบน และระดับล่าง ท้องถิ่นระดับล่างมีเทศบาลและ อบต. อบจ. เป็นหน่วยงานท้องถิ่นระดับบน ถ้าศึกษารายได้ที่หายไป วันนี้จะหนักอยู่ในเทศบาลตำบล เทศบาลเมือง เทศบาลนคร และ อบต. แต่ในขณะเดียวกัน อบจ. ได้รับผลกระทบน้อยมาก เพราะรายได้หลักของ อบจ. ส่วนใหญ่มาจากเงินภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ ในขณะที่เทศบาลและ อบต. รายได้ส่วนใหญ่มาจากเงินภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งคงจะทราบว่า GDP ของประเทศเป็นอย่างไร การส่งออกเป็นอย่างไร สินค้าเกษตรเป็นอย่างไร สิ่งเหล่านี้สะท้อนถึงการใช้จ่ายซึ่งเป็นที่มาของภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นรายได้ของท้องถิ่นระดับล่างแล้วยังมีผลกระทบจากการลดภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างบางประเภทร้อยละ ๔๐ ซึ่งผมเข้าใจว่าในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ รัฐบาลคงจะมีนโยบายลดภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างลงร้อยละ ๔๐ หรือว่าร้อยละ ๕๐ ในปีที่แล้วที่ยังชดเชยไม่หมดในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ หากมีการลดอีกเกรงจะสะสมไปเรื่อย ๆ สุดท้ายท้องถิ่นก็จะลำบากทั้งหมด เพราะฉะนั้นจะขอหารือ

ว่าเป็นไปได้หรือไม่ในส่วนของปี พ.ศ. ๒๕๖๔ รายได้ที่ขาดหายไปซึ่งรองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ฯ ได้ทำการวิจัยและศึกษาและมีการนำเสนอในการประชุม ก.ก.ถ. ครั้งที่แล้ว สำหรับเทศบาลนครภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างลดลงไปประมาณร้อยละ ๕๓ เทศบาลเมืองลดลงประมาณร้อยละ ๔๗ เป็นไปได้หรือไม่ที่จะเร่งขุดเซยของเก่าก่อนเพราะของใหม่กำลังจะมากอีกแล้ว ทั้งนี้ นายกเทศมนตรีนครรังสิตเคยแจ้งในที่ประชุม ส.ท.ท. ว่าเทศบาลนครรังสิตจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างจากห้างสรรพสินค้าฟิวเจอร์ปาร์คตามกฎหมายเดิมอยู่ที่ประมาณ ๖๐ ล้านบาท พอมาใช้กฎหมายใหม่จัดเก็บได้เหลือประมาณ ๑๘ ล้านบาท แล้วมาลดอีกร้อยละ ๙๐ เหลือร้อยละ ๑๐ ตอนนี้จัดเก็บได้ประมาณ ๑.๘ ล้านบาท ลดลงประมาณร้อยละเท่า เทศบาลจะอยู่อย่างไร ขอฝากท่านประธานเสนอไปสำนักงบประมาณจัดสรรเงินอุดหนุนให้เป็นไปตามตัวเลขที่แท้จริงหรือใกล้เคียงที่สุดไม่ใช่หายไปร้อยละ ๔๐ แล้วมาชี้แจงบอกว่าท้องถิ่นส่งคำขอตั้งงบประมาณล่าช้า

นายชัยรัตน์ ทองใบ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลร่องเคาะ กล่าวว่า ได้เคยเสนอขอให้พิจารณาทบทวนหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ แต่คณะอนุกรรมการฯ เสนอใช้หลักเกณฑ์เดิม เพียงแต่เพิ่มสัดส่วนรายได้ที่เท่ากันเพิ่มเติมเข้าไป แสดงว่าไม่ได้ปรับเรื่องลดความเหลื่อมล้ำ ซึ่งท้องถิ่นขนาดเล็กที่อยู่พื้นที่ห่างไกลก็ยังอยู่เหมือนเดิม จะสังเกตได้ว่า อปท. ขนาดใหญ่มีเงินสะสมเหลือจำนวนมากที่บอกว่าเงินสะสมของท้องถิ่นประมาณแสนกว่าล้านบาทมีอยู่ที่ไหนบ้าง ทั้งนี้ควรคำนึงถึงการเข้าถึงในการจัดบริการสาธารณะให้ประชาชนที่อยู่พื้นที่ห่างไกลด้วย ประเด็นที่สอง เรื่องสภาพการบังคับใช้ของมติ ก.ก.ถ. ซึ่งมีมติของ ก.ก.ถ. ออกไปแล้ว กรณีเงิน อสม. ที่ ก.ก.ถ. มีมติแล้วโดยให้เสนอเป็นมติคณะรัฐมนตรีให้ถอดเงินของ อสม. ออกจากสัดส่วนของท้องถิ่น ถ้าถอดออกแล้วสัดส่วนของเงิน อสม. ที่ขาดหายไปสำนักงบประมาณจะต้องหามาเพิ่มให้กับท้องถิ่นให้สัดส่วนรายได้้อยู่คงเดิม หากถอดออกแล้วสัดส่วนนั้นหายไปแสดงว่ามติ ก.ก.ถ. ไม่มีความหมาย

ศาสตราจารย์สกันธ์ วรญญวัฒนา กล่าวว่า จากที่ผู้แทนท้องถิ่นได้อภิปรายเรื่องเงินอุดหนุนแล้วรู้สึกกังวลใจ เพราะไม่ใช่เรื่องใหม่ ไม่ว่าจะเป็นในประเด็นเรื่องของหลักเกณฑ์ ทำไมแบ่งท้องถิ่นออกเป็น ๓ กลุ่ม ในส่วนของกรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา คือ ความเป็นท้องถิ่นรูปแบบพิเศษมีกฎหมายพิเศษสามารถขอเงินอุดหนุนโดยตรงจากสำนักงบประมาณ เป็นเหตุผลว่าทำไมที่ผ่านมาจนถึงแบ่งรูปแบบของท้องถิ่นเป็น ๓ กลุ่มด้วยกัน แต่ประเด็นความเหลื่อมล้ำของท้องถิ่นด้วยกันเอง หากสภาพการคลังของประเทศเป็นแบบนี้ สภาพเงินงบประมาณของประเทศเป็นแบบนี้ รวมไปถึงระบบการจัดสรรเงินอุดหนุนเป็นแบบนี้ มีเงื่อนไขต่าง ๆ จากที่ผู้แทนท้องถิ่นอภิปรายมาแล้ว การปรับตัวเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมหรือการจัดสรรเงินให้สอดคล้องกับภารกิจหน้าที่แต่ละแห่งเป็นเรื่องยากมาก อย่าลืมว่าเงินงบประมาณที่สำนักงบประมาณตั้งไว้ในเรื่องของเงินอุดหนุนเป็นก้อนเดียวที่ทุกแห่งจะต้องแบ่งกันและจัดสรรร่วมกัน ใครได้เพิ่มคนอื่นก็ต้องได้ลด เพราะฉะนั้นเป็นปัญหาในเชิงโครงสร้างของระบบการจัดการของงบประมาณสำหรับท้องถิ่น ทางเดียวที่จะแก้ปัญหาได้คือมีเงินใหม่เข้ามา เป็นโครงสร้างการจัดการที่อาจจะต้องพิจารณาเป็นกรณีพิเศษโดยเฉพาะรายได้แผ่นดิน การจัดการงบประมาณที่ลดลง คือเงื่อนไขหากเป็นแบบนี้คงตอบโจทย์ทุกอย่างไม่ได้ และขอตั้งข้อสังเกตประเด็นที่ ๒ ที่ผู้แทนเทศบาลยกเรื่องเงินชดเชยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ซึ่งได้อภิปรายไว้ในที่ประชุมคราวที่แล้วว่าการชดเชยต้องคำนึงถึงอนาคตไม่ใช่ชดเชยเฉพาะปีนี้ปีเดียว การชดเชยแบบนี้จะเพิ่มขึ้นไปเรื่อยๆ ซึ่งขึ้นอยู่กับนโยบายรัฐบาลว่าการคิดสัดส่วนรายได้จัดเก็บเองตอนนี้คิดเป็นร้อยละ ๑๐ ของรายได้ อปท. ทั้งหมด ในอนาคตจะเป็นอย่างไร เพราะเป็นโจทย์ที่ผูกพันกันทั้งหมด

ประธาน กล่าวว่า ที่ศาสตราจารย์สกันธ์ฯ พูดเป็นสังกะธรรมที่สุด และการที่จัดทำงบประมาณก็จะพิจารณาหลักการแบบนี้

นายธนศักดิ์ มาคะสิระ นายกเทศมนตรีตำบลวัดเพลง กล่าวว่า มีปัญหาเกี่ยวกับเงินอุดหนุนทั่วไปตามอำนาจหน้าที่ที่จัดสรรให้ร้อยละ ๓๐ เท่ากัน ร้อยละ ๑๕ ตามจำนวนประชากร ร้อยละ ๑๕ ตามพื้นที่ และร้อยละ ๔๐ ผกผันตามรายได้ จะทำได้หรือไม่และเงินจะต้องได้เพิ่มทุกที่

เลขานุการ กล่าวว่า การกำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าวเริ่มแรกให้จัดสรรตามเกณฑ์ที่กำหนด แต่ให้คำนึงถึงเงินที่เคยได้รับการจัดสรรด้วย ซึ่งสามารถทำได้หากเงินที่ได้รับจัดสรรเพิ่มขึ้น ดังนั้นการที่ท้องถิ่นจะได้ตามเกณฑ์นี้มากน้อยอย่างไรขึ้นอยู่กับเงินที่เพิ่มขึ้นว่าเพิ่มขึ้นมากน้อยเท่าใด

นายเฉลิมพล เพ็ญสูตร กล่าวว่า ในภาพรวมเงินอุดหนุนทั่วไปตามอำนาจหน้าที่ และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ เพิ่มขึ้นทุกปีและได้นำเรียนในเบื้องต้นแล้วว่าการจัดสรรเงินอุดหนุนจะขึ้นอยู่กับรายได้สุทธิของรัฐบาลที่จะบูรณาการในช่วงสถานการณ์แบบนี้ว่าจะเป็นอย่างไร ถ้าเหตุการณ์ปกติก็จะเพิ่มขึ้นให้ทุกปี

มติที่ประชุม ๑. เห็นชอบแนวทางการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ และให้ส่งสำนักงานงบประมาณ (สงป.) และ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สถ.) ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑.๑ ประเภทเงินอุดหนุน เงินอุดหนุนที่จัดสรรให้แก่ อบท. ให้แบ่งเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ เงินอุดหนุนทั่วไป และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ โดยจะต้องมีสัดส่วนเงินอุดหนุนทั่วไปมากกว่าเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ

๑.๒ การจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. แต่ละประเภท ให้จัดสรรเงินอุดหนุนเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ ๑ กรุงเทพมหานคร กลุ่มที่ ๒ เมืองพัทยา และกลุ่มที่ ๓ องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) โดยให้ อบท. แต่ละกลุ่มได้รับการจัดสรรเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ในสัดส่วนที่เท่ากัน

๑.๓ การจัดทำคำขอตั้งงบประมาณ

๑) ให้ อบท. ที่เสนอขอตั้งงบประมาณโดยตรง และหน่วยงานที่เสนอขอตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. เสนอตั้งงบประมาณที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนปฏิรูปประเทศ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

๒) กรณี อบท. ที่เสนอคำขอตั้งงบประมาณไปยัง สงป. โดยตรง

๒.๑) กทม. และเมืองพัทยา

(๑) ให้เสนอขอตั้งงบประมาณไปยัง สงป. และให้ สงป. พิจารณารายละเอียดงบประมาณที่เหมาะสมและอยู่ในกรอบวงเงินที่ กทม. และเมืองพัทยา ได้รับการจัดสรร

(๒) ให้ตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไป สำหรับชดเชยรายได้ให้แก่ อบท. ที่ได้รับผลกระทบจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามมติคณะรัฐมนตรี

๒.๒) อบจ. เทศบาลนคร (ทน.) และเทศบาลเมือง (ทม.) ให้เสนอขอตั้งงบประมาณ โดยแบ่งเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ดังนี้

(๑) เงินอุดหนุนทั่วไปตามอำนาจหน้าที่และภารกิจถ่ายโอน ซึ่งจัดสรรเพื่อให้ อบท. มีอิสระในการใช้จ่ายเงินตามความเห็นชอบของสภาท้องถิ่นให้จัดสรร โดยร้อยละ ๓๐ จัดสรรเท่ากัน ร้อยละ ๑๕ ตามจำนวนประชากร ร้อยละ ๑๕ ตามพื้นที่ และร้อยละ ๔๐ ผกผันตามรายได้ กรณี อบท. ได้ได้รับการจัดสรรน้อยกว่าปีที่ผ่านมาให้ได้รับการจัดสรรเท่ากับปีที่ผ่านมา

(๒) เงินอุดหนุนทั่วไปที่กำหนดวัตถุประสงค์สำหรับใช้จ่ายเพื่อดำเนินภารกิจต่าง ๆ ให้ตั้งงบประมาณตามรายการที่เคยได้รับจัดสรร ตามเป้าหมายและความจำเป็นในการใช้จ่ายเงิน

(๓) เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ เป็นเงินอุดหนุนที่จัดสรรให้แก่ อบท. เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของเงินอุดหนุนแต่ละประเภท ให้ตั้งงบประมาณสำหรับรายการที่เคยได้รับจัดสรรตามเป้าหมายและความจำเป็นในการใช้จ่ายเงิน

(๔) กรณี ทน. และ ทม. ให้ตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนสำหรับชดเชยรายได้ให้แก่ อบท. ที่ได้รับผลกระทบจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามมติคณะรัฐมนตรี

๓) กรณี อปท. ที่เสนอขอตั้งงบประมาณผ่านกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ได้แก่ เทศบาลตำบล (ทต.) และ อบต. โดยแบ่งเป็นเงินอุดหนุนทั่วไป และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ

๓.๑) เงินอุดหนุนทั่วไปตามอำนาจหน้าที่และภารกิจถ่ายโอน ซึ่งจัดสรรเพื่อให้ อปท. มีอิสระในการใช้จ่ายเงินตามความเห็นชอบของสภาท้องถิ่น ควรตั้งงบประมาณเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๕ โดยร้อยละ ๓๐ จัดสรรเท่ากัน ร้อยละ ๑๕ ตามจำนวนประชากร ร้อยละ ๑๕ ตามพื้นที่ และร้อยละ ๔๐ ผกผันตามรายได้ กรณี อปท. ที่ได้รับการจัดสรรน้อยกว่าปีที่ผ่านมาให้ได้รับการจัดสรรเท่ากับปีที่ผ่านมา

๓.๒) เงินอุดหนุนทั่วไปที่กำหนดวัตถุประสงค์สำหรับใช้จ่าย เพื่อดำเนินภารกิจต่าง ๆ ให้ตั้งงบประมาณตามรายการที่เคยได้รับจัดสรร ตามเป้าหมายและความจำเป็นในการใช้จ่ายเงิน

๓.๓) เงินอุดหนุนทั่วไปที่กำหนดวัตถุประสงค์สำหรับใช้จ่าย เพื่อดำเนินภารกิจต่าง ๆ ให้ตั้งงบประมาณตามรายการที่เคยได้รับจัดสรร ตามเป้าหมายและความจำเป็นในการใช้จ่ายเงิน

๓.๔) เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ เป็นเงินอุดหนุนจัดสรรให้แก่ อปท. เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของเงินอุดหนุนแต่ละประเภทให้ตั้งงบประมาณสำหรับรายการที่เคยได้รับจัดสรรตามเป้าหมายและความจำเป็นในการใช้จ่ายเงิน

๔) กรณีการเสนอขอตั้งงบประมาณไว้ที่หน่วยงานอื่นนอกเหนือจาก ข้อ ๒) และ ๓)

๔.๑) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีให้เสนอขอตั้งงบประมาณเป็นเงินอุดหนุน ๒ รายการ ดังนี้

(๑) เงินอุดหนุนเพื่อเป็นแรงจูงใจในการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการท้องถิ่น

(๒) เงินอุดหนุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ของ อปท.

๔.๒) สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ให้เสนอขอตั้งงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนโครงการตามแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

๕) การเสนอขอตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนให้แก่ อปท. ซึ่งเป็นรายการใหม่ ให้เสนอ ก.ก.ธ. ให้ความเห็นชอบด้วย

๖) ให้ สบป. พิจารณาจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนให้แก่ อปท. ตามความเหมาะสมและความจำเป็นในการใช้จ่ายเงินต่อไป

ทั้งนี้ การตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนรายการเงินอุดหนุนเพื่อก่อสร้าง/ปรับปรุงและบำรุงรักษาดิน ให้ดำเนินการตามข้อเสนอของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาการถ่ายโอนทางหลวงชนบท ให้กับ อปท. สภาผู้แทนราษฎร โดยแบ่งเงินอุดหนุนรายการดังกล่าวเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ ๑. เงินอุดหนุนทั่วไปรายการบำรุงรักษาดิน และ ๒. เงินอุดหนุนเฉพาะกิจรายการก่อสร้าง/ปรับปรุงถนน

๒. เห็นชอบการขอรับการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินงานโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และโครงการผูกพันต่อเนื่อง ภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวม ๔๓ รายการ วงเงินงบประมาณ ๑,๔๓๐.๖๘๔๗ ล้านบาท และให้ส่งเรื่องให้ สบป. ดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ ให้ สผ. รายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณ และผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินการโครงการในแต่ละปีให้ ก.ก.ธ. ทราบด้วย

๓. มอบฝ่ายเลขานุการแจ้งมติ ก.ก.ธ. ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ เรื่อง การถอดรายการเงินอุดหนุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ออกจากรายการเงินอุดหนุนที่จัดสรรให้เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้กระทรวงสาธารณสุขใช้สำหรับ

เสนอขอตั้งงบประมาณ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รายการเงินอุดหนุนค่าป่วยการ อสม. พร้อมทั้งแจ้ง สป. และ สก. เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๔.๒ เทศบาลนครนครราชสีมาขอรับการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการจัดหา น้ำดิบเพื่อผลิตน้ำประปาที่โรงกรองน้ำบ้านมะขามเฒ่า

เลขานุการ รายงานว่า คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) ในการประชุมครั้งที่ ๑๓/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๘ ได้พิจารณาเรื่อง เทศบาลนครนครราชสีมา (ทน.นครราชสีมา) ขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินการตามโครงการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค ที่ประชุมมีมติสนับสนุนการดำเนินการตามโครงการของ ทน.นครราชสีมา เพื่อแก้ไขปัญหา การขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค แต่เนื่องจากเป็นโครงการขนาดใหญ่ใช้งบประมาณดำเนินการมาก ดังนั้น จึงให้ ทน.นครราชสีมา ขอรับการสนับสนุนงบกลางจากรัฐบาลในสัดส่วนร้อยละ ๘๐ และเทศบาลสมทบร้อยละ ๒๐ ซึ่ง ทน. นครราชสีมา ได้รับการจัดสรรเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพื่อดำเนินการดังกล่าว โดยได้รับการจัดสรรงบประมาณเฉพาะกิจ ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๕ รวมทั้งสิ้น ๒,๒๐๘ ล้านบาท โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้รับจัดสรรเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ จำนวน ๔๐๐ ล้านบาท และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔ , ๒๕๕๔.๘๗ ล้านบาท, ๒๒๑.๕๑ ล้านบาท, ๕๒๖.๐๒ ล้านบาท, ๕๙๕.๓๘ ล้านบาท และ ๒๐๕.๐๒ ล้านบาท ตามลำดับ เพื่อดำเนินการก่อสร้างสถานีสูบน้ำดิบ อ่างเก็บน้ำลำแชะและอาคารประกอบ ก่อสร้างท่อส่งน้ำดิบจากสถานีสูบน้ำดิบอ่างเก็บน้ำลำแชะ รวมระยะทางประมาณ ๖๘ กิโลเมตร ก่อสร้างโรงกรองน้ำที่บ้านใหม่หนองบอนและอาคารประกอบ ก่อสร้างระบบน้ำดิบ ระบบน้ำประปา ท่อส่งน้ำประปา และปรับปรุงระบบท่อจ่ายน้ำประปา เป็นต้น

ทน.นครราชสีมา มีความประสงค์ขอให้ ก.ก.ถ. พิจารณาจัดสรรงบประมาณผูกพัน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๖ เพื่อดำเนินโครงการจัดหา น้ำดิบเพื่อผลิตน้ำประปา ที่โรงกรองน้ำบ้านมะขามเฒ่าจากแหล่งน้ำลำตะคองมายังโรงกรองน้ำบ้านมะขามเฒ่าเพื่อแก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคบริโภคให้กับประชาชนในพื้นที่ และพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตน้ำประปาให้สามารถรองรับการขยายตัวของชุมชนและเศรษฐกิจ ตลอดจนแก้ปัญหาภัยแล้งในอนาคต โดยประกอบด้วย งานก่อสร้างอาคารรับน้ำจากแหล่งน้ำลำตะคองบริเวณหน้าเขื่อนระบายน้ำมะเกลือใหม่ด้วยระบบแรงโน้มถ่วงเข้าสู่ระบบท่อส่งน้ำดิบเพื่อประหยัดพลังงานในการสูบน้ำดิบจากท่อส่งน้ำเดิมบนถนนมิตรภาพมายังบริเวณอาคารรับน้ำหน้าเขื่อนระบายน้ำมะเกลือใหม่ ระยะทาง ๑,๖๙๑ เมตร พร้อมวางลวดควบคุมการไหลและอุปกรณ์ประกอบท่อส่งน้ำจากอาคารรับน้ำหน้าเขื่อนระบายน้ำมะเกลือใหม่ไปตามคลองส่งน้ำชลประทาน ระยะทาง ๓๔,๒๒๖ เมตร และก่อสร้างกำแพงกันดินตามแนวคลองชลประทานเพื่อระบายน้ำในช่วงฤดูน้ำหลาก จำนวนรวมทั้งสิ้น ๑,๐๔๖.๗๕๐ ล้านบาท ประกอบด้วยค่าก่อสร้าง จำนวน ๑,๐๒๘.๗๔๐ ล้านบาท และค่าจ้างที่ปรึกษาควบคุมงาน จำนวน ๑๘.๐๐๐ ล้านบาท ซึ่ง ทน.นครราชสีมาขอรับการจัดสรรเงินอุดหนุนจากรัฐบาลร้อยละ ๘๐ และออกเงินสมทบร้อยละ ๒๐ ดังนี้ ๑) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รวมทั้งสิ้น ๕๒๓.๓๗๕ ล้านบาท เป็นเงินอุดหนุน จำนวน ๔๑๘.๗๐๐ ล้านบาท และเงินสมทบ จำนวน ๑๐๔.๖๗๕ ล้านบาท และ ๒) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รวมทั้งสิ้น ๕๒๓.๓๗๕ ล้านบาท เป็นเงินอุดหนุน จำนวน ๔๑๘.๗๐๐ ล้านบาท และเงินสมทบ จำนวน ๑๐๔.๖๗๕ ล้านบาท ทั้งนี้ กนช. ได้มีมติเห็นชอบโครงการดังกล่าว ในการประชุมคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๓ แล้ว ทั้งนี้ จังหวัดนครราชสีมาได้ส่งรายละเอียดโครงการดังกล่าวมายัง ก.ก.ถ. เพื่อพิจารณาอีกทางหนึ่งด้วย

คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๓ ได้พิจารณาเรื่อง ทน. นครราชสีมา ขอรับการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการจัดหา น้ำดิบเพื่อผลิตน้ำประปาที่โรงกรองน้ำบ้านมะขามเฒ่า มีมติเห็นชอบในหลักการเสนอขอตั้งงบประมาณเงินอุดหนุน งบประมาณผูกพันในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๖ ของ ทน. นครราชสีมา และให้เสนอ ก.ก.ถ

พิจารณาการเสนอขอตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนของเทศบาลนครราชสีมา โดยไม่นับอยู่ในสัดส่วนรายได้ของ อบท. ต่อรายได้สุทธิของรัฐบาล

ทั้งนี้ ที่ประชุมมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะว่า (๑) มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๓ กำหนดให้รายการที่มีวงเงินตั้งแต่ ๑,๐๐๐ ล้านบาทขึ้นไปให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ ก่อนเสนอรายละเอียดคำขอของงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ภายในวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๔ (๒) การพิจารณาความพร้อมในการพิจารณางบประมาณควรมีข้อมูลที่ชัดเจนเพียงพอ (๓) การของงบประมาณดังกล่าว อาจไม่เป็นธรรมกับ อบท. อื่น โดยควรพิจารณาแหล่งงบประมาณอื่น และหากใช้จ่ายจากเงินอุดหนุนที่จัดสรร ให้แก่ อบท. ไม่ให้นับงบประมาณดังกล่าวรวมอยู่ในสัดส่วนรายได้ของ อบท.

ฝ่ายเลขานุการพิจารณาแล้ว เห็นควรให้ความเห็นชอบในหลักการเสนอขอตั้งงบประมาณ เงินอุดหนุน ของ ทน. นครราชสีมา เพื่อดำเนินโครงการจัดหาที่ดินเพื่อผลิตน้ำประปาที่โรงกรองน้ำบ้านมะขามเฒ่า ตามที่คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลังและงบประมาณเสนอ

ประธาน กล่าวว่า ที่ผ่านมามีการพิจารณาในเรื่องนี้หรือไม่ ทำไมไม่เสนอตรงไปยัง คณะรัฐมนตรีผ่านกระทรวง

เลขานุการ กล่าวว่า แต่เดิม ก.ก.ถ. เคยให้ความเห็นชอบจัดสรรเงินอุดหนุนให้ ทน.นครราชสีมาโดยเป็นงบประมาณผูกพันตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๙

นายธนศักดิ์ มาคะศิริ กล่าวว่า เห็นด้วยกับโครงการแต่ไม่เห็นด้วยกับการนำเงินของ ส่วนท้องถิ่นไปจัดสรร เพราะเหตุใดจึงไม่ไปกู้เงินหรือยกให้การประปาส่วนภูมิภาค สมมุติหาก ทน.ยะลา ขอรับการ จัดสรร ๑,๐๐๐ ล้านบาท ทม.ปัตตานี ขอรับการจัดสรรอีก ๒,๐๐๐ ล้านบาท และอีกหลายที่ก็ขอมาและไปจัดสรร ลงทีเดียวจะทำให้เกิดความไม่สมดุลอาจเกิดการเลือกปฏิบัติ

ประธาน กล่าวว่า สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติควรจะเป็นเจ้าของเรื่อง สมมุติหาก เห็นชอบแล้ว หน่วยงานใดจะทำเรื่องเข้าคณะรัฐมนตรี ความจริงสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติควรจะเสนอเรื่องเข้า คณะรัฐมนตรี และถ้าจะถามความเห็นมา ก.ก.ถ. ควรเป็นผู้ให้ความเห็นประกอบ รวมทั้งขอความเห็นจากกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกระทรวงต่าง ๆ ในคราวต่อไปถ้ามีเรื่องอย่างนี้อีกอาจจะต้องระมัดระวัง แต่ว่า เมื่อเรื่องนี้เข้าคณะรัฐมนตรีจะต้องไปเสนอคณะรัฐมนตรีว่าไม่ควรจะปฏิบัติอย่างนี้ต่อไป

นายพงษ์ศักดิ์ ยิ่งชนม์เจริญ นายกเทศมนตรีนครยะลา กล่าวว่า ทน.นครราชสีมา เป็นสมาชิกสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย กรณีแบบนี้เคยมีการตั้งข้อสังเกตใน ก.ก.ถ. กรณีลำตะคองได้การพูดกันว่าทำไมนำเงินในสัดส่วนของท้องถิ่นไปใช้ดำเนินการ ครั้นนี้ถือได้ว่าเป็นครั้งที่ ๒ ที่ทาง ทน. นครราชสีมาที่มาขอ ซึ่งควรที่จะนำเงินในส่วนของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติดีกว่า ไม่ใช่เข้ามาเอา เงินสัดส่วนของท้องถิ่น ซึ่งการเงินการคลังของ อบท. ในปัจจุบันก็ลำบากพอสมควรแล้ว ควรจะไปนำเงินในช่องอื่นดีกว่า

มติที่ประชุม เห็นชอบในหลักการการเสนอขอตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนเพื่อดำเนินโครงการ จัดหาที่ดินเพื่อผลิตน้ำประปาที่โรงกรองน้ำบ้านมะขามเฒ่า วงเงินงบประมาณ ๑,๐๔๖.๗๕๐ ล้านบาท ของเทศบาล นครนครราชสีมา (ทน. นครราชสีมา) โดยไม่นับอยู่ในสัดส่วนรายได้ของ อบท.

๔.๓ เงินอุดหนุนทั่วไปประเภทเบี้ยยังชีพต่าง ๆ อาหารกลางวัน และอาหารเสริม (นม)

เลขานุการ รายงานว่า แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๑ และฉบับที่ ๒ ได้กำหนดให้มีการถ่ายโอนภารกิจรายการประเภทเบี้ยยังชีพต่าง ๆ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ดังนี้

๑. เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ถ่ายโอนจากกรมประชาสงเคราะห์ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๓ โดย อบท. สสำรวจ ตรวจสอบรายชื่อ และจัดทำทะเบียนประวัติ ส่งให้สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดเพื่อแจ้งกรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่น (สถ.) ขอตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนสนับสนุนการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รัฐบาลได้จัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. เพื่อจ่ายเป็นค่าเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ รวมเป็นเงิน ๗๔,๐๑๑.๘๙๑๒ ล้านบาท (รวมกรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา) ในอัตราผู้สูงอายุ อายุ ๖๐ ปี ขึ้นไป คนละ ๖๐๐ บาท ต่อเดือน และเพิ่มขึ้นตามขั้นบันได การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้ อบท. จ่ายตามความประสงค์ ของผู้รับเงินโดยอาจจ่ายเป็นเงินสด หรือโอนเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารก็ได้

๒. เบี้ยยังชีพคนพิการ ถ่ายโอนจากกรมประชาสัมพันธ์ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ โดย อบท. พิจารณาคณพิการที่มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ จัดทำหลักเกณฑ์ และเบิกจ่ายเงินให้แก่คนพิการ เดิมอัตรา คนละ ๘๐๐ บาท ต่อมาคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๓ มีมติปรับเป็นอัตราคนละ ๑,๐๐๐ บาท โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รัฐบาลได้จัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. เพื่อจ่ายเป็นเบี้ยยังชีพผู้พิการ จำนวน ๑,๑๐๓,๐๖๕ คน รวมทั้งสิ้นจำนวน ๑๘,๐๔๗.๙๖๑๖ ล้านบาท

๓. เบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์ ถ่ายโอนจากกรมประชาสัมพันธ์ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ โดย อบท. พิจารณาคณพิการที่มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ จัดทำหลักฐานและเบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้ป่วยเอดส์ อัตราคนละ ๕๐๐ บาท โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รัฐบาลได้จัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. เพื่อจ่ายเป็นเบี้ย ยังชีพผู้ป่วยเอดส์ รวมทั้งสิ้นจำนวน ๕๓๓.๗๐ ล้านบาท

๔. อาหารกลางวัน ถ่ายโอนจากกระทรวงศึกษาธิการ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ จัดสรรให้ตามรายหัวเด็กนักเรียน คนละ ๒๐ บาท สำหรับเด็กนักเรียนปฐมวัย และประถมศึกษา โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รัฐบาลได้จัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. เพื่อเป็นค่าอาหารกลางวัน จำนวน ๒๑,๖๑๓.๔๘๐๑ บาท

๕. อาหารเสริม (นม) ถ่ายโอนตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ จัดสรรให้ตามรายหัว นักเรียน คนละ ๗.๓๗ บาท สำหรับเด็กนักเรียนปฐมวัยและประถมศึกษา โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รัฐบาล ได้จัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. เพื่อเป็นค่าอาหารเสริม (นม) จำนวน ๑๐,๐๕๔.๒๗๓๖ ล้านบาท

ข้อมูลการจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปตามอำนาจหน้าที่และภารกิจถ่ายโอน ๕ รายการ ได้แก่ รายการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เบี้ยยังชีพคนพิการ เบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์ อาหารกลางวัน และอาหารเสริม (นม) ของ อบท. ทุกประเภทตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ ถึง ๒๕๖๔ พบว่า สัดส่วนเงินอุดหนุนทั่วไปตามอำนาจหน้าที่และภารกิจ ถ่ายโอน ๕ รายการดังกล่าวต่อเงินอุดหนุนทั้งหมดของ อบท. มีแนวโน้มสูงขึ้นตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๖๒ คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๒๕, ๒๘.๒๓, ๓๙.๖๕, ๓๙.๗๓, ๔๐.๑๐, ๔๐.๑๖, ๓๙.๖๘, ๔๑.๒๗, ๔๗.๑๓, ๔๔.๕๙, ๔๕.๗๘ และมีแนวโน้มลดลงเนื่องจากเงินอุดหนุนเพิ่มมากขึ้นที่ร้อยละ ๔๑.๗๘ และ ๓๗.๘๗ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และ ๒๕๖๔ ตามลำดับ

ข้อมูลการประมาณการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของ สกป. พบว่า ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๓ จำนวนผู้สูงอายุของประเทศไทยมีแนวโน้มสูงขึ้นจากการประมาณการ โดยใช้การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ แบบขั้นบันได ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวนผู้สูงอายุจะมีประมาณ ๑๒,๕๘๔,๗๓๖ คน ใช้งบประมาณ ๙๙,๖๑๑.๙๔๒๔ ล้านบาท ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๑๓,๐๖๒,๗๒๐ คน ใช้งบประมาณ ๑๐๓,๔๖๒.๒๗๒๐ ล้านบาท และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๑๓,๕๔๓,๖๘๐ คน ใช้งบประมาณ ๑๐๗,๓๔๙.๑๒๐๐ ล้านบาท เป็นต้น ทั้งนี้ เนื่องจากประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ รัฐบาลจึงต้องแบกรับภาระ ค่าใช้จ่ายในการจ่ายเบี้ยผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้นด้วย ซึ่งสามารถอนุมานได้ว่า เบี้ยผู้สูงอายุที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น จะถูกนับรวมอยู่ในสัดส่วนเงินอุดหนุนของ อบท. ทำให้ปรากฏภาพว่า อบท. ได้รับการจัดสรรเงินอุดหนุนที่เพิ่มมากขึ้น ทุกปี

กระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และเบี้ยยังชีพคนพิการให้แก่ อบท. ตามโครงการบูรณาการฐานข้อมูลสวัสดิการสังคมในแผนงานโครงการ e-Payment ภาครัฐ โดยกรมบัญชีกลางทำหน้าที่ในการจ่ายเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารให้กับผู้มีสิทธิฯ แทน อบท. ต่อมาในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไป รายการสนับสนุนการสงเคราะห์ เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และรายการสนับสนุนการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพคนพิการให้แก่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สถ.)

เทศบาลตำบล (ทต.) และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) กับจัดสรรงบประมาณตรงให้แก่เทศบาลนคร (ทน.) และเทศบาลเมือง (ทม.) ซึ่งกรมบัญชีกลางได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติขึ้นมาใหม่ เพื่อให้มีความครอบคลุมและชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น

๑. กรณี ทต. และ อบต. ที่รับงบประมาณผ่าน สก. ให้ สก. ตรวจสอบความถูกต้องของผู้มีสิทธิฯ บัญชีเงินฝากธนาคารเงินอุดหนุนทั่วไปของ ทต. และ อบต. กรณีจ่ายเงินให้ผู้มีสิทธิฯ เป็นเงินสด ข้อมูลเงินฝากธนาคารของกองทุนผู้สูงอายุกรณีผู้มีสิทธิฯ แล้วส่งข้อมูลให้กรมบัญชีกลางเพื่อส่งข้อมูลผ่านระบบ e-Social Welfare ให้แก่กรมการปกครอง โดยกรมบัญชีกลางจะทำหน้าที่เบิกเงินงบประมาณและจ่ายให้แก่ผู้มีสิทธิฯ แทน ทต. และ อบต. ที่เป็นหน่วยรับงบประมาณตามข้อมูลที่ตรวจสอบความถูกต้องจากกรมการปกครองแล้ว

๒. กรณี เทศบาล (ทน. และ ทม.) ที่เป็นหน่วยรับงบประมาณโดยตรง ให้เทศบาลอนุญาตให้กรมบัญชีกลางเบิกเงินจากคลังในรหัสงบประมาณของเทศบาลแต่ละแห่ง เพื่อนำไปจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และเบี้ยความพิการให้ผู้มีสิทธิฯ ตามข้อมูลที่ได้รับ การส่งคืนเงินกรณีไม่สามารถโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของผู้มีสิทธิฯ กรมบัญชีกลางจะส่งคืน ทน. และ ทม. แต่ละแห่ง ทั้งนี้ เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ปรากฏว่ามีเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุและเบี้ยยังชีพคนพิการเหลือจ่ายให้เบิกเงินจากคลังเพื่อเป็นรายได้ของเทศบาล

คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๓ ได้พิจารณาเรื่อง เงินอุดหนุนทั่วไป ประเภทเบี้ยยังชีพต่าง ๆ อาหารกลางวัน และอาหารเสริม (นม) มีมติเห็นชอบให้เสนอ ก.ก.ถ. พิจารณาตามที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ ดังนี้

๑. คงรายการเงินอุดหนุนทั้ง ๕ รายการดังกล่าวไว้ในรายการเงินอุดหนุนเช่นเดิม อย่างไรก็ตามการเข้าสังคมผู้สูงอายุ การเพิ่มขึ้นของอัตราเบี้ยประเภทต่าง ๆ ตามนโยบายของรัฐบาล และจำนวนผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ และจำนวนนักเรียนที่เพิ่มสูงขึ้น จะส่งผลให้เงินอุดหนุนรายการดังกล่าวมีจำนวนที่สูงขึ้นตามไปด้วย

๒. ส่งเรื่องให้ สกป. รับข้อมูลการศึกษาของคณะอนุกรรมการฯ ไปพิจารณาจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปตามอำนาจหน้าที่ที่ อบท. มีอิสระในการใช้จ่ายเงิน เพื่อให้ อบท. สามารถดำเนินการภารกิจจัดบริการสาธารณะอื่น ๆ ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ให้ได้มาตรฐาน ตามความจำเป็นและทั่วถึง โดยคำนึงถึงการเพิ่มขึ้นของเงินอุดหนุนทั้ง ๕ รายการดังกล่าว

ทั้งนี้ ที่ประชุมมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. รายการเงินอุดหนุนทั้ง ๕ รายการดังกล่าวเป็นภารกิจถ่ายโอนตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างไรก็ตามการเพิ่มขึ้นของเบี้ยยังชีพต่าง ๆ ตามนโยบายรัฐบาลไม่ควรเป็นเหตุผลในการลดสัดส่วนเงินอุดหนุนของ อบท. รายการอื่น ๆ ลง

๒. เห็นควรคงรายการเงินอุดหนุน ทั้ง ๕ รายการดังกล่าวไว้ในรายการเงินอุดหนุนของ อบท. เช่นเดิม แต่เปลี่ยนแปลงกระบวนการบริหารจัดการให้ อบท. มีอำนาจในการบริหารจัดการภารกิจถ่ายโอนมากขึ้น เพื่อไม่ให้เป็นการละทิ้งของรัฐบาลในการทางงบประมาณมาชดเชยงบประมาณของ อบท. ในส่วนที่ขาดหายไป

ฝ่ายเลขานุการพิจารณาแล้ว เห็นสมควรพิจารณาเห็นชอบการจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไป ประเภทเบี้ยยังชีพต่าง ๆ อาหารกลางวัน และอาหารเสริม (นม) ตามที่คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณเสนอ

นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ กล่าวว่า ฝากเรื่องอาหารเสริม (นม) เรื่องนมบูด มีการปรับระบบของมาตรฐานเรื่องนมโรงเรียนไม่ให้ใช้นมผง หรือนมที่ไม่มีคุณภาพในการจัดสรรให้กับนักเรียน มีการเพิ่มโทษ ปรับสิทธิ์ตัดสิทธิ์ที่เกี่ยวข้องกับการที่ทำให้นมไม่มีคุณภาพ ซึ่งการทำงานที่ผ่านมาทำให้นมบูดน้อยลง ฝากทางท้องถิ่นให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ให้มากขึ้นและช่วยดูแล รวมถึงขอให้กระทรวงมหาดไทยประสานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดูแลเรื่องนี้ต่อไป

ประธาน กล่าวว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการแจ้งว่าจะนำเรื่องเข้าคณะรัฐมนตรีขอปรับค่าอาหารกลางวันแต่ยังไม่เห็นเรื่อง ฝากกระทรวงมหาดไทยช่วยตามเรื่องนี้และให้ความเห็นด้วย

นายประเสริฐ วชิรเชื่อนพันธ์ กล่าวว่า เรื่องนมโรงเรียนบูดเสีย เลือกนมที่กินไม่ได้ เคยให้ท้องถิ่นดำเนินการจัดซื้อเองตามความต้องการของเด็ก เด็กกินหมดไม่มีเหลือ ตอนหลังเปลี่ยนนโยบายกำหนดว่า ต้องซื้อตามที่ระบุบุคคล ขออนุญาตนำเรียน ช่วงปิดเทอมมีการแจกนมเด็กนักเรียนเป็นจำนวนมากเด็กนักเรียนส่วนมากไม่รับเพราะไม่ชอบกินนมที่ระบุมาให้ทำให้นมเหลือค้าง

นายธนู ขวัญเดช รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ แทนปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวว่า นำเรียนเรื่องค่าอาหารกลางวัน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเสนอรองนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีแล้ว

ศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย กล่าวว่า สหกรณ์ผู้เลี้ยงโคนมที่มีปัญหามลันตลาด ไม่รู้จะเก็บไว้ที่ไหน ปัญหาคือท้องถิ่นต้องราคาไม่ได้ นมต้องซื้อเป็นนโยบายที่รัฐบาลนำเสนอเรื่องมาตอบโจทย์ เป็นเรื่องเดียวกันทำให้เป็นปัญหา จะปรับปรุงอย่างไร จะเข้มงวดกับทางสหกรณ์ผู้เลี้ยงโคนม เพื่อทำการผลิตให้ตอบ โจทย์หรือปล่อยให้เป็นอิสระของท้องถิ่นแล้วจัดสรรเงินลงไป

มติที่ประชุม เห็นชอบตามข้อเสนอของคณะกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ ดังนี้

๑. คงรายการเงินอุดหนุนทั้ง ๕ รายการ ได้แก่ เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เบี้ยยังชีพคนพิการ เบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์ อาหารกลางวัน และอาหารเสริม (นม) ไว้ในรายการเงินอุดหนุนเช่นเดิม เนื่องจากเป็นภารกิจ ถ่ายโอนให้แก่ อบต. ตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๑ และฉบับที่ ๒

๒. ส่งเรื่องให้ สงป. รับข้อมูลการศึกษาของคณะกรรมการด้านการเงินการคลัง และงบประมาณไปพิจารณาจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปตามอำนาจหน้าที่ที่ อบต. มีอิสระในการใช้จ่ายเงิน เพื่อให้ อบต. สามารถดำเนินการภารกิจจัดบริการสาธารณะอื่น ๆ ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ให้ได้มาตรฐานตามความจำเป็นและทั่วถึง โดยคำนึงถึงการเพิ่มขึ้นของเงินอุดหนุนทั้ง ๕ รายการ

๔.๔ หลักเกณฑ์และแนวทางการจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่มตามพระราชบัญญัติกำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ (๓) (๑๑) และ (๑๕) กำหนดให้ ก.ก.ก. มีอำนาจหน้าที่ในการปรับปรุงสัดส่วนภาษี และอากร รายได้ระหว่างรัฐกับ อบต. และระหว่าง อบต. ด้วยกันเอง โดยคำนึงถึงภาระหน้าที่ของรัฐกับ อบต. และระหว่าง อบต. ด้วยกันเอง และพิจารณาหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อบต. ตามความจำเป็น โดยออก ประกาศในพระราชกิจจานุเบกษา

คณะกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ ได้พิจารณาเรื่อง หลักเกณฑ์ และแนวทางการจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่มตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รวม ๓ ครั้ง ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๓ และครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบหลักเกณฑ์การจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่มตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนฯ สำหรับ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๑. ส่วนที่ ๑ จัดสรรให้แก่ อบต. ทุกแห่ง ให้ได้รับการจัดสรรตามอัตราส่วนร้อยละที่ได้รับการ จัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่มฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

๒. ส่วนที่ ๒ ส่วนที่เพิ่ม ให้จัดสรรแก่ อบจ. กทม. เมืองพัทยา เทศบาล และ อบต. ดังนี้

๒.๑ จัดสรรให้ อบจ. ตามอัตราส่วนร้อยละที่ได้รับการจัดสรรในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และในระหว่าง อบจ. ด้วยกันเอง ให้จัดสรรตามรายได้ต่อหัวประชากร โดยวิธีผกผัน

๒.๒ ส่วนที่เหลือจาก ๒.๑ จัดสรรให้ กทม. เมืองพัทยา เทศบาล และ อบต. ตามรายได้ต่อหัวประชากรโดยวิธีผกผัน

ฝ่ายเลขานุการพิจารณาเห็นสมควรให้ความเห็นชอบ การจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่ม ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ตามที่คณะกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณเสนอ เพื่อจัดทำเป็น ประกาศ ก.ก.ก. กำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรต่อไป

ศาสตราจารย์สกนธ์ วรรณวิวัฒนา กล่าวว่า หลักเกณฑ์และแนวทางการจัดสรร ภาษีมูลค่าเพิ่ม ถ้ายึดตามรายได้ที่คาดว่าจะเป็นจริง การจัดสรรอาจจะไม่สามารถชดเชยได้ตามเป้าหมาย ดังนั้นการ พิจารณาขึ้นอยู่กับพื้นฐานการประมาณการที่กำหนดไว้ ขอเรียนให้ทราบเบื้องต้นก่อน

นายประเสริฐ วชิรเขื่อนขันธ์ กล่าวว่า ประเด็นแรก การจัดสรรภาษีและเงินอุดหนุนต่าง ๆ ภาษีมูลค่าเพิ่มตาม พ.ร.บ. กำหนดแผนฯ ซึ่งมีปัญหามาตลอด ภาษีมูลค่าเพิ่มในกฎหมายจัดตั้ง อบจ. ได้รับไว้ว่า อบจ. ได้รับจัดสรรร้อยละ ๕ ส่วนของ กทม. เทศบาล และ อบต. กฎหมายไม่ได้ระบุไว้ว่าให้ได้รับการจัดสรรร้อยละ ๕ ประเด็นที่สอง อบจ. ได้รับการจัดสรรร้อยละ ๕ ไปแล้วยังได้รับการจัดสรรอีกร้อยละ ๑๐ รวมได้รับจัดสรรร้อยละ ๑๕ เทศบาล และ อบต. มีผลกระทบทุกเรื่องที่รัฐบาลกำหนดกฎเกณฑ์ผกผันหรือมีโครงการออกมาจะกระทบตรงกับ เทศบาล และ อบต. โดยตรงและยิ่งทำให้ อบจ. ได้ความเหลื่อมล้ำมากขึ้นจากงบส่วนนี้ ที่ผ่านมามีการผิดพลาด ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ การตกลงแลกภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ แต่ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ ไม่มีลดมีแต่ขึ้น ภาษีมูลค่าเพิ่มยังมีขึ้นมีลงตามเศรษฐกิจ อบจ. รายได้หลักมาจากภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์คืนมา ร้อยละ ๒๐ ก็ต้องเจอวิธีการหักกันไปมาชนิดที่เสียเปรียบ เคยเรียกร้องเรื่องถนนที่อยู่ในเขตเทศบาล และ อบต. ควรให้ เทศบาล และ อบต. ได้รับภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ได้มากขึ้น ส่วนวิธีการจัดสรรที่เสนอ ขอให้คำนึงถึงภาระหน้าที่ ต้องรับผิดชอบโดยตรงต่อประชาชนในท้องถิ่นและไม่เห็นด้วยกับการแบ่งเงินจัดสรรตามที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ

นายกำพล กลั่นนิยม นายกองค์การบริหารส่วนตำบลตาหลว กล่าวว่า การจัดสรร ภาษีมูลค่าเพิ่มอาจมีตลาดเคลื่อน จากที่ประชุมคณะกรรมการฯ โดยได้หักท้วงและถามฝ่ายเลขานุการแล้ว ซึ่งฝ่ายเลขานุการได้มีการประสานการคำนวณตัวเลขใหม่ อาจจะต้องมีการหารืออีกครั้ง และไม่ได้มีการดำเนินการ ตามนั้น ที่ผ่านมามีส่วนที่เพิ่มเป็นในสัดส่วนของเทศบาล และ อบต. เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ ขอให้ท่านกรรมการพิจารณา อีกครั้งหนึ่ง

เลขานุการ กล่าวว่า ที่ผ่านมาใช้ภาษีประเภทนี้เพื่อลดความเหลื่อมล้ำรายได้ระหว่าง อบท. โดยส่วนที่เพิ่มจะจัดสรรให้ อบท. ขนาดเล็ก แต่ที่ประชุมคณะกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ มีความเห็นว่าส่วนที่เพิ่มควรพิจารณาให้กับท้องถิ่นใช้รายได้ต่อประชากร โดยวิธีผกผัน ทั้งนี้ในส่วนของ อบจ. เอง เนื่องจากค่อนข้างแตกต่างจาก กทม. เมืองพัทยา เทศบาล และ อบต. ที่มีพื้นที่และจำนวนประชากรซ้ำซ้อนกันกับ เทศบาล และ อบต. จึงได้แยก อบจ. ไว้ต่างหาก และนำสัดส่วนที่ อบจ. ได้รับในปีที่ผ่านมาเป็นตัวตั้งก่อนและให้ลด ความเหลื่อมล้ำระหว่าง อบจ. ด้วยกันเอง จะเห็นว่า อบจ. ขนาดใหญ่ได้เพิ่มน้อย อบจ. ขนาดเล็กจะได้เพิ่มมาก ส่วนของ กทม. เมืองพัทยา เทศบาล และ อบต. กลุ่มนี้จะใช้รายได้ต่อประชากรโดยวิธีผกผัน กทม. จะได้เพิ่มในส่วนที่ น้อยมาก ถ้าดูตัวเลขคิดเป็นร้อยละ ๐.๐๑ อบต. จะเพิ่มขึ้นมากบางแห่งเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๗

นายธนกศักดิ์ มาคะสิระ กล่าวว่า ขอเสนอให้ใช้หลักเกณฑ์ตามปีที่ผ่านมาไปก่อน เพื่อลดผลกระทบ เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19)

ศาสตราจารย์สกนธ์ วรรณวิวัฒนา กล่าวว่า หลักเกณฑ์การพิจารณาปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ฝ่ายเลขานุการได้นำเสนอการประมาณการไว้ ๑๒๑,๐๐๐ ล้านบาท อาจจะได้ไม่ถึง ดังนั้นวิธีการจัดสรรที่กำหนดไว้เป็น ๒ ส่วน ด้วยกัน ส่วนที่ ๑ จัดสรรตามสิทธิที่ผ่านมา ถ้าหากปีนี้สามารถจัดเก็บรายได้เกินที่ประมาณการไว้ ส่วนเกิน จะเข้าส่วนที่ ๒ เป็นเรื่องที่แบ่งให้ อบจ. กทม. เมืองพัทยา เทศบาล อบต. ต่อไป ความจริงในส่วนที่ ๒ อาจจะไม่เกิดขึ้น หมายความว่าส่วนที่ ๑ จะเป็นประเด็นที่ยึดตามแบบเดิมไปก่อนในปีี้ เพื่อรักษาสภาพรายได้ของท้องถิ่น

ไม่ให้เปลี่ยนแปลงหรือแตกต่างไปจากปีที่ผ่านมามากนัก มิฉะนั้นผลกระทบที่เกิดขึ้นอาจจะรุนแรงมากในการปรับเปลี่ยน ด้วยสถานการณ์เศรษฐกิจตอนนี้

นายประเสริฐ วชิรเขื่อนขันธ์ กล่าวว่า ถ้าจะลดความเหลื่อมล้ำในส่วนที่ ๒ ขอให้ตัด อบจ. ออกก่อนยึดถือตามแนวเดิม ที่ศาสตราจารย์สกนธ์ฯ ชี้แจงในส่วนที่ ๒ จะได้หรือไม่ได้ ยังไม่ชัดเจน ขอให้ตัด อบจ. ออกก่อน ตามที่ตกลงไว้ว่า อบจ. จะไม่ได้รับส่วนที่เพิ่มขึ้นอีก ขออนุญาตเสนอที่ประชุม ส่วนที่เพิ่มขอให้คงเดิมเป็นเรื่องของเทศบาล และ อบต. กทม. เมืองพัทยา

นายกิตติชัย เอ่งฉ้วน รองเลขาธิการสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย กล่าวว่า การประชุมครั้งนี้ไม่มีผู้แทนของ อบจ. เนื่องจากหมดวาระ ในฐานะผู้สังเกตการณ์ ขอตั้งข้อสังเกตการพิจารณาในลักษณะที่มีผลกระทบต่อองค์กร เรื่องภาษีถือเป็นรายได้ของแต่ละ อบต. ซึ่งครั้งนี้ไม่ได้เป็นการกำหนดหลักเกณฑ์เดิมมีการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ ผู้แทนของแต่ละหน่วยงานควรจะมีสิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นหรือถ้าหากมีการลงมติ ตามที่ท่านนายกประเสริฐ วชิรเขื่อนขันธ์ เสนอ แสดงว่า อบจ. ไม่มีสิทธิในการลงมติเพราะไม่มีตัวแทนเข้าร่วม ในเรื่องของการประชุมทั้ง ๓ ครั้ง ผมได้มีส่วนร่วมเข้าร่วมประชุม หลักคิดในการประชุมตั้งแต่ครั้งแรกภารกิจของ อบจ. พื้นที่ของ อบจ. และเทศบาลทับซ้อนกัน ยกตัวอย่าง “เรื่องถนนถ่ายโอนส่วนของ อบจ. ได้รับการถ่ายโอนประมาณ ๒๐,๐๐๐ กิโลเมตร ที่ต้องดูแล กรมทางหลวงชนบทขอคืนถนนมีส่วนของ อบจ. ที่ถูกส่งคืนไปหลายสาย” ภารกิจตรงนี้เป็นภารกิจที่ต้องดำเนินการแม้ว่าภารกิจโดยตรงส่วนหนึ่งอยู่ที่เทศบาล และ อบต. ส่วนของ อบจ. มีความเหลื่อมล้ำ อบจ. ขนาดใหญ่มีรายได้มากกว่า อบจ. ขนาดเล็กที่มีรายได้น้อยไม่สามารถที่จะบริการสาธารณะได้เต็มที่ ในเมื่อพื้นที่ทับซ้อนกัน ๒ ชั้น ควรดึงในส่วนของ อบจ. ออกให้ไปเพิ่มหรือลดน้ำหนักในการเหลื่อมล้ำ ผกผันกันเองระหว่าง อบจ. ขนาดเล็ก กับ อบจ. ขนาดใหญ่ แต่ถ้าตัดส่วนนั้นออก อบจ. ไม่สามารถที่จะกำจัดความเหลื่อมล้ำได้เลย สิ่งที่ได้พิจารณาทั้ง ๓ ครั้ง ได้พิจารณาถี่ถ้วนแล้ว ถ้าจะพิจารณารายละเอียดที่จะต้องปรับเปลี่ยนในเรื่องสำคัญโดยที่ อบจ. สูญเสียผลประโยชน์ โดยที่ไม่มีตัวแทนไม่ควรที่จะดำเนินการ หลังจากนั้นในภายภาคหน้าคิดว่าต้องหาทางในการที่จะแก้ปัญหาอาจจะไม่เอาวาระเรื่องแบบนี้เข้ามาเพราะว่าส่งผลกระทบ

ประธาน กล่าวว่า ถ้านำเรื่องนี้ออกไปก่อนจะเกิดการเสียหายหรือไม่

เลขาธิการ กล่าวว่า ภาษีมูลค่าเพิ่มตาม พ.ร.บ. กำหนดแผนฯ จัดสรรเป็นรายได้เดือน โดยปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จะต้องกำหนดหลักเกณฑ์ให้แล้วเสร็จ เพื่อจะได้จัดสรรให้แก่ อบต. ในเดือนมกราคม ตามที่กำหนด หากเลื่อนออกไป อบต. จะได้รับผลกระทบโดยกรมสรรพากรไม่สามารถจัดสรรได้

นายพงษ์ศักดิ์ ยิ่งชนม์เจริญ กล่าวว่า เนื่องจากไม่มีตัวแทน อบจ. เข้าประชุมควรจะยึดหลักการเดิมและในส่วนที่ ๒ อีกประเด็นที่ขอแนะนำเรียน ถ้ามองในภาพรวมของเงินอุดหนุนทั่วไปและอำนาจหน้าที่ที่มีการเปลี่ยนแปลงวิธีการคิด ซึ่งในการแบ่งร้อยละผิดจากหลักการเดิมที่เทศบาล และ อบต. เคยแบ่ง เทศบาลนครจะมีผลกระทบมากเนื่องจากที่ผ่านมาเทศบาลแบ่งกันร้อยละ ๕๐ ครั้งแรกจัดสรรเท่ากันร้อยละ ๕๐ ตามจำนวนประชากร แต่ครั้งนี้จำนวนประชากรจากร้อยละ ๕๐ เหลือร้อยละ ๑๕ เทศบาลเมือง เทศบาลนคร รายได้จะลดลงมาก คิดว่าในส่วนที่เพิ่มตรงนี้ควรจะต้องเก็บไว้ก่อนโดยใช้หลักการเดิมแล้วขดเคยในส่วนที่ขาดอย่างน้อยผลกระทบที่เกิดจากเงินอุดหนุนทั่วไปอำนาจหน้าที่ที่มีผลกระทบแน่นอนจะได้ไม่มีผลกระทบซ้อนกัน

เลขาธิการ กล่าวว่า เงินภาษีมูลค่าเพิ่มในปีที่รัฐบาลประมาณการไว้ ๑๒๑,๐๐๐ ล้านบาท ได้ไม่ถึงแน่นอน ซึ่งเมื่อปีที่ผ่านมาได้รับจัดสรร ๑๐๕,๐๐๐ ล้านบาท เพื่อไม่เกิดผลกระทบต่อ อบต. ทุกรูปแบบ จึงควรจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่มตามอัตราร้อยละที่ อบต. แต่ละแห่งที่เคยได้รับในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ทุก อบต. จะได้สัดส่วนเดิมทั้งหมด

ศาสตราจารย์สกนธ์ วรรณวิวัฒนา กล่าวว่า ขอสนับสนุนความคิดของเทศบาล ภาษีมูลค่าเพิ่มตาม พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจฯ แต่เดิมเป็นตัวตัดยอดจากภาษีมูลค่าเพิ่มที่เป็นยอดรวมตามที่กำหนดไว้ในอัตราร้อยละ ๓๐ และส่วนต่างที่เป็นของ อบจ. ร้อยละ ๕ และภาษีหนึ่งในเก้าของ อบต. ที่เหลือนั้น หลักเกณฑ์การจัดสรรภาษีได้เปลี่ยนเป็นเรื่องของการนำเงินตรงนี้มาใช้สำหรับเรื่องของการแก้ไข

ปัญหาของท้องถิ่น ในประเด็นความเหลื่อมล้ำได้ หากยังคงยึดหลักการดังนี้ ขอเสนอว่าการพิจารณาภาษีมูลค่าเพิ่มตาม พ.ร.บ.กำหนดแผนฯ ควรพิจารณาควข้องเรื่องของเงินอุดหนุนสองเรื่องนี้มีลักษณะเป็นเงินอุดหนุนมากกว่าเป็นภาษี

รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ กล่าวว่า ในฐานะอนุกรรมการการเงิน การคลังและงบประมาณ การลดความเหลื่อมล้ำ คณะอนุกรรมการฯ ไม่ได้เป็นผู้ริเริ่ม โจทย์มาจากผู้แทนท้องถิ่นโดยเฉพาะผู้แทนท้องถิ่นขนาดเล็กหรือที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์เป็นฝ่ายเรียกร้องหรือว่าผลักดันให้มีการทบทวนเรื่องการจัดสรรต่าง ๆ ฉะนั้นโจทย์ที่ได้รับมาไม่ได้เกี่ยวข้องในโครงสร้างใหญ่ทั้งหมด ส่วนที่ กทม. เมืองพัทยา และ อบจ. เคยได้รับสัดส่วนตรงนั้นไม่ได้เข้าไปเกี่ยว เพราะมีการบอกกฎหมายที่กล่าวไว้ กรณี อบจ. รวมไปถึงโครงสร้างอื่น ๆ ที่เรามีการพิจารณาก่อนหน้านี้ในเรื่องภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ มาตรการส่วนหนึ่งที่เป็นส่วนเพิ่มรายได้ให้กับเทศบาล และ อบต. เพิ่มขึ้นอยู่แล้วสูงกว่าร้อยละ ๒๐ แน่นนอน พอมีมาตรการอื่นที่ประกอบกันเลยพยายามไม่เข้าไปยุ่งในโครงสร้างใหญ่มาก โจทย์คือทำให้เกิดความเสมอภาคมากขึ้น ในโจทย์ที่ออกแบบไม่ให้เกิดความกระเทยมากเกินไปในสถานการณ์ตอนนี้ทาง อบจ. เองภาวะเศรษฐกิจก็มีผลกระทบเช่นกันในส่วนของการค่าธรรมเนียมโรงแรม ภาษีมูลค่าเพิ่มก็ลดลงไปมากเช่นกัน จึงหาแนวคิดที่ทำให้เกิดความเสมอภาคในกลุ่มของท้องถิ่นแต่ละกลุ่มได้อย่างไร จะเห็นได้ว่าใช้หลักการผกผันทุกรูปแบบ ในส่วนที่ผ่านกรรมการยังเห็นว่าควรริเริ่มใหม่ของ อบจ. ออกหรือต้องทำการแก้ปัญหาสิ่งที่รออยู่ ขณะนี้ต้องเริ่มจัดสรรแล้วเพราะถ้าไม่จัดสรรเดือนมกราคมนี้คาดว่าจะจัดสรรไม่ทัน

มติที่ประชุม เห็นชอบหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่มตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ตามที่คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณเสนอ และจัดทำประกาศ ก.ก.ถ. เพื่อให้มีผลบังคับใช้ต่อไป ดังนี้

๑. ส่วนที่ ๑ จัดสรรให้แก่ อบต. ทุกแห่ง ให้ได้รับการจัดสรรตามอัตราส่วนร้อยละที่ได้รับการจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่มฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

๒. ส่วนที่ ๒ ส่วนที่เพิ่ม ให้จัดสรรแต่ อบจ. กทม. และเมืองพัทยา เทศบาล และ อบต. ดังนี้

๒.๑ จัดสรรให้ อบจ. ตามอัตราส่วนร้อยละที่ได้รับการจัดสรร ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และในระหว่าง อบจ. ด้วยกันเอง ให้จัดสรรตามรายได้ต่อหัวประชากร โดยวิธีผกผัน

๒.๒ ส่วนที่เหลือจากข้อ ๒.๑ จัดสรรให้ กทม. เมืองพัทยา เทศบาล และ อบต. ตามรายได้ต่อหัวประชากรโดยวิธีผกผัน

๔.๕ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สถ.) ขอความเห็นชอบจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๓ รายการ เลขาธิการ รายงานว่า พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ (๑๑) และมาตรา ๓๐ (๕) กำหนดให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อบต. ตามความจำเป็น และการจัดตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีในส่วนที่เกี่ยวกับการบริการสาธารณะในเขต อบต. ให้รัฐจัดสรรเงินอุดหนุนให้เป็นไปตามความจำเป็นและความต้องการของ อบต. เพื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้ในการเสนอขอตั้งงบประมาณเงินอุดหนุน และกำหนดการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อบต. เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และภารกิจของ อบต. แต่ละประเภทอย่างเหมาะสม

พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๒๙ กำหนดให้ อปท. ยื่นคำขอตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณโดยตรง และให้สำนักงานงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของ อปท. ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สกล.) แจ้งว่า มีความประสงค์ขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ประเภทงบประมาณเงินอุดหนุนซึ่งเป็นรายการใหม่ เพื่อเสนอความเห็นชอบจาก ก.ก.ธ. จำนวน ๓ รายการ ดังนี้

๑. รายการเงินอุดหนุนสำหรับก่อสร้างและปรับปรุงซ่อมแซมหอกระจายข่าว (เสียงตามสาย/ ไร้สาย) ที่อยู่ในความรับผิดชอบของ อปท. จำนวน ๗,๗๗๒ แห่ง งบประมาณจำนวน ๑,๓๐๐.๐๐ ล้านบาท เพื่อให้ อปท. ดูแลจัดให้มีหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านเพื่อใช้ในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร บริการสาธารณะที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ ตลอดจนใช้ประโยชน์ในการสื่อสารในการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล รวมทั้งป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณภัยต่าง ๆ ให้แก่ประชาชนในพื้นที่/ ชุมชน

๒. รายการเงินอุดหนุนสำหรับปรับปรุงซ่อมแซมสถานีขนส่งผู้โดยสารที่ได้รับการถ่ายโอนจากกรมการขนส่งทางบก จำนวน ๙๖ แห่ง งบประมาณจำนวน ๑๐๐.๐๐ ล้านบาท เพื่อให้ อปท. ดูแลสถานีขนส่งผู้โดยสารที่ได้รับการถ่ายโอนจากกรมการขนส่งทางบกให้อยู่ในสภาพดีสามารถให้บริการประชาชนได้ดี เนื่องจากกรมการขนส่งทางบกได้ถ่ายโอนสถานีขนส่งผู้โดยสารให้แก่ อปท. แต่ไม่ได้จัดสรรงบประมาณในการซ่อมแซมปรับปรุงสถานีขนส่งดังกล่าว ประกอบกับ อปท. มีงบประมาณไม่เพียงพอในการปรับปรุงซ่อมแซม

๓. รายการเงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนการก่อสร้างสระว่ายน้ำในโรงเรียนสังกัด อปท. จำนวน ๑๐๐ แห่ง งบประมาณจำนวน ๑๐๐.๐๐ ล้านบาท เพื่อให้ อปท. ดำเนินการก่อสร้างสระว่ายน้ำในโรงเรียนสังกัด อปท. โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อความปลอดภัยของนักเรียนในการสัญจรทั้งทางบก ทางน้ำ ลดการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางน้ำของนักเรียน ซึ่งสูญเสียชีวิตจากการจมน้ำในแต่ละปีจำนวนมาก ตลอดจนให้นักเรียนดูแลสุขภาพอนามัยของตนเองให้แข็งแรงสมบูรณ์ และเล่นกีฬาเพื่อห่างไกลยาเสพติด โดยดำเนินการในโรงเรียนสังกัด อปท. (เทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล) ทั่วประเทศ

คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้ว เห็นชอบให้เสนอ ก.ก.ธ. พิจารณาเห็นชอบให้ส่งเรื่องให้ สงป. ใช้ประกอบการพิจารณาจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อปท. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๓ รายการดังกล่าว และมีข้อสังเกตว่า การดำเนินการหอกระจายข่าวอยู่ในความรับผิดชอบทั้งของ อปท. และกรมการปกครอง ซึ่งอาจมีความซ้ำซ้อน การใช้งบประมาณจึงควรพิจารณาในส่วนที่อยู่ในพื้นที่ความรับผิดชอบของ อปท. และควรมีข้อมูลประกอบการพิจารณาที่เพียงพอเพื่อเสนอ ก.ก.ธ. พิจารณาเห็นชอบ

ฝ่ายเลขานุการพิจารณาแล้ว เห็นควรให้ความเห็นชอบตามที่คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณเสนอ

ศาสตราจารย์สกลธี วรวิญญาวัฒนา กล่าวว่า ในที่ประชุมคณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณได้มีความเห็นเพิ่มเติม ทั้ง ๓ รายการนี้ให้เฉพาะปีปีเดียวไม่ผูกพันต่อไปอีกปีถัดไป รวมทั้งประเด็นสถานีขนส่งผู้โดยสาร ต้องการให้ท้องถิ่นที่ดูแลอาคารผู้โดยสารทำแผนดำเนินงานโครงการหลังการจัดการสถานีนั้นจะยังยืนอยู่รอดได้อย่างไร เพราะไม่ใช่เป็นเรื่องของการขอเงินอุดหนุนในเรื่องของการซ่อมบำรุงไปตลอด

ศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย กล่าวว่า เรื่องการพิจารณาภารกิจสถานีขนส่งผู้โดยสาร กรณีกรมการขนส่งทางบกไม่อนุญาตให้รถเข้าจอด ถ้าสร้างแห่งใหม่อยู่ข้างนอก รถก็ต้องไปจอดข้างนอกหมด ฉะนั้นให้ทำ Business plan (แผนดำเนินงานโครงการ) อย่างไรก็ดีไม่มีทางได้กำไรเพราะว่าอำนาจของการควบคุม

เส้นทางยังเป็นอำนาจของกรรมการขนส่งทางบก ในขณะที่ท้องถิ่นดูแลรักษาความสะอาดแล้วจัดการเรื่องสถานีเท่านั้น ฝากคณะกรรมการที่ดูแลเรื่องถ่ายโอนภารกิจไปศึกษาจะอย่างไรให้จัดการได้

นายพงษ์ศักดิ์ ยิ่งชนม์เจริญ กล่าวว่า ขอยกตัวอย่างของเทศบาลนครยะลา มีสถานีขนส่งผู้โดยสารที่ได้รับการถ่ายโอนจากกรรมการขนส่งทางบก ปัญหาคืออาร์ตโดยสารไม่เข้าจอด เนื่องจากบริษัท ขนส่ง จำกัด เข้าที่ของตัวเองแล้วให้คนไปขึ้นที่สถานีขนส่งผู้โดยสารของตัวเอง พอร์ตโดยสารไม่เข้าหรือเข้ามาแต่ซื้อตั๋วแบบไม่ครบ เช่น ซื้อตั๋วแบบไม่ครบวันละ ๑๐ เที่ยวซื้อตั๋วเข้าสถานีขนส่งวันละ ๕ เที่ยว ทำให้ขาดทุนตลอดเวลา ล่าสุดมีการของบเทศบาลไปติดตั้งกล้องวงจรปิด ถ้าอนุมัติงบแล้วต้องนำรถโดยสารมาเข้า สุดท้ายเหมือนเดิม นี่คือนโยบายที่เกิดขึ้น ทำอย่างไรที่จะมีมาตรการที่จะบังคับเพราะเทศบาลมีหน้าที่ทำห้องน้ำให้สะอาด ที่สาธารณะให้นั่งแต่ไม่มีสิทธิในการควบคุมสัมปทานของการเดินรถ

นายเลอพงศ์ ลิ้มรัตน์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาท้องถิ่น กล่าวว่า คณะอนุกรรมการบริหารแผนการกระจายอำนาจ ได้รับทราบปัญหาสถานีขนส่งผู้โดยสารและมีมติ ให้จัดสัมมนาระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคภารกิจถ่ายโอนสถานีขนส่งผู้โดยสาร แต่เนื่องจากยังติดขัดเรื่องของการเลือกตั้งท้องถิ่นบางประเภท เบื้องต้นการตั้งรายการเงินอุดหนุนเพื่อปรับปรุงสถานีขนส่งผู้โดยสารที่เสนอมาเป็นแนวคิดหนึ่งของคณะอนุกรรมการบริหารแผนการกระจายอำนาจ ที่ต้องการจะช่วยให้บรรเทาแก้ไขปัญหาให้กับการบริหารสถานีขนส่งผู้โดยสารให้กับท้องถิ่น

นายสันติธร ยิ้มละมัย กล่าวว่า เรื่องที่เสนอเป็นการร้องขอจาก อบท. ตั้งแต่เทศบาลนครเทศบาลเมือง เทศบาลตำบล และ อบต. ในส่วนข้อกังวลของคณะอนุกรรมการฯ เรื่องในการก่อสร้างและปรับปรุงซ่อมแซมหอกระจายข่าวที่เกรงว่าจะซ้ำซ้อนกับกรมการปกครอง ขอนำเรียนข้อมูลในส่วนของหอกระจายข่าว ณ ปัจจุบันที่มีอยู่ในความรับผิดชอบของกรมการปกครองมีประมาณ ๖๙,๐๐๐ แห่ง ส่วนของท้องถิ่นในพื้นที่ ๗,๗๗๒ แห่ง มีหอกระจายข่าวที่ใช้งานได้อยู่ประมาณ ๓,๐๐๐ แห่ง ยังขาดอยู่อีกหลายแห่ง ส่วนของสถานีขนส่งผู้โดยสาร ถ่ายโอนมา ๔๘ แห่ง ใน ๘๒ อบท. ๖๑ จังหวัด หลายแห่งมีปัญหา สุดท้ายการก่อสร้างสระว่ายน้ำในโรงเรียนสังกัด อบท. มีประมาณ ๑,๗๐๐ โรงเรียน นักเรียนมีจำนวนประมาณ ๗๐๐,๐๐๐ คน สถิติที่ผ่านมามีเด็กจมน้ำเสียชีวิตบ่อย ฉะนั้นเป็นคำร้องขอของท้องถิ่นที่ต้องการจะมีสระว่ายน้ำให้นักเรียนได้เรียนว่ายน้ำเพื่อเป็นการลดอุบัติเหตุ ปีนี้เสนอขอมา ๑๐๐ แห่ง งบประมาณ ๑๐๐ ล้านบาท

นายเฉลิมพล เพ็ญสูตร กล่าวว่า ในส่วน ๓ รายการที่จริงแล้วสามารถตั้งได้รายการเดียวคือตามอำนาจหน้าที่ตามแผนพัฒนาท้องถิ่น แต่หากเสนอทั้ง ๓ รายการก็คงไม่เป็นไร สามารถตั้งได้ โดยในส่วนก่อสร้างและปรับปรุงซ่อมแซมหอกระจายข่าว ที่ทราบมาต้องดูข้อมูลจากกรมส่งเสริมปกครองท้องถิ่น คงต้องขอเวลาไปศึกษาข้อมูล

มติที่ประชุม เห็นชอบในหลักการเสนอขอตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ของ สก. และให้ส่งเรื่องให้ สก. ใช้ประกอบการพิจารณาจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๓ รายการ ดังนี้

๑. รายการเงินอุดหนุนสำหรับก่อสร้างและปรับปรุงซ่อมแซมหอกระจายข่าว (เสียงตามสาย/ไร้สาย) ที่อยู่ในความรับผิดชอบของ อบท. จำนวน ๗,๗๗๒ แห่ง งบประมาณจำนวน ๑,๓๐๐ ล้านบาท

๒. รายการเงินอุดหนุนสำหรับปรับปรุงซ่อมแซมสถานีขนส่งผู้โดยสารที่ได้รับการถ่ายโอนจากกรรมการขนส่งทางบก จำนวน ๔๖ แห่ง งบประมาณจำนวน ๑๐๐ ล้านบาท

๓. รายการเงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนการก่อสร้างสระว่ายน้ำในโรงเรียนสังกัด อบท. จำนวน ๑๐๐ แห่ง งบประมาณจำนวน ๑๐๐ ล้านบาท

โดยนำข้อสังเกตของที่ประชุมประกอบการพิจารณา ดังนี้

๑. การดำเนินการหอกระจายข่าวอยู่ในความรับผิดชอบทั้งของ อบท. และกรรมการปกครอง ซึ่งอาจมีความซ้ำซ้อนกัน
๒. การดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซมสถานีขนส่งผู้โดยสารที่ อบท. ได้รับการถ่ายโอนจากกรมการขนส่งทางบก ควรมีการบริหารงานให้เกิดความยั่งยืนเพื่อการอยู่รอดโดยไม่ใช้เงินอุดหนุนต่อไป
๓. การจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. ทั้ง ๓ รายการดังกล่าว ควรจัดสรรให้เฉพาะในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และไม่ควรกำหนดเป็นรายการเงินอุดหนุนในปีงบประมาณต่อไป

๔.๖ การจัดสรรเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรของกรุงเทพมหานคร

เลขานุการ กล่าวว่า กรุงเทพมหานคร (กทม.) รายงานว่า

๑. กทม. ได้รับการถ่ายโอนภารกิจจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่ง กทม. ได้เสนอขอตั้งงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเงินเดือน ประโยชน์ตอบแทนอื่น และค่าจ้างของข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น และลูกจ้าง ไปยังสำนักงบประมาณทุกปี โดยตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ - ปัจจุบัน กทม. ได้รับการจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอ หรือไม่ได้รับจัดสรรค่าใช้จ่ายกรณีข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา ข้าราชการ กทม. สามัญ และบุคลากร กทม. ที่ปฏิบัติงานสังกัดสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างต่อเนื่อง กทม. จึงใช้เงินงบประมาณของ กทม. สรรองจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับบุคลากรที่ปฏิบัติการกิจที่ได้รับมอบหมายตามภารกิจดังกล่าว โดยไม่ได้รับการจัดสรรเงินคืนจากรัฐบาลแต่อย่างใด ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรของ กทม. สูงกว่าข้อเท็จจริง

๒. สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ได้มีข้อสังเกตให้ กทม. นำเงินงบประมาณค่าใช้จ่ายสำหรับบุคลากรที่ กทม. สรรองจ่ายดังกล่าวมารวมกับค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรของ กทม. ด้วย ซึ่ง กทม. พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ กทม. มีค่าใช้จ่ายเงินเดือน ประโยชน์ตอบแทนอื่น และค่าจ้างของราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น และลูกจ้าง รวมกับค่าใช้จ่ายบุคลากรรวมค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการกิจที่ได้รับการถ่ายโอน คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๖๖, ๓๕.๙๓, ๓๙.๑๑, และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔ ร้อยละ ๔๐.๐๓, ๔๓.๖๒ ตามลำดับ ซึ่งสูงกว่าที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

๓. กทม. จึงเสนอขอให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) พิจารณาทบทวนกรอบการจัดสรรเงินอุดหนุนด้านบุคลากรตามภารกิจที่ได้รับการถ่ายโอนตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ของ กทม.

คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ได้พิจารณาการจัดสรรเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรของกรุงเทพมหานครแล้ว มีมติให้นำเสนอ ก.ก.ถ. พิจารณาเห็นชอบให้ส่งเรื่องดังกล่าวเพื่อ สงป. ใช้ประกอบการพิจารณาจัดสรรเงินอุดหนุนสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรที่ได้รับการถ่ายโอนตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อบท. ของ กทม. ให้มีความครบถ้วนตามเป้าหมายต่อไป

ข้อกฎหมาย

๑. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ (๑๑) บัญญัติให้คณะกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. ตามความจำเป็น

๒. ในทุก ๆ ปี ก.ก.ถ. จะเห็นชอบกรอบแนวทางการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. ประเภทต่าง ๆ โดยแบ่งการจัดสรรเงินอุดหนุนเป็น ๒ ประเภท คือ เงินอุดหนุนทั่วไป และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ โดยแบ่ง อบท. เป็น ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มที่ ๑ กรุงเทพมหานคร กลุ่มที่ ๒ เมืองพัทยา และกลุ่มที่ ๓ อบจ. เทศบาล

และ อบต. กรณี กทม. และเมืองพัทยา ที่เสนอคำขอตั้งงบประมาณไปยังสำนักงบประมาณ (สงป.) โดยตรง ให้เสนอคำขอตั้งงบประมาณไปยัง สงป. และให้ สงป. พิจารณารายละเอียดงบประมาณที่เหมาะสมและอยู่ในกรอบวงเงินที่ กทม. และเมืองพัทยา ได้รับการจัดสรร

๓. พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีการบัญญัติความหมายของ “หน่วยรับงบประมาณ” ว่าเป็นหน่วยงานของรัฐที่ขอรับหรือได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่าย โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานของรัฐ

มาตรา ๒๙ วรรคแรกกำหนดเกี่ยวกับการขอตั้งงบประมาณเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เป็นเงินอุดหนุน สำหรับดำเนินการโดยทั่วไปหรือสำหรับการดำเนินการในเรื่องหนึ่งเรื่องใดเป็นการเฉพาะให้ อปท. ยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณกำหนด

วรรค ๒ กำหนดว่า การจัดสรรงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนสำหรับการดำเนินการโดยทั่วไปของ อปท. ให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๒๒ บัญญัติให้รัฐบาลตั้งงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนแก่กรุงเทพมหานคร โดยตรง

๕. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๕ บัญญัติว่า ในการจ่ายเงินเดือน ประโยชน์ตอบแทนอื่น และค่าจ้างของราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น และลูกจ้างที่นำมาจากรายได้ที่ไม่รวมเงินอุดหนุน และเงินกู้ หรือเงินอื่นใดนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) แต่ละแห่งจะกำหนดสูงกว่าร้อยละ ๔๐ ของเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ อปท. นั้นมิได้

ฝ่ายเลขานุการพิจารณาแล้ว เห็นควรให้ความเห็นชอบตามที่คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณเสนอ

นายเฉลิมพล เพ็ญสูตร กล่าวว่า ข้อมูลของงบประมาณที่สามารถจัดสรรงบประมาณการถ่ายโอน พ.ศ. ๒๕๔๗ ขณะนั้นสำนักงบประมาณได้ตั้งงบประมาณไว้ประมาณ ๓,๙๐๐ ล้านบาท ณ ปัจจุบันปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ตั้งงบประมาณไว้ประมาณ ๗,๖๐๐ ล้านบาท สำนักงบประมาณได้ตั้งงบประมาณไว้ต่อเนื่องมาทุกปี ส่วนที่ขาดอยู่เนื่องจากมีปัญหาเรื่องข้อมูลที่ไม่ชัดเจนในส่วนของบุคลากร กทม. ประกอบกับรายได้ของ กทม. ที่เห็นว่ายังมีรายได้มาสมทบได้ จึงคิดว่าคงตั้งได้ในส่วนที่ไม่ตรงกัน

ศาสตราจารย์สกันธ์ วรัญญู วัฒนา ขอรื้อาท่านผู้แทนสำนักงบประมาณว่าเงินงบประมาณตรงนี้จะรวมอยู่ในส่วนของท้องถิ่นหรือว่าเป็นของ กทม.

นายเฉลิมพล เพ็ญสูตร กล่าวว่า ที่ตั้งงบประมาณเป็นสัดส่วนภาพรวมของท้องถิ่นอยู่แล้ว

นายวัลลภ พริ้งพงษ์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารราชการแผ่นดิน กล่าวว่า ปัญหาที่มีอยู่ ๒ ประเด็น ประเด็นที่หนึ่งคือค่าใช้จ่ายบุคลากร ซึ่งเป็นเงินอุดหนุน โดยปกติแล้วไม่รวมอยู่ในร้อยละ ๔๐ แต่ถ้าเกิดไม่จัดสรรแล้ว อปท. ก็ต้องนำเงินรายได้ของหน่วยงานมาใช้ ในขณะที่งบประมาณของท้องถิ่นเกือบร้อยละ ๔๐ ซึ่งจะเกินกฎหมาย ส่วนที่ ๒ สตง. ทักท้วงคืองบประมาณไม่ได้จัดสรรจะทำให้ กทม. ไปจ่ายขาดเงินสะสมถือเป็นรายได้ของท้องถิ่นเมื่อนำมารวมแล้วก็ทำให้ยอดเกินร้อยละ ๔๐

มติที่ประชุม เห็นชอบตามที่คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลังและงบประมาณเสนอให้จัดสรรเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรของกรุงเทพมหานคร โดยให้ส่งเรื่องดังกล่าวเพื่อสำนักงบประมาณใช้ประกอบการพิจารณาจัดสรรเงินอุดหนุนสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรที่ได้รับการถ่ายโอนตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่อปท. ของ กทม. ให้มีความครบถ้วนตามเป้าหมายต่อไป

๔.๗ รายงานผลการประเมินตนเองตามเกณฑ์ชี้วัดและค่าเป้าหมายขั้นต่ำมาตรฐาน การจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปี ๒๕๖๓

เลขานุการ คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.)

ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๐ มีมติเห็นชอบเกณฑ์ชี้วัดและค่าเป้าหมายขั้นต่ำมาตรฐานการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ตามรายงานการศึกษาของคณะที่ปรึกษาจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวมทั้งขั้นตอนและวิธีการประเมินตนเองของ อปท. และกำหนดให้ อปท. ดำเนินการในเรื่องดังกล่าว โดยมอบให้สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สำนักงาน ก.ก.ถ.) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีนำเกณฑ์ชี้วัดดังกล่าวไปดำเนินการประเมินประสิทธิภาพการจัดบริการสาธารณะของ อปท. ภายในกรอบระยะเวลา ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๓)

คณะอนุกรรมการด้านการติดตามและประเมินผล ได้เห็นชอบรายงานเกณฑ์ชี้วัดและค่าเป้าหมายขั้นต่ำมาตรฐานการจัดบริการสาธารณะของ อปท. สำหรับการประเมินในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยกำหนดให้ อปท. ประเมินตนเองตามเกณฑ์ชี้วัดและค่าเป้าหมายขั้นต่ำมาตรฐานการจัดบริการสาธารณะของ อปท. ตามรายงานการศึกษาของคณะที่ปรึกษาจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจำแนกตามประเภทของ อปท. คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) จำนวน ๑๔๒ เกณฑ์ชี้วัด เทศบาล จำนวน ๒๔๕ เกณฑ์ชี้วัด องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) จำนวน ๒๑๓ เกณฑ์ชี้วัด กรุงเทพมหานคร (กทม.) จำนวน ๓๘๘ เกณฑ์ชี้วัด และเมืองพัทยา จำนวน ๓๗๒ เกณฑ์ชี้วัด

สำนักงาน ก.ก.ถ. ในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ ได้ดำเนินการประมวล และกลั่นกรองข้อมูล เกณฑ์ชี้วัดและค่าเป้าหมายฯ จากรายงานของคณะที่ปรึกษาฯ จัดทำเป็นฐานข้อมูลในระบบประมวลผลข้อมูลเกณฑ์ชี้วัดและค่าเป้าหมายขั้นต่ำมาตรฐานการจัดบริการสาธารณะของ อปท. ในเว็บไซต์สำนักงาน ก.ก.ถ. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการประเมินมาตรฐานการจัดบริการสาธารณะของ อปท. โดยมีหนังสือขอความร่วมมือ อปท. แต่ละประเภทให้ดำเนินการประเมินตนเองในระบบดังกล่าว ดังนี้

๑. อบจ. ให้ดำเนินการบันทึกข้อมูลระหว่างวันที่ ๑๕ พฤษภาคม – ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓
 ๒. เทศบาล ให้ดำเนินการบันทึกข้อมูลระหว่างวันที่ ๑๕ พฤษภาคม – ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓
 ๓. อบต. ให้ดำเนินการบันทึกข้อมูลระหว่างวันที่ ๑๕ พฤษภาคม – ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓
 ๔. กทม. ให้ดำเนินการบันทึกข้อมูลระหว่างวันที่ ๑๕ มิถุนายน – ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๓
 ๕. เมืองพัทยา ให้ดำเนินการบันทึกข้อมูลระหว่างวันที่ ๑๕ มิถุนายน – ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๓
- สำนักงาน ก.ก.ถ. ได้จัดทำรายงานการประเมินตนเองตามเกณฑ์ชี้วัดและค่าเป้าหมายขั้นต่ำ

มาตรฐานการจัดบริการสาธารณะของ อบจ. เทศบาล อบต. กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เสนอคณะอนุกรรมการด้านการติดตามและประเมินผล เพื่อพิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๓ และครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๓ ได้เห็นชอบรายงานสรุปผลการประเมินตนเองตามเกณฑ์ชี้วัดและค่าเป้าหมายขั้นต่ำมาตรฐานการจัดบริการสาธารณะของ อปท. ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ พร้อมข้อเสนอแนะเพื่อเสนอ ก.ก.ถ. พิจารณา โดยสรุปดังนี้

๑. กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมกรุงเทพมหานครสามารถจัดบริการได้อย่างทั่วถึง โดยดำเนินการผ่านค่าเป้าหมายขั้นต่ำมาตรฐานการจัดบริการสาธารณะจำนวน ๓๘๒ เกณฑ์ชี้วัด จากทั้งหมด ๓๘๘ เกณฑ์ชี้วัด หรือคิดเป็นร้อยละ ๙๘.๔๕ โดยผ่านค่าเป้าหมายขั้นต่ำทุกเกณฑ์ชี้วัดจากการจัดบริการสาธารณะ ๖ ด้าน และดำเนินการได้ต่ำกว่าค่าเป้าหมายขั้นต่ำ จำนวน ๖ เกณฑ์ชี้วัด จากการจัดบริการสาธารณะ ๒ ด้าน คือ ด้านการศึกษา จำนวน ๓ เกณฑ์ชี้วัด และด้านการจัดระเบียบชุมชนและการรักษาความสงบปลอดภัย จำนวน ๓ เกณฑ์ชี้วัด ซึ่งภารกิจที่ดำเนินการได้ต่ำกว่าค่าเป้าหมายเป็นภารกิจที่อยู่เหนือการควบคุม ต้องอาศัยปัจจัยอื่นในการดำเนินการ หรือเกิดจากการเปลี่ยนแปลงเชิงปริมาณ เช่น จำนวนเด็กเล็กที่น้อยลงกว่าค่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ เป็นต้น

๒. เมืองพัทยา ในภาพรวมสามารถจัดบริการได้อย่างทั่วถึง โดยดำเนินการผ่านค่าเป้าหมายขั้นต่ำมาตรฐานการจัดบริการสาธารณะจำนวน ๒๖๖ เกณฑ์ชี้วัด จากทั้งหมด ๓๗๒ เกณฑ์ชี้วัด โดยมีผลการดำเนินงานอยู่ระหว่างร้อยละ ๗๖.๖๖ - ๙๔.๐๔ ซึ่งสามารถดำเนินการได้ดีในด้านสาธารณสุข บริการทางสังคม และคุณภาพชีวิต ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านการส่งเสริมศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาชาวบ้าน และโบราณสถาน อย่างไรก็ตาม เมืองพัทยา ยังดำเนินการต่ำกว่าค่าเป้าหมายขั้นต่ำ จำนวน ๔๒ เกณฑ์ชี้วัด หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๑.๒๙ ของเกณฑ์ชี้วัดทั้งหมด ซึ่งภารกิจส่วนใหญ่ที่ดำเนินการได้ดีต่ำกว่าค่าเป้าหมายเป็นภารกิจขั้นพัฒนา โดยเฉพาะด้านการศึกษา และการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน อาชีพ การท่องเที่ยวและการลงทุน

๓. อบจ. การจัดบริการสาธารณะของ อบจ. ครอบคลุมภารกิจทั้ง ๘ ด้าน จำนวน ๑๔๒ เกณฑ์ชี้วัด ทั้งนี้ มี อบจ. ที่บันทึกและส่งข้อมูลอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ จำนวน ๖๕ แห่ง จากทั้งหมด ๗๖ แห่ง หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๕.๕๓ ของ อบจ. ทั้งหมด โดยในภาพรวม อบจ. ดำเนินการผ่านค่าเป้าหมายขั้นต่ำมาตรฐานการจัดบริการสาธารณะคิดเป็นร้อยละ ๖๒.๑๒ - ๘๐.๒๖ ของ อบจ. ทั้งหมดที่ดำเนินการ ซึ่งสามารถดำเนินการได้ดีในด้านผังเมือง ด้านสาธารณสุข บริการทางสังคม และคุณภาพชีวิต และด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำหรับเกณฑ์ชี้วัดที่ อบจ. ดำเนินการได้ดีต่ำกว่าค่าเป้าหมายขั้นต่ำ ส่วนใหญ่เป็นภารกิจขั้นพัฒนา โดยมี อบจ. ที่ดำเนินการได้ดีต่ำกว่าค่าเป้าหมายคิดเป็นร้อยละ ๑๙.๗๔ - ๓๗.๘๘ ของ อบจ. ทั้งหมดที่ดำเนินการ ซึ่งส่วนใหญ่ในด้านการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน อาชีพ การท่องเที่ยวและการลงทุน และด้านการศึกษา

๔. เทศบาล การจัดบริการสาธารณะของเทศบาล ครอบคลุมภารกิจ ๘ ด้าน จำนวน ๒๔๕ เกณฑ์ชี้วัด ทั้งนี้ มีเทศบาลบันทึกและส่งข้อมูลอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ จำนวน ๑,๐๙๒ แห่ง จากทั้งหมด ๒,๔๔๒ แห่ง หรือคิดเป็นร้อยละ ๔๔.๗๒ ของเทศบาลทั้งหมด โดยในภาพรวมเทศบาลสามารถดำเนินการผ่านค่าเป้าหมายขั้นต่ำมาตรฐานการจัดบริการสาธารณะคิดเป็นร้อยละ ๗๐.๔๘ - ๘๘.๒๒ ของเทศบาลทั้งหมด ที่ดำเนินการ ซึ่งสามารถดำเนินการได้ดีในด้านผังเมือง และด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำหรับเกณฑ์ชี้วัดที่เทศบาลดำเนินการได้ดีต่ำกว่าค่าเป้าหมายขั้นต่ำ ส่วนใหญ่เป็นภารกิจขั้นพัฒนา โดยมีเทศบาลที่ดำเนินการได้ดีต่ำกว่าค่าเป้าหมายคิดเป็นร้อยละ ๑๑.๗๘ - ๒๙.๕๒ ของเทศบาลทั้งหมดที่ดำเนินการ ซึ่งดำเนินการได้ดีต่ำกว่าค่าเป้าหมายส่วนใหญ่ในด้านการศึกษา ด้านการส่งเสริมศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาชาวบ้าน และโบราณสถาน และด้านการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน อาชีพ การท่องเที่ยวและการลงทุน

๕. อบต. การจัดบริการสาธารณะของ อบต. ครอบคลุมภารกิจ ๘ ด้าน จำนวน ๒๑๓ ตัวชี้วัด ทั้งนี้ มี อบต. บันทึกและส่งข้อมูลอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ จำนวน ๑,๘๘๓ แห่ง จากทั้งหมด ๕,๓๓๓ แห่ง หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๕.๓๑ ของ อบต. ทั้งหมด โดยในภาพรวม อบต. สามารถดำเนินการผ่านค่าเป้าหมายขั้นต่ำมาตรฐานการจัดบริการสาธารณะคิดเป็นร้อยละ ๗๐.๐๙ - ๙๐.๓๘ ของ อบต. ทั้งหมดที่ดำเนินการ ซึ่งสามารถดำเนินการได้ดีในด้านผังเมือง ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน อาชีพ การท่องเที่ยวและการลงทุน สำหรับเกณฑ์ชี้วัดที่ อบต. ดำเนินการได้ดีต่ำกว่าค่าเป้าหมายขั้นต่ำ ส่วนใหญ่เป็นภารกิจขั้นพัฒนา โดยมี อบต. ที่ดำเนินการได้ดีต่ำกว่าค่าเป้าหมายคิดเป็นร้อยละ ๙.๖๒ - ๒๙.๙๑ ของ อบต. ทั้งหมดที่ดำเนินการ ซึ่งดำเนินการได้ดีต่ำกว่าค่าเป้าหมายส่วนใหญ่ในด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านด้านการจัดระเบียบชุมชนและการรักษาความสงบปลอดภัย

ทั้งนี้ สรุปในภาพรวมของ อบท. ทุกประเภท พบว่าการประเมินตนเองตามเกณฑ์ชี้วัด และค่าเป้าหมายขั้นต่ำมาตรฐานการจัดบริการสาธารณะของ อบท. ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ครอบคลุมผลการปฏิบัติงานด้านการให้บริการสาธารณะรวม ๘ ด้าน โดยในภาพรวมสามารถจัดบริการได้อย่างทั่วถึง และสอดคล้องกับค่าเป้าหมายขั้นต่ำของเกณฑ์ชี้วัดมาตรฐานที่กำหนด อย่างไรก็ตาม ยังมีเพียงเกณฑ์ชี้วัดขั้นพัฒนาบางส่วนที่ยังดำเนินการได้ดีต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งเห็นควรนำข้อมูลเกณฑ์ชี้วัดฯ และผลจากการประเมินมาตรฐานการจัดบริการสาธารณะตามเกณฑ์ชี้วัดและค่าเป้าหมายขั้นต่ำไปใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนา และวางแผนการจัดบริการสาธารณะ

ให้เหมาะสม และสอดคล้องกับบริบทของ อปท. แต่ละประเภทอย่างจริงจัง เพื่อพัฒนามาตรฐานการจัดบริการสาธารณะให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ พบว่าการจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการจัดบริการสาธารณะยังขาดความเป็นเอกภาพ มีรูปแบบการจัดเก็บข้อมูลที่หลากหลาย ไม่มีผู้ดูแลรับผิดชอบระบบข้อมูลที่ชัดเจน ดังนั้น เพื่อให้ฐานข้อมูลการจัดบริการสาธารณะของ อปท. มีความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน และเกิดระบบฐานข้อมูลที่เป็นเอกภาพ เห็นควรให้ อปท. แต่ละประเภทมีการมอบหมาย และกำหนดหน่วยงานอย่างชัดเจนสำหรับดูแลรับผิดชอบในการจัดทำ และพัฒนาระบบข้อมูลการจัดบริการสาธารณะของหน่วยงาน

ฝ่ายเลขานุการได้พิจารณารายงานผลการประเมินตนเองตามเกณฑ์ชี้วัดและค่าเป้าหมายขั้นต่ำตามมาตรฐานการจัดบริการสาธารณะของ อปท. ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ตามที่คณะอนุกรรมการติดตามและประเมินผลเสนอแล้ว เห็นควรให้ความเห็นชอบในหลักการให้สำนักงาน ก.ก.ธ. ดำเนินการตามความเห็นของคณะอนุกรรมการติดตามและประเมินผล

มติที่ประชุม เห็นชอบในหลักการให้สำนักงาน ก.ก.ธ. ดำเนินการตามความเห็นของคณะอนุกรรมการด้านการติดตามและประเมินผล โดยนำข้อมูลเกณฑ์ชี้วัดฯ และผลจากการประเมินมาตรฐานการจัดบริการสาธารณะตามเกณฑ์ชี้วัดและค่าเป้าหมายขั้นต่ำไปใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนา และวางแผนการจัดบริการสาธารณะให้เหมาะสม และสอดคล้องกับบริบทของ อปท. แต่ละประเภท รวมทั้ง ให้ อปท. แต่ละประเภทมีการมอบหมาย และกำหนดหน่วยงานอย่างชัดเจนสำหรับดูแลรับผิดชอบในการจัดทำ และพัฒนาระบบข้อมูลการจัดบริการสาธารณะของหน่วยงาน

๔.๘ รายงานการติดตามผลการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

เลขานุการ รายงานว่า คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ธ.) ได้มีคำสั่งที่ ๕/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการด้านการติดตามและประเมินผล โดยมีศาสตราจารย์ชาติชาย ณ เชียงใหม่ เป็นประธาน เพื่อทำหน้าที่กำหนดระบบการติดตามและประเมินผลการกระจายอำนาจในภาพรวม ศึกษาผลกระทบที่เกิดจากการกระจายอำนาจ รวมทั้งปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานการกระจายอำนาจ และเสนอรายงานต่อ ก.ก.ธ. เพื่อพิจารณากำหนดแนวทางการดำเนินงานกระจายอำนาจ ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สำนักงาน ก.ก.ธ.) และคณะอนุกรรมการด้านการติดตามและประเมินผล ได้ดำเนินการติดตามผลการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๓ ภารกิจ ได้แก่ ๑. การก่อสร้างและบำรุงรักษาถนน ๒. การบำรุงรักษาแหล่งน้ำ และ ๓. การประเมินมาตรฐานการจัดบริการสาธารณะของ อปท. เพื่อรับทราบผลการดำเนินงานของ อปท. ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ รวมถึงข้อเสนอแนะของ อปท. นำเสนอ ก.ก.ธ. เพื่อนำมาวิเคราะห์ถึงสภาพปัญหาและพิจารณาทบทวนนโยบายการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์แก่ประชาชนอย่างแท้จริง

ดำเนินการคัดเลือก อปท. กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๔๔๒ แห่ง แบ่งออกเป็น อบจ. จำนวน ๗๖ แห่ง เทศบาล จำนวน ๑๙๒ แห่ง และ อบต. จำนวน ๑๗๔ แห่ง โดยมีหนังสือแจ้งให้ อปท. กลุ่มเป้าหมายกรอกข้อมูลในระบบติดตามผลการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ผ่านทางเว็บไซต์สำนักงาน ก.ก.ธ. ระหว่างวันที่ ๒๒ มิถุนายน - ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ซึ่งพบว่า มี อปท. กลุ่มเป้าหมายกรอกข้อมูลในระบบติดตามผลการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ดังนี้

อปท. กลุ่มเป้าหมาย	จำนวน (แห่ง)	อปท. ที่กรอกข้อมูลเข้ามาในระบบติดตาม/ภารกิจ							
		การก่อสร้างและ บำรุงรักษาถนน		การบำรุงรักษา แหล่งน้ำ		การประเมินมาตรฐาน การจัดบริการสาธารณะ			
		จำนวน (แห่ง)	คิดเป็น ร้อยละ	จำนวน (แห่ง)	คิดเป็น ร้อยละ	จำนวน (แห่ง)			คิดเป็น ร้อยละ
						กรอก ในระบบ	ลงพื้นที่	รวม	
อบจ.	๗๖	๕๐	๖๕.๗๘	๓๙	๕๑.๓๑	๔๕	-	๔๕	๕๙.๒๑
เทศบาล	๑๙๒	๙๙	๕๑.๕๖	๙๖	๕๐.๐๐	๙๓	๖๙	๑๖๒	๘๔.๓๗
อปต.	๑๗๔	๑๓๗	๗๘.๗๓	๑๒๒	๗๐.๑๑	๙๙	๖๒	๑๖๑	๙๒.๕๒
รวมทั้งสิ้น	๔๔๒	๒๘๖	๖๔.๗๐	๒๕๗	๕๘.๑๔	๒๓๗	๑๓๑	๓๖๘	๘๓.๒๕

คณะอนุกรรมการด้านการติดตามและประเมินผล ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่อังคารที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๓ และครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๓ ได้มีมติเห็นชอบรายงานการติดตามผลการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และให้นำรายงานการติดตามดังกล่าว พร้อมทั้งปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเสนอ ก.ก.ถ. พิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป

สรุปสาระสำคัญของรายงานการติดตามผลการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

๑. การก่อสร้างและบำรุงรักษาถนน

อปท. กลุ่มเป้าหมายทั้งหมด จำนวน ๔๔๒ แห่ง มี อปท. กรอกข้อมูลในแบบติดตามผลการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. เรื่องการก่อสร้างและบำรุงรักษาถนน จำนวน ๒๘๖ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๗๐ แบ่งออกเป็น อบจ. จำนวน ๕๐ แห่ง ร้อยละ ๖๕ เทศบาล จำนวน ๙๙ แห่ง ร้อยละ ๕๑.๕๖ และ อปต. จำนวน ๑๓๗ แห่ง ร้อยละ ๗๘.๗๓ ในภาพรวมพบว่า อปท. ได้รับการถ่ายโอนถนนจากส่วนราชการ จำนวน ๖ หน่วยงาน ได้แก่ กรมทางหลวงชนบท กรมทางหลวง กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมโยธาธิการและผังเมือง และกรมชลประทาน ซึ่งถนนที่รับโอนมีสภาพการใช้งานได้ปกติเฉลี่ยร้อยละ ๘๖ และเป็นถนนที่รับโอนจากกรมทางหลวงชนบทมากที่สุด และพบว่า อปท. มีการลงทะเบียนทางหลวงท้องถิ่น เฉลี่ยร้อยละ ๕๐ สำหรับถนนที่ อปท. สร้างเอง มีสภาพการใช้งานได้ปกติ เฉลี่ยร้อยละ ๘๖ และอปท. มีการลงทะเบียนทางหลวงท้องถิ่น เฉลี่ยร้อยละ ๓๐ ทั้งนี้ พบว่า ถนนที่อยู่ในความรับผิดชอบของ อปท. ทั้งหมดได้รับการซ่อมแซม เฉลี่ยร้อยละ ๕๕ ได้รับการจัดสรรงบประมาณ เฉลี่ยร้อยละ ๒๓ และพบว่าถนนที่ อปท. ได้รับการถ่ายโอนจากส่วนราชการส่วนใหญ่ถูกต้องตามขอบเขตที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อปท.

ทั้งนี้ การซ่อมแซม บำรุงรักษาถนนของ อปท. ที่ผ่านมายังไม่ทั่วถึง เนื่องจากขาดงบประมาณในการซ่อมบำรุง และจากการที่ อปท. ซ่อมแซม บำรุงรักษาถนนไม่ต่อเนื่องทำให้ถนนบางเส้นทางชำรุดเสียหายถึงขั้นโครงสร้างพื้นฐาน นอกจากนี้ อปท. ส่วนใหญ่ขาดแคลนบุคลากรทางด้านช่าง เช่น วิศวกรโยธา ซึ่งต้องรับรองแบบ และการดำเนินงานส่วนใหญ่เป็นการจ้างเหมาบริการเอกชน ยกเว้น อบจ. ซึ่งมีเครื่องจักร บุคลากรสามารถดำเนินการก่อสร้างและบำรุงรักษาเองได้ และ อปท. ส่วนใหญ่ใช้มาตรฐานงานทางโดยอ้างอิงของกรมทางหลวงชนบท รวมทั้ง มีการดำเนินงานในรูปแบบความร่วมมือระหว่าง อปท.

สำหรับการดำเนินการเกี่ยวกับความปลอดภัยบนท้องถนนของ อปท. ในเขตทางหลวงท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙ และงานวิศวกรรมจราจร พบว่า อปท. ส่วนใหญ่สามารถดำเนินการได้ดีในระดับหนึ่งตามบริบทของ อปท. รวมทั้ง การรับรู้ถึงอำนาจหน้าที่ของ อปท. ในการจัดระเบียบการจราจรในเขตพื้นที่ อปท. ตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบการจราจรในเขตอปท. พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อแก้ไขปัญหาการจราจรในเขต อปท. ที่ไม่เป็นระเบียบซึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อประชาชนได้

๒. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการก่อสร้างและบำรุงรักษาด่าน

๒.๑ กรณี อปท. รับโอนถนนที่เกินศักยภาพจากส่วนราชการให้ อปท. มีหนังสือขอหารือไปยังคณะอนุกรรมการอำนวยการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. ระดับจังหวัด และคณะอนุกรรมการบริหารแผนการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. ด้านการถ่ายโอนภารกิจ

๒.๒ การลงทะเบียนทางหลวงท้องถิ่นมีความสำคัญ เป็นฐานข้อมูลในการกำกับ ควบคุม ตรวจสอบ และพัฒนาทางหลวงท้องถิ่นให้เป็นไปตามหลักวิศวกรรม เพื่อให้เกิดความมั่นคงและปลอดภัยกับประชาชน ผู้ใช้ถนน รวมทั้งใช้ประกอบในการจัดทำค่าจัดตั้งงบประมาณโดยตรงกับสำนักงบประมาณ แต่ปัจจุบัน อปท. จำนวนมากประสบปัญหาในการลงทะเบียนทางหลวงท้องถิ่น และความซ้ำซ้อนของเส้นทางที่ดูและระหว่าง อปท. ด้วยกัน และกรมทางหลวงชนบทได้จัดทำคู่มือการลงทะเบียน ทางหลวงท้องถิ่น เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมถึงกำหนดรหัสสายทางและออกแบบป้ายจราจรให้สอดคล้องกัน ซึ่งจะทำให้ อปท. สามารถลงทะเบียนทางหลวงท้องถิ่นร่วมกับท้องถิ่นจังหวัด และหน่วยงานของกรมทางหลวงชนบทในภูมิภาคได้ แต่จากการตรวจติดตามยังพบว่า การลงทะเบียนทางหลวงท้องถิ่นยังมีสัดส่วนที่น้อย มีปัญหาอุปสรรคและขั้นตอนวิธีการที่ล่าช้า ทั้งนี้ สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย และสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย ควรรวบรวมกรณีปัญหาและข้อเสนอแนะ วิธีการแก้ไข เพื่อหารือกับกรมทางหลวงชนบท ทำความเข้าใจหรือปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

๒.๓ ควรจัดสรรงบประมาณซ่อมแซม บำรุงรักษาด่านให้ อปท. ให้เพียงพอและเหมาะสมกับปริมาณระยะทางที่ชำรุดเสียหายของ อปท. โดยคำนึงถึงปริมาณระยะทางของถนนที่ อปท. ต้องซ่อมแซม บำรุงรักษา

๒.๔ ก.ก.ถ. ควรส่งเสริมให้ อปท. ให้ความสำคัญในการซ่อมแซม บำรุงรักษาด่าน โดย ก.ก.ถ. ควรพิจารณากำหนดอัตราขั้นต่ำที่ อปท. ควรตั้งงบประมาณในการซ่อมแซม บำรุงรักษาด่านของ อปท. ตามปริมาณความชำรุดเสียหาย ในแต่ละปีงบประมาณ เช่น อย่างน้อยร้อยละ ๑๐ ของงบลงทุน

๒.๕ กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่จะนำกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบการจอดรถในเขต อปท. มาบังคับใช้กับเทศบาลตำบล และ อบต. พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบการจอดรถในเขต อปท. พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลให้เทศบาลตำบล และ อบต. ที่มีปริมาณรถสัญจรในเขต อปท. เฉลี่ยเกินกว่า ๑๐๐ คันต่อวัน และมีรายได้รวมเงินอุดหนุนเกิน ๒๕ ล้านบาท มีอำนาจหน้าที่ในการจัดระเบียบการจอดรถในเขตพื้นที่ อปท. ดังนั้น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สำนักงาน ก.ก.ถ. และสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย และสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย ควรมีการประชาสัมพันธ์ชักชวนทำความเข้าใจให้เทศบาล อบต. และประชาชนได้รับทราบมากขึ้น เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

๒.๖ กรณี อปท. ขาดแคลนบุคลากรทางด้านช่าง นายช่างโยธา วิศวกรโยธา เพื่อดำเนินการโครงการก่อสร้างของ อปท. ที่ต้องมีแบบรูปรายการงานก่อสร้าง โดยต้องผ่านการรับรองจากผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามพระราชบัญญัติการจัดตั้งจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. ๒๕๔๓ นั้น คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายกระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาให้ความเห็นว่า การที่ อปท. จะดำเนินโครงการก่อสร้างที่จำเป็นต้องมีแบบรูปรายการงานก่อสร้างนั้น อปท. สามารถดำเนินการได้ ๒ ลักษณะ ได้แก่ ๑) อปท. สามารถดำเนินการจัดทำแบบรูปรายการงานก่อสร้างเองได้ โดยที่ผู้จัดทำไม่จำเป็นต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมหรือวิศวกรรม เนื่องจาก อปท. เป็นนิติบุคคลมหาชนที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นเป็นการเฉพาะ และ ๒) อปท. จะดำเนินการจัดจ้างผู้ให้บริการงานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้าง ในการจัดทำแบบรูปรายการงานก่อสร้างได้ โดยผู้ให้บริการต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมหรือวิศวกรรม แล้วแต่กรณี

๒.๗ ควรจัดอบรมให้ความรู้เจ้าหน้าที่ อบท. เกี่ยวกับการก่อสร้าง ซ่อมแซมบำรุงรักษาเทคนิคทางด้านช่าง การสำรวจ ออกแบบ และระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้าง ซ่อมแซม บำรุงรักษาถนน โดยมอบหมายให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นประสานการดำเนินงานกับกรมทางหลวงชนบท และกรมทางหลวง จัดอบรมพัฒนาบุคลากรช่างตามมาตรฐานวิชาชีพวิศวกรรมให้แก่เจ้าหน้าที่ อบท. ให้ครอบคลุมและทั่วถึง

๒.๘ ควรนำรายงานการติดตามผลการกระจายอำนาจให้แก่ อบท. ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เสนอคณะอนุกรรมการบริหารแผนการกระจายอำนาจให้แก่ อบท. และแผนปฏิบัติการ กำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อบท. ด้านการถ่ายโอนภารกิจ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาทบทวนแนวทางและหลักเกณฑ์การแก้ไขปัญหาการถ่ายโอนภารกิจถนนให้แก่ อบท.

๓. การบำรุงรักษาแหล่งน้ำ

อบท. กลุ่มเป้าหมายทั้งหมด จำนวน ๔๔๒ แห่ง มี อบท. กรอกข้อมูลในแบบติดตามผลการกระจายอำนาจให้แก่ อบท. เรื่องการบำรุงรักษาแหล่งน้ำ จำนวน ๒๕๗ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๑๔ แบ่งออกเป็น อบจ. จำนวน ๓๙ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๓๑ เทศบาล จำนวน ๙๖ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๕๐ และ อบต. จำนวน ๑๒๒ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๑๑ ซึ่งแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อบท. (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๔๕ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้ส่วนราชการถ่ายโอนภารกิจด้านแหล่งน้ำที่มีความจุขนาดไม่เกิน ๒ ล้านลูกบาศก์เมตร ให้แก่ อบท. จากการติดตามในภาพรวมพบว่า อบท. ได้รับการถ่ายโอนแหล่งน้ำจากส่วนราชการ จำนวน ๘ หน่วยงาน ได้แก่ กรมทรัพยากรน้ำ กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมการปกครอง กรมประมง และกรมทรัพยากรน้ำบาดาล ซึ่งแหล่งน้ำที่รับโอน มีสภาพการใช้งานได้ทั้งปี เฉลี่ยร้อยละ ๗๖ และเป็นแหล่งน้ำขนาด ๐ - ๑๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรมากที่สุด เฉลี่ยร้อยละ ๗๓ ซึ่งส่วนใหญ่รับโอนจากกรมทรัพยากรน้ำ

สำหรับแหล่งน้ำที่ อบท. สร้างเอง มีสภาพการใช้งานได้ทั้งปี เฉลี่ยร้อยละ ๘๑ ทั้งนี้ พบว่า แหล่งน้ำที่อยู่ในความรับผิดชอบของ อบท. ทั้งหมดได้รับการซ่อมแซม เฉลี่ยร้อยละ ๔๖ และได้รับการจัดสรรงบประมาณ เฉลี่ยร้อยละ ๓๕ สำหรับความต้องการใช้น้ำในการอุปโภค บริโภค และเพื่อการเกษตร ของประชาชนในพื้นที่ พบว่า อบจ. และเทศบาล เพียงพอ ส่วน อบต. ไม่เพียงพอ และยังพบว่ามีกรมอบหมาย กลุ่มผู้ใช้น้ำส่วนใหญ่เป็น อบต. เทศบาล และ อบจ. ตามลำดับ

สำหรับสภาพปัญหาที่ อบท. ประสบส่วนใหญ่ได้รับการจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอ ในการซ่อมแซม บำรุงรักษาแหล่งน้ำ รวมถึงงบประมาณเกี่ยวกับเครื่องจักรกลที่มีราคาแพง และขาดแคลนบุคลากรทางด้านช่าง เช่น วิศวกรโยธา และขาดองค์ความรู้ในการบริหารจัดการแหล่งน้ำ

๔. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการบำรุงรักษาแหล่งน้ำ

๔.๑ กรณี อบท. รับโอนแหล่งน้ำที่เกิณศักยภาพจากส่วนราชการ ให้ อบท. มีหนังสือแจ้ง คินแหล่งน้ำให้แก่ส่วนราชการเดิม โดยผ่านคณะอนุกรรมการอำนวยการกระจายอำนาจให้แก่ อบท. ระดับจังหวัด

๔.๒ กรณี อบท. มีแหล่งน้ำที่มีความซ้ำซ้อนกันในเชิงพื้นที่กับ อบท. ด้วยกัน หรือ อบท. กับส่วนราชการ หรือใช้ประโยชน์คาบเกี่ยวตั้งแต่ ๒ อบท. ขึ้นไป ให้ อบท. มีหนังสือขอหารือไปยังคณะอนุกรรมการ อำนวยการกระจายอำนาจให้แก่ อบท. ระดับจังหวัด เพื่อพิจารณาดำเนินการตามหลักเกณฑ์ วิธีการและขั้นตอน การบริหารจัดการภารกิจถ่ายโอนด้านแหล่งน้ำ

๔.๓ กรณี อบท. ขาดแคลนบุคลากรทางด้านช่าง นายช่างโยธา วิศวกรโยธา เพื่อดำเนินการโครงการก่อสร้างของ อบท. ที่ต้องมีแบบรูปรายการงานก่อสร้าง โดยต้องผ่านการรับรองจากผู้ได้รับ ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. ๒๕๔๓ นั้น คณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายกระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาให้ความเห็นว่า การที่ อบท. จะดำเนินโครงการก่อสร้างที่จำเป็นต้องมี แบบรูปรายการงานก่อสร้างนั้น อบท. สามารถดำเนินการได้ ๒ ลักษณะ ได้แก่ ๑) อบท. สามารถดำเนินการจัดทำ

แบบรูปรายการงานก่อสร้างเองได้ โดยที่ผู้จัดทำไม่จำเป็นต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมหรือวิศวกรรม เนื่องจาก ๑) อปท. เป็นนิติบุคคลมหาชนที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นเป็นการเฉพาะ และ ๒) อปท. จะดำเนินการจัดจ้างผู้ให้บริการงานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้าง ในการจัดทำแบบรูปรายการงานก่อสร้างได้ โดยผู้ให้บริการต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมหรือวิศวกรรม แล้วแต่กรณี

๔.๔ ควรจัดอบรมให้ความรู้เจ้าหน้าที่ อปท. เกี่ยวกับการก่อสร้าง ซ่อมแซมบำรุงรักษา งานด้านเทคนิคทางด้านช่าง การสำรวจ ออกแบบ และระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแหล่งน้ำ โดยมีเป้าหมายให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นประสานการดำเนินงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ ดำเนินการจัดอบรมให้ความรู้แก่ช่างด้านแหล่งน้ำของ อปท. กลุ่มเป้าหมายที่จำเป็นต้องมีความรู้ ด้านช่างเป็นพิเศษเกี่ยวกับเรื่องแหล่งน้ำ

๔.๕ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นควรมีโครงการในลักษณะการจ้างแรงงานที่ตักงาน ในช่วงโควิด เป็นช่างซ่อมแซมแหล่งน้ำขนาดเล็กของ อปท. เพื่อเป็นการสนับสนุนให้มีการประกอบอาชีพในการกลับ ภูมิสำเนาของแรงงานต่างจังหวัด ซึ่งมีแรงงานกลับภูมิลำเนาในท้องถิ่นจำนวนมาก กรณี อปท. มีภารกิจจัดบริการ สาธารณะที่ต้องใช้แรงงานให้เน้นการจ้างแรงงานในท้องถิ่นเป็นหลัก

๔.๖ ควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณการบริหารจัดการแหล่งน้ำ ให้แก่ อปท. ให้เหมาะสมกับปริมาณการชำรุดเสียหายของ อปท. โดยคำนึงถึงปริมาณของแหล่งน้ำที่ อปท. ต้องซ่อมแซม

๔.๗ ก.ก.ธ. ควรส่งเสริมให้ อปท. ให้ความสำคัญในการบำรุงรักษาแหล่งน้ำ โดย ก.ก.ธ. ควรพิจารณากำหนดอัตราขั้นต่ำที่ อปท. ควรตั้งงบประมาณในการบำรุงรักษาแหล่งน้ำของ อปท. ตามปริมาณความ ชำรุดเสียหายในแต่ละปีงบประมาณ เช่น อย่างน้อยร้อยละ ๑๐ ของงบลงทุน

๔.๘ ควรนำรายงานการติดตามผลการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เสนอคณะอนุกรรมการบริหารจัดการภารกิจก่อสร้างและดูแลรักษาแหล่งน้ำ และคณะอนุกรรมการบริหารแผนการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจาย อำนาจให้แก่ อปท. ด้านการถ่ายโอนภารกิจ ซึ่งทำหน้าที่ในการบูรณาการแก้ไขปัญหาแหล่งน้ำ และพิจารณาทบทวน การถ่ายโอนภารกิจแหล่งน้ำที่มี ความซ้ำซ้อนในการดำเนินงานระหว่าง อปท. กับ อปท. และ อปท. กับส่วนราชการ อปท. เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา

๕. การประเมินมาตรฐานการจัดบริการสาธารณะของ อปท.

อปท. กลุ่มเป้าหมายทั้งหมด จำนวน ๔๔๒ แห่ง มี อปท. กรอกข้อมูลในแบบติดตามผล การกระจายอำนาจให้แก่ อปท. เรื่องการประเมินมาตรฐานการจัดบริการสาธารณะของ อปท. จำนวน ๒๓๗ แห่ง คิด เป็นร้อยละ ๕๓.๖๑ แบ่งออกเป็น อบจ. จำนวน ๔๕ แห่ง ร้อยละ ๕๙.๒๐ เทศบาล จำนวน ๙๓ แห่ง ร้อยละ ๔๘.๔๓ และ อบต. จำนวน ๙๙ แห่ง ร้อยละ ๕๖.๘๙ และจากการลงพื้นที่ในการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการประเมินเกณฑ์ชี้วัดและค่าเป้าหมายขั้นต่ำมาตรฐานการจัดบริการสาธารณะของ อปท. ซึ่งได้นำแบบติดตามฯ ให้เทศบาลกรอกข้อมูล จำนวน ๖๙ แห่ง และ อบต. จำนวน ๖๒ แห่ง รวม อปท. ที่ได้กรอก ข้อมูลในระบบติดตามฯ และจากการลงพื้นที่ในการจัดประชุมฯ รวมทั้งสิ้น จำนวน ๓๖๘ แห่ง

ในภาพรวม พบว่า อปท. ที่ผ่านเกณฑ์จะเป็น อปท. ขนาดใหญ่ ซึ่งดำเนินการได้ดี ในด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านสาธารณสุข และมีบางตัวชี้วัดที่ดำเนินการจัดบริการสาธารณะได้ดีต่ำกว่าเกณฑ์ เนื่องจากบางภารกิจซ้ำซ้อนกับส่วนราชการ และบางภารกิจไม่มีการจัดบริการสาธารณะ หรือไม่ได้ดำเนินการ

นอกจากนี้ พบว่า อปท. เสนอให้มีการปรับปรุงเกณฑ์ชี้วัด เช่น จำนวนตัวชี้วัดปริมาณมาก เกินไปควรปรับลดลง และปรับปรุงรายละเอียดคำนิยามให้ชัดเจน รวมทั้ง กำหนดตัวชี้วัดให้ตรงกับอำนาจหน้าที่ ของ อปท. แต่ละประเภท และ อปท. ประสบปัญหาเกี่ยวกับการจัดเก็บฐานข้อมูล เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ให้เข้าร่วมฟังการชี้แจงกรอกข้อมูลไม่ได้เป็นคนกรอกข้อมูลจริงในระบบ และสำนักงาน ก.ก.ธ. ดำเนินการจัดประชุม ชี้แจงไม่ครอบคลุมทั่วถึง อปท. ทั้งประเทศ ทำให้ อปท. ไม่เข้าใจขั้นตอนการจัดเก็บและกรอกข้อมูลในระบบ

๖. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการประเมินมาตรฐานการจัดบริการสาธารณะของ อปท.

๖.๑ ควรส่งเสริมให้ อปท. นำข้อมูลเกณฑ์ชี้วัด และผลการประเมินมาตรฐานการจัดบริการสาธารณะตามเกณฑ์ชี้วัดและค่าเป้าหมายขั้นต่ำไปใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนา และวางแผนการจัดบริการสาธารณะให้เหมาะสม และสอดคล้องกับบริบทของ อปท.

๖.๒ อปท. ควรให้ความสำคัญในการจัดเก็บข้อมูลภารกิจการจัดบริการสาธารณะ และพัฒนาระบบข้อมูล เพื่อจัดทำเป็นฐานข้อมูลการจัดบริการสาธารณะของ อปท. ให้ถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน

ฝ่ายเลขานุการพิจารณาแล้ว เห็นสมควรดำเนินการ ดังนี้

๑. มอบหมายคณะกรรมการบริหารแผนการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. ด้านการถ่ายโอนภารกิจ นำรายงานการติดตามฯ เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาทบทวนแนวทางและหลักเกณฑ์การแก้ไขปัญหาการถ่ายโอนภารกิจถนน และแหล่งน้ำให้แก่ อปท. และนำเสนอแนะเชิงนโยบายไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง และรายงานผลการดำเนินงาน ให้ ก.ก.ธ. ทราบ

๒. มอบหมายคณะกรรมการบริหารจัดการภารกิจก่อสร้างและดูแลรักษาแหล่งน้ำ ซึ่งทำหน้าที่ในการบูรณาการแก้ไขปัญหาแหล่งน้ำ และพิจารณาทบทวนการถ่ายโอนภารกิจแหล่งน้ำที่มีความซ้ำซ้อนในการดำเนินงานระหว่าง อปท. กับ อปท. และ อปท. กับส่วนราชการ และนำเสนอแนะเชิงนโยบายไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง และรายงานผลการดำเนินงานให้ ก.ก.ธ. ทราบ

๓. มีหนังสือแจ้งส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการกิจถ่ายโอนถนน ได้แก่ กรมทางหลวงชนบท กรมทางหลวง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมโยธาธิการและผังเมือง กรมส่งเสริมสหกรณ์ และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อรับทราบรายงานการติดตามผลการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และนำเสนอแนะเชิงนโยบายไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง และรายงานผลการดำเนินงานให้ ก.ก.ธ. ทราบ

๔. มีหนังสือแจ้งส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการกิจถ่ายโอนแหล่งน้ำ ได้แก่ กรมทรัพยากรน้ำ กรมชลประทาน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมการปกครอง กรมประมง และกรมทรัพยากรน้ำบาดาล เพื่อรับทราบรายงานการติดตามผลการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และนำเสนอแนะเชิงนโยบายไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง และรายงานผลการดำเนินงานให้ ก.ก.ธ. ทราบ

๕. นำรายงานการติดตามผลการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เผยแพร่ทางเว็บไซต์สำนักงาน ก.ก.ธ. ให้ อปท. ทราบ และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนต่อไป

มติที่ประชุม ๑. มอบหมายคณะกรรมการบริหารแผนการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. ด้านการถ่ายโอนภารกิจ นำรายงานการติดตามฯ เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาทบทวนแนวทางและหลักเกณฑ์การแก้ไขปัญหาการถ่ายโอนภารกิจถนน และแหล่งน้ำให้แก่ อปท. และนำเสนอแนะเชิงนโยบายไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง และรายงานผลการดำเนินงาน ให้ ก.ก.ธ. ทราบ

๒. มอบหมายคณะกรรมการบริหารจัดการภารกิจก่อสร้างและดูแลรักษาแหล่งน้ำ ซึ่งทำหน้าที่ในการบูรณาการแก้ไขปัญหาแหล่งน้ำ และพิจารณาทบทวนการถ่ายโอนภารกิจแหล่งน้ำที่มีความซ้ำซ้อนในการดำเนินงานระหว่าง อปท. กับ อปท. และ อปท. กับส่วนราชการ และนำเสนอแนะเชิงนโยบายไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง และรายงานผลการดำเนินงานให้ ก.ก.ธ. ทราบ

๓. แจ้งส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการกิจถ่ายโอนถนน ได้แก่ กรมทางหลวงชนบท กรมทางหลวง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมโยธาธิการและผังเมือง กรมส่งเสริมสหกรณ์ และสำนักงาน

การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อรับทราบรายงานการติดตามผลการกระจายอำนาจให้แก่ อบท. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และนำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง และรายงานผลการดำเนินงานให้ ก.ก.ธ. ทราบ

๔. แจ้งส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการกักถ่ายโอนแหล่งน้ำ ได้แก่ กรมทรัพยากรน้ำ กรมชลประทาน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมการปกครอง กรมประมง และกรมทรัพยากรน้ำบาดาล เพื่อรับทราบรายงานการติดตามผลการกระจายอำนาจให้แก่ อบท. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และนำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง และรายงานผลการดำเนินงานให้ ก.ก.ธ. ทราบ

๕. นำรายงานการติดตามผลการกระจายอำนาจให้แก่ อบท. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เผยแพร่ทางเว็บไซต์สำนักงาน ก.ก.ธ. ให้ อบท. ทราบ และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนต่อไป

๔.๙ การขอโอนคืนภารกิจถนนที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เลขานุการ รายงานว่า คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ธ.) ในคราวประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ ได้พิจารณาเรื่อง การขอโอนคืนภารกิจถนนที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบท.) มีมติ มอบหมายคณะอนุกรรมการบริหารแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการถ่ายโอนภารกิจ พิจารณาทบทวนแนวทางปฏิบัติ เรื่องการขอโอนคืนภารกิจถนนที่อยู่ในความรับผิดชอบของ อบท. และให้กรมทางหลวงชนบทเร่งการขอรับคืนถนนไว้ก่อน

คณะอนุกรรมการบริหารแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการถ่ายโอนภารกิจ ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๓ และครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ได้พิจารณาเรื่อง การขอโอนคืนภารกิจถนนที่อยู่ในความรับผิดชอบของ อบท. เพื่อทบทวนแนวทางปฏิบัติ เรื่องการขอโอนคืนภารกิจถนนที่อยู่ในความรับผิดชอบของ อบท. มีมติ มอบหมายฝ่ายเลขานุการฯ รับข้อสังเกตของคณะอนุกรรมการไปพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติม แนวทางและหลักเกณฑ์วิธีการและขั้นตอนการบริหารจัดการ และการแก้ไขปัญหการถ่ายโอนภารกิจงานก่อสร้างและบำรุงรักษาถนนและสะพาน ที่ อบท. ได้รับการถ่ายโอนจากส่วนราชการ เพื่อเสนอ ก.ก.ธ. พิจารณาให้ความเห็นชอบและแจ้งให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง จังหวัดทุกจังหวัดเพื่อแจ้ง อบท. ในพื้นที่จังหวัดถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณาแล้ว เห็นควรพิจารณาให้ความเห็นชอบแนวทางและหลักเกณฑ์ วิธีการและขั้นตอนการบริหารจัดการและการแก้ไขปัญหการถ่ายโอนภารกิจงานก่อสร้างและบำรุงรักษาถนนและสะพาน ที่ อบท. ได้รับการถ่ายโอนจากส่วนราชการ ตามที่คณะอนุกรรมการบริหารแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการถ่ายโอนภารกิจ พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อจกได้ดำเนินการแจ้งให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง จังหวัดทุกจังหวัดถือปฏิบัติ และเพื่อแจ้ง อบท. ในพื้นที่จังหวัดถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

มติที่ประชุม เห็นชอบแนวทางและหลักเกณฑ์ วิธีการและขั้นตอนการบริหารจัดการและการแก้ไขปัญหการถ่ายโอนภารกิจงานก่อสร้างและบำรุงรักษาถนนและสะพาน ที่ อบท. ได้รับการถ่ายโอนจากส่วนราชการ และดำเนินการแจ้งให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง จังหวัดทุกจังหวัดถือปฏิบัติ และแจ้ง อบท. ในพื้นที่จังหวัดถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป รวมทั้งแจ้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาการถ่ายโอนถนนทางหลวงชนบทให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สภาผู้แทนราษฎร ทราบ

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี)

๕.๑ ร่างพระราชบัญญัติกำหนดกรอบและเป้าหมายการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. (ร่างพระราชบัญญัติกระจายหน้าที่และอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.)

เลขานุการ รายงานว่า คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ได้มีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติกระจายหน้าที่และอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ที่ผ่านการรับฟังความคิดเห็นและหารือร่วมกันกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่งคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๑ ได้มีมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติกระจายหน้าที่และอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ และส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้กำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เพื่อตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกระจายหน้าที่และอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี โดยมีผู้แทนส่วนราชการจากสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย เข้าร่วมประชุมเพื่อพิจารณาร่างกฎหมายดังกล่าว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติกระจายหน้าที่และอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. และได้เปลี่ยนชื่อร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็น “ร่างพระราชบัญญัติกำหนดกรอบและเป้าหมายการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.” โดยคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว และให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสมาคมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เพื่อรวบรวมความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่าง ๆ และให้ส่งข้อมูล ผลการรับฟังความคิดเห็นไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ต่อไป

ร่างพระราชบัญญัติกำหนดกรอบและเป้าหมายการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. มีทั้งสิ้น ๖ หมวด ๔๒ มาตรา โดยมีสรุปสาระสำคัญดังนี้

๑. บททั่วไป

๑.๑ แก่ไขชื่อร่างพระราชบัญญัติเป็น “ร่างพระราชบัญญัติกำหนดกรอบและเป้าหมายการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.” เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๐ ที่กำหนดแนวทางใหม่ในการกระจายอำนาจของส่วนราชการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) โดยกำหนดให้มีกฎหมายกำหนดการดูแลการจัดบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะที่สมควรเป็นหน้าที่เฉพาะหรือหน้าที่หลัก ของ อปท. แต่ละรูปแบบ และเพื่อให้เกิดการกระจายอำนาจให้เกิดผลอย่างจริงจัง และเป็นขั้นตอนตามความพร้อมของ อปท. แต่ละรูปแบบจึงสมควรปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. ใหม่ ให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ

๑.๒ แก่ไขเพิ่มเติมบทนิยามที่สำคัญ (มาตรา ๔)

๑) บริการสาธารณะ หมายความว่า การดำเนินการใด ๆ ที่มุ่งต่อประโยชน์ ความสุข การอำนวยความสะดวก ความปลอดภัย การศึกษา การสาธารณสุข และการพัฒนาหรือส่งเสริมความเป็นอยู่ของประชาชนเป็นส่วนรวม และให้หมายความรวมถึงกิจกรรมสาธารณะด้วย

๒) กิจกรรมสาธารณะ หมายความว่า กิจกรรมที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ประชาชนหรือชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมหรือเพื่อจูงใจให้ประชาชนหรือชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการอันเป็นประโยชน์ต่อการอยู่

ร่วมกันของประชาชนทั้งในด้านความสามัคคี การรักษาความสงบเรียบร้อยการบำรุงรักษาประเพณี วัฒนธรรม ศาสนา การท่องเที่ยว กีฬา และกิจกรรมอื่นใดที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ

๓) ผู้รักษาการตามกฎหมาย (มาตรา ๕)

ให้นายกรัฐมนตรี เป็นผู้รักษาการตามกฎหมายนี้และมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามกฎหมายนี้

๒. หมวด ๑ คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๑ ให้มีคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) จำนวน ๓๖ คน ดังนี้ (มาตรา ๖)

๑) ให้รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีกำหนดเป็นประธาน

๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ที่นายกรัฐมนตรีกำหนด

กรรมการตาม (๑.๒) จะมอบอำนาจหรือมอบหมายมิได้ เว้นแต่มอบให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง

๓) ปลัดกระทรวงมหาดไทย อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ เลขาธิการคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ และผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

- กรรมการตาม (๑.๓) ต้องมาประชุมด้วยตนเอง เว้นแต่มอบหมายผู้ดำรงตำแหน่งรองของตำแหน่งดังกล่าวมาประชุม แต่ไม่ทำให้ผู้มอบหมายพ้นผิด

- ส่วนราชการที่มีหัวหน้าส่วนราชการเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง ไม่ปฏิบัติตามมติ ก.ก.ถ. ให้ถือว่าหัวหน้าส่วนราชการจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและให้ถือว่าผิดวินัยร้ายแรง

- การไม่เข้าร่วมประชุมไม่เป็นเหตุให้ไม่ต้องถือปฏิบัติตามมติ ก.ก.ถ.

๔) ผู้บริหารท้องถิ่นซึ่งเป็นผู้แทนองค์การบริหารส่วนจังหวัดสองคน ผู้แทนเทศบาลจำนวนสามคน ผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนห้าคน โดยเลือกกันเอง

๕) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา เว้นแต่มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ให้ผู้บริหารท้องถิ่นกับเมืองพัทยาเลือกกันเอง

๖) ผู้ทรงคุณวุฒิสิบสองคน ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ด้านการพัฒนาท้องถิ่น ด้านเศรษฐศาสตร์ ด้านการปกครองในสาขารัฐศาสตร์ ด้านกฎหมาย อย่างน้อยด้านละหนึ่งคน และด้านการพัฒนาท้องถิ่นหรือชุมชนอย่างน้อยหนึ่งคน

๒.๒ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน ก.ก.ถ. มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๔ ปี และดำรงตำแหน่งได้ไม่เกิน ๒ วาระ และในวาระเริ่มแรก เมื่อครบกำหนด ๒ ปี ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิออกจากตำแหน่ง ๖ คน โดยวิธีจับสลาก และให้ถือว่าพ้นจากตำแหน่งแต่ไม่นับเป็นวาระการดำรงตำแหน่ง (มาตรา ๙)

๒.๓ ก.ก.ถ. มีหน้าที่ ดังนี้ (มาตรา ๑๓)

๑) เสนอแนะ ครม. ในการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๘ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๔

๒) เสนอแนะ ครม. ในการออกกฎหมาย กฎ ระเบียบ และมาตรการที่เกี่ยวข้องเพื่อเร่งรัดให้ อบท. ปฏิบัติหน้าที่ได้ตามกรอบและเป้าหมาย

๓) เสนอแนะ ครม. จัดสรรงบประมาณ และเงินอุดหนุนให้ อบท.

๔) เสนอแนะ ครม. ในการปรับปรุงรายได้ของ อบท. จากภาษีและอากร

๕) เสนอแนะ ครม. เพื่อส่งเสริมให้มีอำนาจ อปท. หารายได้ของตนเอง กำหนดกลไกและขั้นตอนที่จะปฏิบัติตามหมวด ๓

๒.๔ เมื่อมีความจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ให้ ก.ก.ธ. มีอำนาจแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการฯ เพื่อดำเนินการตามที่ ก.ก.ธ. มอบหมาย (มาตรา ๑๔)

๓ หมวด ๒ สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- เป็นหน่วยงานระดับกรม สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี และมีหน้าที่ ดังนี้ (มาตรา ๑๖)

๓.๑ เป็นสำนักงานเลขานุการของ ก.ก.ธ.

๓.๒ สำรวจ รวบรวม วิเคราะห์ วิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่อปท. เพื่อเสนอ ก.ก.ธ.

๓.๓ ช่วยเหลือ แนะนำ ประสานการปฏิบัติงานกับ อปท. และหน่วยงานของรัฐ

๓.๔ ส่งเสริม สนับสนุนจัดให้มีระบบการตรวจสอบและการมีส่วนร่วมกับประชาชน

๔ หมวด ๓ กรอบและเป้าหมายการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔.๑ บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ บริการสาธารณะที่เป็นหน้าที่เฉพาะของ อปท. บริการสาธารณะที่ให้ อปท. เป็นหน่วยงานหลัก และบริการสาธารณะที่ อปท. อาจทำคู่ขนานได้ (มาตรา ๑๗)

๔.๒ บริการสาธารณะที่เป็นหน้าที่โดยเฉพาะขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น(มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙) มีหลักเกณฑ์ดังนี้

๑) สำหรับเทศบาลและ อบต. ได้แก่ บริการสาธารณะตามกฎหมายจัดตั้ง อปท. ที่กำหนดให้เป็นหน้าที่ที่ต้องทำ

๒) สำหรับ อบจ. กทม. เมืองพัทยา อปท. อื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง ได้แก่ บริการสาธารณะที่กำหนดให้เป็นหน้าที่ของ อบจ. กทม. เมืองพัทยา หรือ อปท. อื่น

๓) บริการสาธารณะที่กำหนดให้เป็นหน้าที่เฉพาะ หน่วยงานรัฐไม่พึงทำ แต่ไม่ห้ามที่จะส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ อปท. ทั้งนี้ อยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

๔.๓ บริการสาธารณะที่ อปท. เป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำ (มาตรา ๒๐)

๑) สำหรับเทศบาลและ อบต. ได้แก่ บริการสาธารณะตามกฎหมายจัดตั้ง อปท. ที่กำหนดให้เป็นหน้าที่อาจทำ

๒) สำหรับ อบจ. กทม. เมืองพัทยา อปท. อื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง ได้แก่ บริการสาธารณะที่กำหนดให้เป็นหน้าที่ของ อบจ. กทม. เมืองพัทยา หรือ อปท. อื่น นอกจากที่กำหนดกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๘

๓) บริการสาธารณะที่กำหนดให้ อปท. เป็นหน่วยงานหลักแล้ว หากหน่วยงานรัฐยังดำเนินการอยู่ สมควรลดการดำเนินการลงทั้งหมดหรือบางส่วน ทั้งนี้ อยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง และเมื่อออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๒๐ แล้ว ให้หน่วยงานรัฐส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ อปท.

๔.๔ บริการสาธารณะที่ อปท. อาจทำคู่ขนาน ได้แก่ หน้าที่ของ อปท. ตามกฎหมายจัดตั้ง อปท. และที่มีกำหนดในกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๘ และมาตรา ๒๐ (มาตรา ๒๑)

๔.๕ กรณีกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของรัฐเป็นการเฉพาะ หากหน่วยงานรัฐไม่ดำเนินการ และ ก.ก.ธ. เห็นว่า อปท. มีความขีดความสามารถดำเนินการได้ให้ดำเนินการ ดังนี้

๑) หากบริการสาธารณะไม่เป็นหน้าที่และอำนาจของ อปท. ให้ ก.ก.ธ. เสนอต่ ครม. ในการตราพระราชกฤษฎีกา กำหนดให้เป็นหน้าที่ของ อปท. ได้

๒) หากกำหนดให้เป็นหน้าที่ของ อปท. ตามกฎหมายจัดตั้ง อปท. แล้ว ให้ อปท. สามารถดำเนินการได้ แม้มีกฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานรัฐเป็นการเฉพาะ (มาตรา ๒๓)

๔.๖ หาก ก.ก.ถ. เห็นว่าการกำหนดให้ อปท. มีอำนาจการอนุญาตตามกฎหมายใด ให้เสนอ กรม. เพื่อขอความเห็นชอบให้มีการมอบอำนาจหรือแต่งตั้งผู้บริหารท้องถิ่นให้มีอำนาจอนุญาตได้ และมีผลดังนี้ (มาตรา ๒๔)

๑) ผู้มีอำนาจมอบอำนาจการอนุญาตให้ผู้บริหารท้องถิ่นได้ แม้กฎหมายนั้น มิได้กำหนดให้มีการมอบอำนาจไว้

๒) การแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ นายทะเบียน ผู้อนุญาต ให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้ง ผู้บริหารท้องถิ่นหรือพนักงานท้องถิ่นได้ แม้กฎหมายกำหนดให้แต่งตั้งจากข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานรัฐนั้น เท่านั้น

๓) ค่าธรรมเนียมและค่าปรับ เมื่อมีการมอบอำนาจหรือแต่งตั้งแล้วให้ตกเป็น รายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔.๗ หากการถ่ายโอนภารกิจตามกฎหมายกระทรวงมาตรา ๑๘ วรรคสอง กำหนดให้มีการ แก้ไขปรับปรุงกฎหมาย ให้ผู้มีอำนาจตามกฎหมายนั้นมอบอำนาจหรือ ก.ก.ถ. เห็นชอบให้มีอำนาจตามกฎหมายนั้นได้ (มาตรา ๒๕)

๕ หมวด ๔ กลไกและขั้นตอนการกระจายหน้าที่และอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น

๕.๑ ให้สำนักงาน ก.ก.ถ. มีหน้าที่สำรวจ รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับ ศักยภาพและความสามารถในการจัดบริการสาธารณะของ อปท. แต่ละแห่ง เพื่อเป็นข้อมูลในการออกกฎกระทรวง (มาตรา ๒๖)

๕.๒ กำหนดหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐให้ดำเนินการตามกฎหมายกระทรวง (มาตรา ๒๗)

๕.๓ กำหนดเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำในการจัดบริการสาธารณะของ อปท. (มาตรา ๒๘)

๕.๔ หากหน่วยงานรัฐที่ดำเนินการในเขต อปท. และเกิดมีทรัพย์สินหรือโครงสร้าง พื้นฐานชำรุด เสียหาย จำเป็นต้องซ่อมแซม อปท. แจ้งไปยังหน่วยงานรัฐแล้วไม่ดำเนินการในกำหนด ให้ อปท. ดำเนินการตามสมควร แม้จะมีกฎหมายกำหนดห้ามหน่วยงานอื่นนอกจากหน่วยงานรัฐให้เป็นผู้ดำเนินการก็ตาม และให้หน่วยงานรัฐชดเชยให้กับ อปท. (มาตรา ๒๙)

๖ หมวด ๕ ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชน

๖.๑ อปท. อาจร่วมกันในการจัดบริการสาธารณะกับหน่วยงานของรัฐหรือ อปท. ด้วย กันเอง หรือร่วมกับเอกชน (มาตรา ๓๐)

๖.๒ อปท. ร่วมมือกับ อปท. ด้วยกันเอง จะเกิดความคุ้มค่าให้ ก.ก.ถ. ประกาศกำหนด ให้บริการสาธารณะนั้นที่ต้องร่วมมือกัน โดยอาจจะร่วมกันดำเนินกิจการ ลงทุนร่วมกัน บริหารร่วมกัน การมอบหมาย การยินยอม หรือวิธีอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง และมีให้ถือเป็นการทำกิจการนอกเขต (มาตรา ๓๐ วรรคสอง สาม สี่ ห้า)

๖.๓ อปท. ร่วมมือกับเอกชนได้ตามที่กำหนดในกฎหมายจัดตั้ง อปท. (มาตรา ๓๐ วรรคหก)

๖.๔ เพื่อป้องกันความซ้ำซ้อนระหว่าง อปท. ด้วยกันเอง ก.ก.ถ. กำหนดหลักเกณฑ์และ เงื่อนไขให้ อปท. ที่ให้บริการสาธารณะซ้ำซ้อนกันปฏิบัติได้ (มาตรา ๓๑)

๖.๕ อปท. ร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ กรณีเป็นหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐที่บุคคลอื่น ทำไม่ได้ หรือทำได้แต่ต้องได้รับอนุญาต และหน่วยงานของรัฐให้บริการไม่ทั่วถึงภายในเวลาที่ อปท. ร้องขอ และหากอยู่ในอำนาจหน้าที่ของ อปท. ให้ อปท. มีอำนาจดำเนินการได้ (มาตรา ๓๒)

๖.๖ การร่วมมือจัดทำบริการสาธารณะระหว่างตามมาตรา ๓๐ อปท. และหน่วยงาน ของรัฐต้องจัดทำความตกลงร่วมมือกัน มีสาระสำคัญตามที่ ก.ก.ถ. กำหนด และส่งให้ ก.ก.ถ. ทราบ (มาตรา ๓๓)

๖.๗ ให้เป็นหน้าที่ ก.ก.ถ. ในการส่งเสริม สนับสนุนให้ อบท. ร่วมมือกันจัดทำบริการสาธารณะ หากจำเป็นต้องแก้ไขกฎหมายให้เสนอ ครม. เห็นชอบ (มาตรา ๓๔)

๗ หมวด ๖ การจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๗.๑ การจัดสรรภาษีอากรและเงินอุดหนุนให้เป็นไปตามกฎหมายรายได้ อบท. (มาตรา ๓๕)

๗.๒ ให้เป็นหน้าที่ของรัฐที่จะต้องจัดระบบภาษีจัดสรรภาษีที่เหมาะสม ให้ อบท. มีรายได้เพียงพอที่จัดบริการสาธารณะในแต่ละรูปแบบ และทัดเทียมกัน (มาตรา ๓๖)

๑) ให้รัฐจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปที่ไม่กำหนดวัตถุประสงค์ให้แก่ อบท. เพิ่มขึ้นทุกปี จนกว่า อบท. จะมีรายได้เพียงพอ ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ก.ถ. กำหนด โดย ครม. เห็นชอบ

๒) การกำหนดความเพียงพอ ให้ ก.ก.ถ. เสนอรายได้พื้นฐานขั้นต่ำและรายได้เป้าหมายที่ควรเป็นของอบท. แต่ละรูปแบบและแต่ละประเภท ต่อ ครม. เมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นชอบ ให้ถือเป็นเป้าหมายในการจัดระบบภาษีหรือจัดสรรภาษีและการจัดสรรเงินอุดหนุน ให้ทำไม่ต่ำกว่าสามปี

๓) ให้ ก.ก.ถ. นำเงินที่รัฐจัดสรรให้ จัดสรรให้ อบท. โดยมีรายได้ไม่ถึงรายได้พื้นฐานขั้นต่ำก่อนเพื่อให้ อบท. นั้นมีรายได้ถึงจำนวนพื้นฐานขั้นต่ำ แล้วจึงจัดสรรตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ก.ถ. กำหนด

๔) รัฐจัดสรรเงินอุดหนุนให้ ก.ก.ถ. ให้ ก.ก.ถ. เสนอภายในสิ้นเดือนตุลาคมของทุกปี เพื่อให้ ครม. เห็นชอบจำนวนที่ต้องจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนในปีถัดไป และเมื่อ ครม. เห็นชอบให้ สำนักงบประมาณดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามมติ

คณะอนุกรรมการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีศาสตราจารย์ชาติชาย ณ เชียงใหม่ เป็นประธานได้มีการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๓ ซึ่งได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติกำหนดกรอบและเป้าหมายการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ซึ่งที่ประชุมมีมติให้นำความเห็น ข้อเสนอแนะที่ได้จากการประชุมเสนอต่อคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เพื่อประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ต่อไป

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา แทนเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา กล่าวว่า ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาแผนการกระจายอำนาจฯ ไม่สามารถที่จะบังคับให้เป็นไปตามแผนได้ เพราะฉะนั้นวิธีการทำงานจึงปรับใหม่ โดยปรับจากกรณีที่ทำแผนให้อยู่ในตัวกฎหมายเพื่อให้เป็นการบังคับกรณีที่ ๑ การกิจที่ท้องถิ่นต้องทำซึ่งเป็นไปตามกฎหมายจัดตั้งอยู่แล้ว ถ้าเป็นอำนาจของท้องถิ่นแล้วหน่วยงานรัฐที่อยู่ในพื้นที่ควรถอนตัวออกมามอบให้ท้องถิ่นเป็นทำ กรณีที่ ๒ ความร่วมมือ สนับสนุนท้องถิ่นหรือเป็นกรณีดำเนินการคู่ขนานเพื่อประโยชน์ของคนในพื้นที่ เนื่องจากเวลาที่เป็นแผนแล้วจะบังคับไม่ได้ การออกเป็นกฎกระทรวงเพื่อทราบว่าคณะรัฐมนตรีได้รับทราบและสั่งการมาแล้ว เรื่องใดที่ท้องถิ่นจะต้องทำ เรื่องใดรัฐบาลควรถอนตัวออกมาหรือทำในรูปแบบอื่นที่จะต้องกำหนด ตัวแผนเอง ก.ก.ถ. ต้องทำเพื่อรองรับในการที่เสนอกฎกระทรวงหรือให้ท้องถิ่นจัดการบริการสาธารณะแต่ละประเภทที่กำหนดไว้ ๓ รูปแบบ ส่วนเรื่องของกฎหมายถ้ามีการโอนแล้วถ้าหน่วยงานไม่ทำตามกำหนดระยะเวลาภายในหนึ่งปี ก.ก.ถ. อาจจะเสนอคณะรัฐมนตรีขอให้เพิ่มอำนาจหน้าที่ให้กับท้องถิ่นในการดำเนินการ เรื่องรายได้เป้าหมายไม่ได้แต่กำหนดเกณฑ์มาตรฐานของท้องถิ่นในแต่ละระดับแต่ละประเภทของท้องถิ่นควรมีรายได้ที่เป็นมาตรฐานที่จะใช้เพื่อประโยชน์ในการทำภารกิจได้มากน้อยเพียงใด ถ้าไม่สามารถทำในลักษณะดังกล่าวได้ในเกณฑ์มาตรฐาน รัฐบาลควรสนับสนุนเพื่อให้ดำเนินการได้

ศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย กล่าวว่า เจตนารมณ์ของการกระจายอำนาจฯ และการมีกฎหมายว่าด้วยกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจฯ คือการเปิดโอกาสให้การทำงานของท้องถิ่นมีความเป็นพลวัตไม่แข็งตัว การออกแบบด้วยการบังคับการใช้กฎกระทรวงอาจจะแย้งกับการบริหารงานท้องถิ่นจริง ๆ แล้วแผนกระจายอำนาจฯ ก็มีผลบังคับตามกฎหมาย ปัญหาคือการบังคับใช้ของการถ่ายโอน ไม่ได้เป็นปัญหาของ

ตัวแผน เพราะฉะนั้นการกลับทางแบบนี้ผมมองเห็นว่าเป็นการแข็งตัว และไม่เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นสามารถมีนวัตกรรมท้องถิ่นต้องการอะไรที่เพิ่มเติมจะทำได้ยากมาก กระบวนการของการออกกฎกระทรวงไม่ได้ง่าย ในหลักกฎหมายวิธีการเขียนเพื่อบังคับใช้ให้เป็นไปได้ กฎหมายฉบับนี้เมื่อพิจารณาแล้วท้องถิ่นจะไม่มีอิสระตามหลักเจตนารมณ์การกระจายอำนาจ และความมีอิสระของ อบท. หายไป สำนักงาน ก.ก.ธ. ได้มาเรื่องเดียวคือได้เป็นกรม นอกจากนั้นบรรยากาศของการกระจายอำนาจหมดไป อำนาจคณะกรรมการกระจายอำนาจก็หายไป กฎหมายฉบับนี้คิดว่ากลับทางกับการกระจายอำนาจ ทำให้หน่วยงานท้องถิ่น ๗,๐๐๐ กว่าแห่งกลายเป็นหน่วยงานราชการอีกหน่วยหนึ่งที่ออกแบบโดยรัฐบาล

รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ กล่าวว่า ตามที่ท่านศาสตราจารย์วุฒิสารฯ ได้นำเรียนเหตุผลว่าทำไมต้องนำเรื่องกลับมาเสนอในที่ประชุมอีก เนื่องจากร่างฉบับนี้ผ่านความเห็นชอบจากที่ประชุม ก.ก.ธ. แล้ว คณะอนุกรรมการฯ ได้พิจารณาเห็นความเปลี่ยนแปลงในโครงสร้าง การออกแบบ หลักคิดพื้นฐานพอสมควร ในที่ประชุมคณะอนุกรรมการฯ มีข้อสรุปว่า ในเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญค่อนข้างมากจากที่ประชุม ก.ก.ธ. ให้ความเห็นชอบไว้ก็จะต้องนำเรื่องกลับมาเรียนถามความเห็นจากที่ประชุม ในเมื่อขบวนการเปิดรับฟังความคิดเห็นยังเปิดอยู่ เข้าใจว่าฝ่ายเลขานุการได้ประสานไปที่อนุกรรมการฯ ให้เชิญเข้าไปให้เห็น เห็น ก็ควรเป็นเรื่องของ ก.ก.ธ. ที่จะให้ความเห็นว่าควรส่งกรรมการท่านใดไปร่วมให้ความเห็นหรือว่ารับฟังข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

นายกิตติชัย เอ่งฉ้วน กล่าวว่า สมาคม อบจ. แห่งประเทศไทย ได้มีหนังสือถึงคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าขณะนี้ อบจ. มีเฉพาะฝ่ายข้าราชการ ส่วนฝ่ายบริหาร และฝ่ายสภา ฝ่ายนิติบัญญัติ หมดวาระ จึงนำเรียนคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าไม่สามารถที่จะสรุปความเห็นส่วนของ อบจ. และได้ขอยืดเวลาไปก่อน

เลขานุการ กล่าวว่า ขออนุญาตจะนำความเห็นต่าง ๆ ของคณะอนุกรรมการฯ และ ก.ก.ธ. เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

นายประเสริฐ วชิรเขื่อนขันธ์ กล่าวว่า ผมได้เข้าไปเป็นคณะอนุกรรมการฯ ในการพิจารณาที่ผ่านมา มีความเห็นเหมือนกับศาสตราจารย์วุฒิสารฯ ขอเรียนว่าคณะอนุกรรมการฯ ไม่ได้เสนอเข้ามาเพื่อให้ ก.ก.ธ. ได้ทราบ แต่ว่าทางฝ่ายเลขานุการนำเสนอมาเพื่อทราบ วันนี้นำเสนอก็ไม่ได้มีความเห็นของคณะอนุกรรมการฯ ควรจะมีหนังสือของ ก.ก.ธ. ว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง กล่าวว่า เมื่อสักครู่นี้เป็นการชี้แจง ที่ให้รับฟังความเห็นเพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องแสดงความคิดเห็น ถ้าปรับเป็นเช่นนี้แล้วคือการมอบภารกิจไปให้ท้องถิ่นที่จะรับไปดำเนินการ โดยพิจารณาถึงศักยภาพและความพร้อมที่จะดำเนินการได้หรือไม่ ฉะนั้นบางเรื่องต้องมีเหตุผลพอที่จะชี้แจงหรือตัวอย่างให้เห็นว่าสิ่งที่จำเป็นจะต้องแก้ไข

นายกิตติชัย เอ่งฉ้วน กล่าวว่า เรื่องเงิน อสม. เนื่องจากหนังสือกระทรวงมหาดไทยส่งไปให้ อบจ. ต้องกรอกข้อมูลเข้าระบบ BBL แล้วส่งรายงานกรมส่งเสริมปกครองท้องถิ่นภายในวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๔ ได้สอบถามทุก อบจ. ตกลงจะดำเนินการอย่างไร ยังไม่ทราบวิธีปฏิบัติที่ชัดเจน ถ้า อบจ. ไม่กรอกข้อมูลเข้าไปในระบบกระทรวงสาธารณสุขก็ต้องตั้งงบประมาณถูกต้องหรือไม่ ถ้ากระทรวงสาธารณสุขไม่ได้ตั้งงบประมาณด้วยก็จะเกิดปัญหาขอความชัดเจนตรงนี้

เลขานุการ กล่าวว่า เมื่อวาระที่แล้วได้นำเรียนท่านประธานให้มีมติแล้วแจ้งไปที่กระทรวงสาธารณสุข

นายโกเมนทร์ ทิวทอง นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ปฏิบัติราชการที่สำนักสนับสนุนระบบปฐมภูมิ แทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข กล่าวว่า เรื่องค่าป่วยการ อสม. ณ เวลานี้แนวทางปฏิบัติจะเป็นไปได้หรือไม่ เรื่องนี้ได้้นำเรียนกรมสนับสนุนบริการสุขภาพที่เป็นกลุ่มที่จะต้องรับผิดชอบค่าป่วยการและได้มีการเตรียมการแล้ว เพียงแต่ว่ากำลังหารือกกับสำนักงบประมาณ ซึ่งยืนยันว่าแนวทางเป็นตามมติคณะรัฐมนตรีไปก่อน

ทั้งนี้จะรับเรื่องนี้ไปพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง อย่างไรก็ตามขอให้สำนักงาน ก.ก.ถ. ได้นำเข้าคณะรัฐมนตรีไม่เช่นนั้นอาจไม่สามารถดำเนินการได้

เลขานุการ กล่าวว่า คงจะต้องทำควบคู่กันไป โดยแจ้งมติ ก.ก.ถ. ให้กระทรวงสาธารณสุข พร้อมกับนำเสนอคณะรัฐมนตรี

นายนิรัตน์ พงษ์สิทธิถาวร รองปลัดกระทรวงมหาดไทย แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กล่าวว่า ขอให้ฝ่ายเลขานุการนำทุกความเห็นไปประสานในขั้นตอนการรับฟังที่ผู้แสดงความคิดเห็นเป็นห่วงหรือมีความกังวล

รองศาสตราจารย์วิระศักดิ์ เครือเทพ กล่าวว่า คงต้องเร่งสรุปเสนอคณะกรรมการกฤษฎีกา ในวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๓ ซึ่งเป็นช่วงที่จะรับฟังและจะสิ้นสุดระยะเวลาการรับฟังแล้วใช้หรือไม่

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง กล่าวว่า รอผลรับฟังแล้วนำกลับเข้าที่ประชุมเพื่อพิจารณาว่าจะมีการปรับเปลี่ยนร่างกฎหมายหรือไม่ เพราะฉะนั้นจะไม่จบในวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๓ ถ้ามีความคิดเห็นเพิ่มเติมควรรวบรวมส่งไป ถ้าไม่ทันให้ฝ่ายเลขานุการไปประชุมเพื่อชี้แจงเพิ่มเติมต่อไปได้

รองศาสตราจารย์วิระศักดิ์ เครือเทพ กล่าวว่า วันที่ประชุมคณะกรรมการฯ มีบทสรุปว่า ควรจะให้ ก.ก.ถ. ได้ส่งผู้แทนเข้าไปนอกจากในนามของคณะกรรมการ ขอให้ที่ประชุมมีมติว่าจะส่งท่านใด

นายนิรัตน์ พงษ์สิทธิถาวร กล่าวว่า องค์ประกอบของคณะกรรมการเหลือน้อยแล้ว ขออนุญาตเชิญผู้ที่มีแสดงความคิดเห็น เช่น ศาสตราจารย์วุฒิสารฯ ไปให้ความเห็นในที่ประชุม

นายประเสริฐ วชิรเขื่อนขันธ กล่าวว่า ควรให้ ก.ก.ถ. ทำเป็นหนังสือไปด้วย ในฐานะที่เป็นต้นร่างกฎหมายไปจาก ก.ก.ถ. และควรจะมีบทบาทมากขึ้นในการที่จะปรับหรือแก้ไข รวมทั้งต้องการความเห็นของ ก.ก.ถ. ว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย

นายนิรัตน์ พงษ์สิทธิถาวร กล่าวว่า ฝ่ายเลขานุการรับไปดำเนินการ เชิญไปชี้แจงและส่งหนังสือเป็นลายลักษณ์อักษรไปด้วย

มติที่ประชุม รับทราบ และมอบฝ่ายเลขานุการฯ รับไปพิจารณานำความเห็นของคณะกรรมการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อบท. และ ก.ก.ถ. เพื่อแจ้งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาใช้ประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวต่อไป

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๓๐ น.

(นายวิสูตร เอี่ยมโสภาส)

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ
การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เลขานุการคณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ
ผู้จัดรายงานการประชุม